

Кърт Вонегът

Фарс или никога вече
самота

Посвещавам на паметта на Артър Стаили Джеферсън и
Норвъл Харди, два ангела от моето време

... Наричай ме любими и аз ще се покръстя отново.
Ромео

Пролог

В сравнение с другите ми книги, тази е най-близо до автобиография. Нарекох я „Фарс“, защото е фантастична история на ситуации – също като кинокомедиите от едно време, особено филмите на Лаурел и Харди.

Е, добре, точно това е животът за мен.

Има един куп тестове за моята недостатъчна жизненост и ограничена интелигентност. Продължават да ги правят и до днес.

Според мен най-смешното при Лаурел и Харди бе как превъзходно се справяха с всички тестове.

Винаги успяваха да търгуват честно със съдбата си и затова бяха така невъобразимо смешни и очарователни.

Имаше много малко любов във филмите им. Често преобладаваха сватбените ситуации, но това беше нещо друго, един нов тест – с комични възможности при условие че всеки ги възприема чистосърдечно.

Любовта никога не е била спорна. И може би защото бях непрекъснато опиянен и под влиянието на Лаурел и Харди в детството си по време на Голямата криза, сега ми се струва съвсем естествено да говоря за живота, без да споменавам и дума за любовта.

Струва ми се, че тя не е важна за мен.

А кое е важното? – Да се търгува честно със съдбата.

Имам известен опит в любовта, или мисля, че имам, въпреки че онова, което най-много харесвах, може да се нарече просто добро държание. Отнасях се към някого добре за известно време, а понякога дори страшно дълго, и в замяна съм получавал същото. Но любовта няма нищо общо с това.

и още нещо: не мога да направя разлика между любовта си към хората и любовта към кучетата.

Когато бях малък, много често гледах филми на големите комици или ги слушах по радиото; в останалото време много обичах да се търкалям по килимите с нашите безкрайно привързани към мен кучета.

И досега го правя. Кучетата се уморяват и объркват много преди мен, аз мога да продължавам безкрайно.

Але-хоп!

Един от моите трима осиновени синове ми каза на 21-я си рожден ден, когато заминаваше с Корпуса на мира в джунглите на Амазонка –

„Знаеш ли, никога не си ме прегръщал.“

Прегърнах го. И той ме прегърна. Беше чудесно. Бе толкова хубаво, като че ли отново се търкалях по килима с големия датски дог, който имахме преди години.

Любовта е там, където я срещнеш. Глупаво е да я търсиш, мисля дори, че много често е ужасна. Бих искал хората, за които условно се предполага, че се обичат, да си припомнят следните думи, когато се счепкат: „Моля, по-малко любов и повече добро държание.“

Отношенията ни с моя единствен и по-голям брат Бърнард, който е учен-метеоролог в университета в Олбъни, са най-продължителният случай на добро държание в живота ми.

Той е вдовец и сам се грижи за двамата си невръстни сина. И добре се справя. Освен това има и други трима, но те са вече пълнолетни.

Бяхме възпитани и се развивахме в съвсем различни насоки. Той не може да бъде писател, както аз учен. Тъй като и двамата си изкарвахме хляба с мозъка, ние го приемаме като приспособление, отделно от съзнанието и от вътрешното ни „аз“.

С брат ми сме се прегръщали три или четири пъти, много несръчно – най-вероятно да е било на рождени дни. Но никога в минути на скръб.

Макар че бяхме различно устроени, ние харесвахме един и същ хумор – поне симпатиите ни към чудатостите на Марк Твен и на Лаурел и Харди бяха общи.

Мислите ни също бяха еднакво странни и безредни.

Спомням си една случка с брат ми, която, с малки изключения, може съвсем спокойно да бъде приписана и на мен.

Бърнард работеше известно време в една лаборатория на Дженеръл Електрик край Ню Йорк.

Там откри, че сребърният йодид може да сгъстява някои облаци на сняг или дъжд. В лабораторията му царуваше такъв невъобразим хаос, че един непохватен външен човек рискуваше да бъде убит по хиляди начини, в зависимост от това, къде стъпва.

Компанията имаше чиновник по безопасността, който едва не получил удар, когато видял джунглата от капани, примки и други ужасии. После наругал брат ми.

Бърнард посочил с пръст челото си и казал:

„Ако смятате, че лабораторията е ужасна, не знам какво бихте казали, ако можехте да надникнете тук вътре.“

И т. н.

Веднъж казах на брат си, че когато започна да поправам нещо из къщи, винаги си губя инструментите, преди да съм свършил работата.

– Щастливец – отвърна той, – аз пък винаги губя това, което работя.

Засмяхме се.

Независимо от различните възгледи, които имахме още от деца, и техния безпорядък, Бърнард и аз принадлежим към изкуствено създадени многочленни семейства, което ни позволява да имаме роднини по целия свят.

Той е брат на учените от всички страни, а аз съм брат на писателите по цялата планета.

Това е забавно и успокоително и за двама ни. Нещо повече – чудесно е.

Цяло щастие е, че хората се нуждаят от всички роднини, които могат да намерят, и при възможност да даряват и получават не непременно любов, а просто добро отношение.

Когато бяхме деца, живеехме в Индианаполис, щата Индиана, и винаги сме имали там огромен брой роднини – бащите и дедите ни бяха пораснали в този край, заобиколени с дузини братя и сестри, братовчеди, чичовци и лели. И да не забравя – всички техни роднини бяха образовани, благовъзпитани, преуспяващи и говореха немски и английски чудесно.

Между другото всички те бяха скептично настроени към религията.

Скитаха се на воля по широкия свят, докато бяха млади и често преживяваха чудновати приключения. Но рано или късно им се казваше, че е време да се върнат в къщи и да се установят в Индианаполис. Всички без изключение се подчиняваха – може би защото имаше толкова роднини наоколо.

Доста бяха нещата, които си заслужаваше да се наследят – стабилен и разумен бизнес, уютни домове, верни слуги, непрекъснато растящи планини от кристал, порцелан, сребърни съдове, отлична репутация на честни партньори в бизнеса, вили на брега на езерото Максинкуки, на чийто източен бряг моето семейство притежаваше по-рано цяло село от летни къщи.

Но щастието на семейството бе помрачено веднъж завинаги от внезапно появилата се омраза на американците към всичко немско, която се разрази с пълна сила с влизането на страната в Първата световна война, пет години преди моето раждане. След това вече не учеха децата в семейството ни на немски. Нито пък ги поощряваха в увлеченията им към

немската музика, литература, изкуство и наука. Брат ми, сестра ми и аз бяхме така отгледани и възпитани, като че ли Германия бе някаква чужди и далечна страна – например като Парагвай;

Бяхме откъснати от Европа, като изключим това, което можехме да ваучим в училище.

Така загубихме хиляди години култура за нищожно къс срок след това и хиляди долари, летните къщи и т. н.

Семейството ни стана доста скучно, особено за самите нас.

И когато Голямата криза и Втората световна война отминаха, съвсем лесно бе за брат ми, сестра ми и мен да напуснем Индианаполис.

Никои от нашите роднини не видя нещо странно в това, нито пък си помисли, че трябва някога да се върнем отново в къщи.

Вече нямахме семейство или роден град, бяхме станали малки взаимнозаменяеми части от общия механизъм на американския живот.

Едно време хората в Индианаполис говореха английски с местен диалект, имаха свой хумор, свои легенди и поети, престъпници и герои; галерий с картини от местни художници – сега всичко това също е станало безлична част от общото цяло

Както и другите градове, днес Иядианаполис е просто едно място, където живеят коля състоя симфоничен оркестър и всичко останало. Имат специална състезателна писта.

Але-хоп!

Разбира се, с Бърнард още се връщаме в къщи за погребенията. Миналата година през юли си бяхме у дома за погребението на чичо Алекс Вонигът, по-малкия брат на покойния ни баща – може би последният от онова отиващо си поколение местни патриоти, които не се страхуваха от бога, а душите им оставаха завинаги свързани с Европа.

Беше на 87 години и нямаше деца. Възпитаник на Харвард, той почина като пенсиониран застрахователен агент. Беше един от основателите на Дружеството на анонимните алкохолици в Индианаполис.

Местният вестник „Индианаполска звезда“ помести некролог, в който се казваше, че той самият не бил алкохолик.

Мисля, че това бе само един хубав евфемизъм, останал от миналото. Прекрасно знам, че доста пиеше, въпреки че пиянството никога не му пречеше на работата й не го направи спривав. Накрая почина. Но на общото събрание на дружеството, след като е произнесъл името си, той сигурно смело е добавил – „Аз съм алкохолик.“ Всички членове бяха задължени да правят това.

А лицемерното заключение във вестника, че никога не е имал

неприятности с алкохола, според мен се дължеше на старомодната и смешна грижа да се запазят неопетнени имената на неговите роднини.

Много по-трудно бе да се ожениш и свържеш с някой знатен и добродетелен род в Индианаполис или да си намериш добра работа в този град, ако се знае със сигурност, че си имал роднини, които са били алкохолици или които, като майка ми и сина ми, за известно време не са били с всички си.

Дори се пази в тайна, че баба ми по бащина линия умря от рак. Помислете за това!

Въпреки всичко съм сигурен, че ако чичо Алекс, макар и заклет атеист, изведнъж се озове след смъртта си пред свети Петър и вратите на рая, пак би се представил така: „Аз съм Алекс Вонигът, алкохолик.“

Браво на него.

Струва ми се, че самотата и ужасът от отравяне с алкохол го подтикнаха да влезе в Дружеството. Роднините му бяха покойници, живееха в други градове или просто бяха станали част от американския живот и той търсеше нови братя и сестри, племенници, чичовци и лели – намерил ги в Дружеството на анонимните алкохолици.

Когато бях малък, имаше навик да ми избира книгите, които трябва да прочета, а после проверяваше дали наистина съм ги прочел. Забавляваше се, като ме водеше на гости при роднини, за които дори не бях чувал.

Веднъж ми каза, че бил американски шпионин в Балтимор през Първата световна война, където трябвало да се сприятели с немските американци. Задачата му била да следи действията на противниковите агенти. Фактически той никого не проследил, защото нямало нищо за следене.

Точно преди родителите му да напомнят, че е крайно време да се върне в къщи и да се установи там, той бил инспектор за разследване на корупцията в Ню Йорк. Там предизвикал скандал, разкривайки огромните суми, отпускани за поддържане на гроба на Грант, място, което изисква съвсем малка поддръжка.

Вестта за неговата смърт ми бе предадена по белия телефон с клавишите в дома ми в онази част на Манхатън, известна като „Залив на костенурките“. До телефона имаше филодендрон.

Още не мога да разбера защо отидох да живея на това място.

Там няма никакви костенурки. Нито пък залив.

Може би аз самият съм костенурка, способна да живее навсякъде, дори и под водата за кратко време, със своя дом на гърба.

Обадих се на брат си в Олбъни. Той беше около шестдесетте, аз бях на петдесет и няколко. И двамата не бяхме вчерашни.

та, Бърнард все още играеше ролята на по-голям брат. Той купи билети за самолета на летището в Индианаполис и уреди въпроса за стая с две легла в хотел „Рай“ както и тези на много други близки роднини, беше направо светско и липсваше какъвто и да е намек за бог, задгробен живот, дори и за Индианаполис.

Бърнард и аз затегнахме предпазните си колани в реактивния самолет от Ню Йорк за Индианаполис. Седнах до пътечката. Бърнард се наместа до прозореца – той е метеоролог и облаците значат нещо много повече за него, отколкото за мен.

И двамата бяхме над метър и осемдесет високи. Кестенявите ни коси все още не бяха оредели. Имахме еднакви мустаци – точно копие на мустациите на покойния ни баща.

Изглеждахме съвсем безобидни. Просто двама добри, попрехвърлили симпатяги.

Между нас имаше едно празно място, което бе по-скоро символично. То можеше да бъде на сестра ни АЛА, която по години бе също между нас. Тя не беше там, нито на път за погребението на любимия ѝ чичо Алекс. Почина от рак на четиридесет и една година между непознати в Ню Джързи.

– Я стига глупости! – ни каза тя на нас с брат ми веднъж, когато говорехме за приближаващия край. Щеше да остави четири малки момчета сираци.

– Ама че комедия – рече Алис.

Тя прекара последния ден от живота си в болницата. Лекарите и сестрите ѝ казаха, че може да пие и пуши колкото иска и да яде всичко.

Когато двамата с брат мя я посетихме, тя дишаше с мъка. По-рано беше висока като нас и това я притесняваше, защото беше жена. Смущаваше се и стойката ѝ бе винаги лоша. Сега приличаше на въпросителен знак.

Закашля се. После се засмя. Разказа единдва вица, които вече не помня.

След това ни отпрати. „Не се обръщайте назад“ – каза тя.

Не се обърнахме. л – Алис почина почти по същото време на деня; в което и чичо Алекс – час или два след залез слънце.

Статистически смъртта ѝ не би била забележима с нищо, ако не беше една подробност – напълно здравият ѝ съпруг, Джеймс Кармалт

Адамс, редактор на търговско списание, което се помещаваше на Уол стрийт, бе загинал само два дни преди това – жертва на единствената в американската история железопътна катастрофа, когато влак бе налетял на отворен подвижен мост.

Помислете за това.

Всичко това наистина се случи.

Ние с брат ми не казахме на Алис какво се е случило със съпруга ѝ, който трябваше да се грижи за децата след смъртта ѝ, но въпреки това тя узна. Една. по-леко болна ѝ бе дала „Ню Йорк Дейли Нюз“ и цялата първа страница бе изпълнена с подробности около катастрофата. Имаше и списък на загиналите.

Тъй като сестра ни никога не бе възпитавана в религиозен дух, а животът ѝ бе съвсем непорочен, тя възприе новината просто като един инцидент на много оживено място.

Браво на нея!

Изтощението и острата нужда от пари я накараха да заяви малко преди края, че е пропиляла живота си и не се е справила добре.

Но същото бе и с, Лаурел и Харди.

Брат ми и аз се погрижихме за всичко. След нейната смърт тримата ѝ по-големи сина на възраст между 8 и 14 години се събраха на съвет, на който никой възрастен не бе допуснат. След това дойдоха при нас и поискаха да уважим единствените им две желания: да не ги разделяме и двете им кучета да останат с тях. Най-малкият, който не присъствува на съвета, бе едва на година и нещо.

Оттогава тримата растат при мен и жена ми, Джейн Кокс Вонигът, заедно с нашите три деца в Кейп Код. Бебето живя малко при нас, а после бе осиновено от един първи братовчед на баща му, който сега е съдия в Бирмиингам, Алабама.

Тъй да бъде.

Тримата по-големи си запазиха кучетата.

Спомням си какво ме попита веднъж Курт, един от тримата нй сина, кръстен на мен и на баща ми, когато пътувахме от Ню Джързи за Кейп Кот с двете кучета на задната седалка. Той беше тогава на осем години.

Отвахме от юг на север и това за него беше „нагоре“. Бяхме само двамата, защото другите бяха заминали преди нас.

– Добри ли са момчетата там горе? – попита той.

– Да – отговорих.

Сега е пилот на самолет.

Те тримата вече са всичко друго, но не и деца.

Единият от тях отглежда кози на планински връх в Ямайка. Той осъществи една стара мечта на сестра ми – да живее далеч от безумието на големите градове и да има животни за приятели. Няма телефон и електричество.

Цялото му съществуване зависи от дъжда. Ако настане суша, с него е свършено – очаква го разорение.

Двете кучета умряха от старост. Търкаляха се часове наред с тях по килимите до последния им ден.

Синовете на сестра ми съвсем откровено признават колко много ги е измъчвала мисълта, че колкото и да ровят паметта си, изобщо не могат да си спомнят своите родители – от тях нищо не е останало.

Този, който отглежда кози, Джеймс Кармалт Адамс младши, ми каза, посочвайки с пръст челото си: „Това тук не е музей, а би трябвало да бъде.“

Мисля, че музеите в детските глави се изправят автоматично в мигове на най-голям ужас. Това спасява децата от вечна скръб.

Що се отнася до мен обаче, да забравя сестра си веднага, би означавало истинска катастрофа. Никога не съм споделял с нея, но тя бе човекът, за когото винаги съм писал. Тя бе тайната на всички мои успехи и завършеност като творец. Смятам, че всяка творба или откритие, които представляват едно завършено хармонично цяло, са сътворени от художник или откривател, винаги носещ в съзнанието си образа на един човек, който е всичко за него – публика, критик и вдъхновител.

Цяло щастие бе, че благодарение на сестра ми или на някаква природна сила аз чувствавах присъствието ѝ години след нейната смърт и продължавах да пиша за нея. Но след това образът ѝ взе да избледнява – може би тя имаше да върши нещо по-важно другаде.

Въпреки всичко, което тя бе за мен, образът ѝ беше напълно изчезнал от съзнанието ми, когато почина чичо Алекс.

Така че мястото в самолета между брат ми и мен бе наистина празно – особено за мен. Направих всичко възможно да го запълня – сложих там днешния брой на „Ню Йорк Таймс“.

Докато чакахме излитането на самолета за Индианаполис, Бърнард ми разказа един анекдот за Марк Твен, когато бил на опера в Италия. „Йй казал, че не бил чувал такова нещо, откакто горял, приютът за сираци.“

Засмяхме се.

Той учтиво ме попита как върви работата ми.

Мисля, че Бърнард уважава, но е и озадачен от това, което върша.

Казах му, че всичко ми е дошло до гуша, но че от друга страна винаги съм се чувствувал така. Казах му и една мисъл, приписвана на писателката Рената Адлер, която мрази писането, а именно, че писателят е човек, който мрази писането.

Казах му също какво ми писа литературният ми агент Макс УЛвинсън, след като му се оплаках колко ми е неприятна професията ми. „Скъпи Курт, не познавам ковач, който да обича наковалнята си.“

Отново се засмяхме, но мисля, че брат ми не разбра съвсем шегата. През целия си живот той е бил влюбен до уши в наковалнята си.

Казах му, че напоследък ходя на опера и че декорът на „Тоска“ в първо действие ми се е сторил точно копие на централната гара в Индианаполис.

По време на действието, рекох, си представях как слагам номера на коловозите под сводовете на декора и вмъквайки звънци и свирки в оркестъра, мислено поставих една нова опера за Индианаполис от времето на „Огнения кон“.

„Поколението на дедите ни ще се смеси с нашето, когато сме били млади – продължих, – заедно с всички други поколения между нас и тях.“ Ще се съобщава на висок глас за пристигащите и заминаващи влакове. Чичо Алекс ще замине, за да бъде назначен шпионин в Балтимор. Ти ще се върнеш в къщи като първокурсник в Техническия институт в Масачузетс.

„Ще се появят десетки роднини, казах по-нататък. които ще зяпат пасажерите. Негри ще носят куфарите и ще лъскаят обувки.“

„Често операта ми ще потъмнява от кално-кафявите униформи, добавих: Това ще бъде войната.

След това отново всичко ще се прояснява.“

Когато самолетът кацна, Бърнард ми показа някакъв изследователски апарат, който носеше със себе си. Състоеше се от фотоклетка, свързана с магнетофон. Той насочи окото към облаците. Апаратът прие и записа светкавици, които бяха невидими за нас в ясният ден.

Чувахме ги като шумове в слушалките. – Този си го бива – каза брат ми. Той посочи един отдалечен купест облак, който наподобяваше планина от разбит крем. После ми даде

да чуя шумовете. Първо се чуха два кратки, тишина, след това три кратки и отново тишина.

– На какво разстояние е? – попитах аз.

– Може би на хиляда мили оттук – отвърна той.

„Колко е хубаво, помислих си аз, че брат ми може да разкрива тайни от такова голямо разстояние.“

Запалих цигара.

Бърнард не пуши вече, защото за него е много важно да живее колкото може по-дълго. Има двама сина, които трябва да отгледа.

Докато той мислеше за облаците, аз започнах да фантазирам и това бе историята, която разказвам в тази книга. Тя е за опустошени градове и духовен канибализъм, за кръвосмешение и самота, за безразличие и смърт. В нея аз и моята красива сестра сме представени като чудовища, и тъй нататък.

Но в това няма нищо чудно, защото е плод на фантазията ми на път за едно погребение.

Това е история за един ужасен старец в развалините на Манхатън, където почти всичко живо е изтребено от тайнствената болест, наречена „Зелената смърт“.

Той живее със своята неграмотна, рахитична, бременна малка внучка, Мелвди. Кой всъщност

е той? Мисля, че това съм аз – един опит да си се представя на стари години.

Коя е Мелвди? Известно време мислех, че тя е всичко, което е останало в паметта ми от сестра ми. Сега вярвам, че тя е всичко онова, което чувствавах, когато мислено си експериментирах със старостта, всичко, което е останало от оптимистичното ми въображение, от творческите ми сили.

Старецът пише своята автобиография. Тя започва с думите, с които, както ми каза веднъж покойният чичо Алекс, всеки религиозен скептик; трябвало да започва вечерната си молитва.

Думите са: „За всички, които ги засяга това.“

Глава първа

За всички, които ги засяга това:

Пролет е. Привечер.

Някой готви на терасата във фойето на Емпайър Стейт Билдинг на Острова на смъртта и димът се стеле над 34 улица, която сега представлява една апокалиптична джунгла от развалини.

Уличната настилка е разбита и късове стърчат на всички страни, а между тях се подават замръзнали буци и корени.

Има едно празно място в джунглата. Там, на останка от задната част на такси, седи синеок стогодишен старец с изпито лице, два метра висок.

Този старец съм аз. Името ми е др Уилбър Дафодил-11 Суейн.

Бос съм. Нося пурпурна тога от драперии, които намерих в развалините на хотел „Американа“.

Аз съм бивш президент на Съединените американски щати, последният, най-високият и единственият, който се е развел, докато е бил в Белия дом.

Живея на първия етаж на Емпайър Стейт Билдинг с 16-годишната си внучка Мелъди Ориоул –2 фон Петерсвалд и любовника ѝ Исадор Разкъри Коен. Живеем сами в цялата сграда.

Най-близката ни съседка е на километър и половина отук.

—

1 Дафодил – жълт нарцис;

2 ориоул – скорец;

3 разкъри – малина.

Току-що чух да кукурига един от нейните петли.

Става дума за Вера Чипмънк'-5 Зала, една жена, която страшно обича живота и се справя така добре с него, както никой друг. Тя е силна, добросърдечна и много трудолюбива фермерка, макар и преминала шестдесетте. Снагата ѝ е като пожарен кран. Има роби, с които се отнася много добре. Тя и робите ѝ отглеждат крави, прасета, пилета и кози и сеят пшеница, царевица, зеленчуци, плодове и грозде по бреговете на Ийст ривър.

Построиха си вятърна мелница, за да мелят зърното; казан за ракия, помещение за опушване на месо и всичко останало.

– Вера – казах ѝ онзи ден, – ако напишеш за нас нова Декларация

на независимостта, ти ще бъдеш съвременният Томас Джеферсън.

Пиша тази книга на бланки от училището за шофьори – Мелъди и Исадор намериха три кутии от тях в един кабинет на 64 етаж на нашия дом. Там намериха и множество химикалки.

Посетителите от сушата са рядкост. Мостовите са разрушени. Тунелите – затрупани. Корабите избягват да се приближават, подгонени от характерната за този остров чума, наречена „Зелената смърт“. Затова наричат днес Манхатън „Островът на смъртта“.

п!

—

чипмънк – катерица

Тия дни често повтарям „Але-хоп“. Това е нещо като старческо бръщоловене или хълцане. Твърде дълго живях.

Але-хоп!

Земното притегляне е много слабо днес. Поради това имам ерекция. Всички мъже имат ерекция в такива дни. Което е автоматична последица от състоянието на почти пълна безтегловност. Почти във всички случаи това няма нищо общо с еротиката, да не говорим, че е абсурдно за мъже на моята възраст. Това са хидравлични преживявания – плод на объркани водопроводи и още нещо.

Але-хоп!

Земното притегляне е толкова слабо днес, че ми се струва, че мога да подскоча до върха на Емпайър Стейт Билдинг с капака на някоя улична шахта и да го хвърля в Ню Джързи.

С това сигурно ще подобря постижението на Джордж Вашингтон, който хвърлил един сребърен долар през Рапаханок. А все още има хора, които твърдят, че не съществува прогрес.

Понякога ме наричат „Царят на свещниците“, защото имам над хиляда различни вида.

Повече харесвам обаче второто си име Дафо-Дил11. Написал съм няколко стиха за него, а и за живота изобщо, разбира се;

Аз бях онези семена, сега съм тази плът.

Тя болката мрази тя трябва да се храни тя трябва да спи тя трябва да мечтае тя трябва да се смее тя трябва да крещи. Но когато стигне тя чуден там разцвет, ти тогава посади я – нарцис пъстроцвет.

Кой ще чете всичко това? Един господ знае. Сигурен съм, че Мелъди и Исадор няма да го прочетат. Както всички други млади хора на острова, те не могат нито да четат, нито да пишат.

Не ги интересува нито миналото на човечеството, нито какъв е

животът на континента.

Те знаят само, че най-главното предназначение на хората, които населяват острова така плътно, е да умрат, така че той да остане само за нас.

Попитах ги снощи да ми изброят три имена на бележити исторически личности. Те се възмутиха от безсмисления въпрос.

Настоях да се съсредоточат малко и да отговорят въпреки всичко. Бяха много недоволни и намръщени от упражнението. То бе дори болезнено за тях.

Накрая все пак измислиха нещо. В повечето случаи Мелъди говореше вместо двамата и какво отговори с неопишуема сериозност: „Исус Христос и Дядо Мраз.“

Але-хоп!

Когато не ги питам за нищо, те са щастливи като миди.

Надяват се някой ден да станат роби на Вера Чипмънк5 Запа. Нямам нищо против.

Глава втора

Наистина ще се опитам да не пиша повече това „Але-хоп“ през цялото време. Але-хоп!

Роден съм тук, в Ню Йорк. Само че тогава не се казвах Дафодил. Кръстен съм Уилбър Рокфелер Суейн.

Освен това не съм единствено дете. Имах една смайваща близначка – Илайза Мелон Суейн.

Бяхме кръстени не в черква, заобиколени от роднини и приятели на родителите ни, а в болница. Толкова бяхме грозни, че баща ни и майка ни се срамуваха от нас.

Бяхме истински чудовища и всички предричаха, че няма да живеем дълго. Имахме по шест пръста на ръцете и краката, както и по две зърна на всяка гърд.

Не може да се каже, че бяхме монголоидчета, макар че имахме типичната за тях твърда черна коса. Бяхме нещо ново. Неандерталоиди. Чертите на лицата ни бяха като на възрастни; още от малки – с масивни кости над очите, полегати чела и огромни, тежки челюсти.

Смяташе се, че и дума не може да става за ум при нас и че ще умрем, преди да сме навършили четиринадесет години.

Аз обаче все още съм жив и здрав, слава богу. Сигурен съм, че и Илайза би живяла досега, ако не беше онази лавина, която я затрупа на петдесетгодишна възраст в покрайнините на китай-1 ската колония на Марс.

Але-хоп!

Родителите ни, Калев Мелон Суейн и Летиш Вандербилт Суейн, по баща Рокфелер, бяха глупави, млади и красиви. Баснословно богати, и произхождаха от онези американски семейства, които имат всичко, но опропастяваха планетата за идиотското си удоволствие и маниакална страст да превръщат пари във власт, след това власт в пари и отново пари във власт.

Самите Калев и Летиша бяха съвсем безречни. Баща ми беше много добър на табла и горе-долу разбираше от фотография – така поне твърдяха. Майка ми беше активен член на Националната асоциация за подпомагане на цветните. Никой от двамата не работеше. И двамата се бяха опитвали безуспешно да завършат колеж.

Пишеха чудесно и говореха много изискано. Обожаваха се един

друг. Бяха много скромни по отношение на успехите си в училище. И бяха мили. Не мога да ги обвиня, че са били потресени от раждането на такива изроди – всеки на тяхно място би бил потресен с деца като Илайза и мен.

Калев и Летиша не бяха по-лоши родители от мен, когато ми дойде редът и аз да стана баща. Бях напълно равнодушен към собствените си деца, макар че бяха нормални във всяко отношение.

Може би щях да храня по-добри чувства към тях, ако бяха чудовища като Илайза и мен самия.

Але-хоп!

Младите родители бяха посъветвани да не разбиват сърцата и нервите си и да не подлагат на излишен риск мебелите си, като ни отглеждат в „Залива на костенурките“. Толкова им бяхме деца, колкото две малки крокодилчета можеха да им бъдат деца, твърдяха съветниците им.

Калев и Летиша постъпиха съвсем хуманно. Това им излезе доста скъпо и доста невероятно – като в готическите романи. Не ни скриха в частна клиника за случаи като нашия. Просто ни погребяха живи в една обитавана от призраци стара наследствена къща, разположена сред две хиляди акра ябълкови дървета в планините на щата Вермонт, близо до селцето Гален.

Къщата бе необитаема от тридесет години.

Дърводелци, електротехници и водопроводчици бяха закарани там с нареждане да направят от нея един малък рай. Дебела гумена подплата бе сложена под всички килими, които покриваха от край до край пода на стаите, така че при падане да не се нараним. Подът на трапезарията бе

покрит с плочки, но в него имаше канали, за да може след всяко ядене да измиват нас и всички наоколо с маркуч.

Много по-важни от всичко това обаче бяха двете огради, направени от вериги. Те завършваха отгоре с бодлива тел. Първата ограждаше градината. Втората предпазваше къщата от любопитните погледи на работниците, които отначалопускаха от време на време, за да се грижат ябълковите дървета.

Але-хоп!

Всички, които работеха там, бяха местни жители: Имаше един готвач, също две жени и мъж, които чистеха. Две бавачки ни хранеха, обличаха и къпеха. Човекът, когото най-добре познавах бе Уиитър Зйотфеу. той бе пазач, слуга и момче за всичко, взети заедно.

Майка му бе Уитърс, а баща му – Унтър

Тези обикновени хорица не бяха напускали къщата през живота си с изключение на Ун „Уитърспу“, който бе ходил войник. Много дори не се бяха отдалечавали на повече от десет мили извън Гален и затова всички имаха роднински връзки помежду си, като ескимосите.

Те бяха далечни роднини и на нас също, щото нашите прадеди от Вермонт в далечно минало се задоволявали вечно да шляпат в една и съща мъничка генетическа локва, така

се каже.

Но в наше време, в общата картина на американския живот, те бяха толкова наши роднини колкото шаранът е роднина с орела – сега бяхме семейство на космополити и мултимилionери.

Алехоп!

За нашите родители не представляваше трудност да купят верноподаничеството на тези човешки вкаменелости от семейното ни минало. Получаваха нищожни заплати, които за тях бяха цяло състояние, защото търговско-финансовата част на мозъка им бе крайно примитивна.

Дадоха им хубави апартаменти с цветни телевизори в имението. Хранеха ги като царе и за всичко плащаха нашите родители. Освен това те имаха много малко работа.

А и не беше необходимо да мислят за нищо. Работеха под разпорежданията на един млад лекар, др Стюарт Ролингс Мот, който живееше в селцето, навестяваше ни всеки ден и следеше нашето развитие.

Роден в Тексас, той беше меланхоличен и затворен млад човек. И до днес не мога да си обясня какво го бе накарало да остави близките си и родния край, за да практикува професията си в някакво затънтено ескимоско селище във Вермонт.

Искам да добавя още нещо, което е може би без значение: внукът на м-р Мот стана крал на

Мичиган по време на втория ми мандат като президент на САЩ.

И пак това старческо мърморене:

Алехоп!

Заклевам се: Ако съм жив да довърша тази автобиография, ще я прочета отначало и ще зачеркна всички „Алехопове“.

Алехоп!

Имаше автоматична предпазна система в къщата и алармени звънци по вратите, прозорците и покрива.

Когато пораснахме и станахме още по-грозни и способни да чупим ръце и късаме глави, в кухнята сложиха един голям гонг. Свързан

бе с червени като череша бутони във всяка стая и на равни разстояния по коридорите. Бутоните блестяха в мрака.

Някой от тези бутони можеше да бъде натиснат само ако аз или Илайза започнем да си играем със смъртта.

Алехоп!

Глава трета

Баща ми дойде в Гален с адвокат, лекар и архитект – искаше да надзирава лично подновяването на къщата, да наеме слугите и другия имот. Майка ни остана в Манхатън, в къщата ни в „Залива на костенурките“. Между другото хиляди костенурки отново се върнаха там. Робите на Вера Чипмънк Запа обичат да ги ловят за супа.

Алехоп!

Това бе един от редките случаи, като се изключи смъртта на баща ми, в които родителите ни са били разделени за повече от един два дни. Баща ми написал едно мило писмо от Вермонт, което намерих в нощно-то шкафче на майка ми след смъртта ѝ.

Това е може би цялата кореспонденция в съвместния им живот.

„Скъпа моя Тиш, децата ни ще се чувствуват много щастливи тук. Можем да се гордеем с това. Архитектът и работниците също.

Колкото и кратък да бъде животът на децата ни, те ще получат от нас цялото възможно щастие и достойнство. Сътворили сме им един прекрасен астероид, един малък свят с еднаединствена къща в него, а всичко наоколо е осяяно с ябълкови дървета.“

След което той се върнал на своя астероид – в „Залива на костенурките“. После, отново по съвета на лекаря, двамата ни посещаваха веднъж годишно – винаги на рождения ни ден.

Техният кафяв каменен дом все още стои непокътнат и уютен срещу разрушителния ход на времето. Сега нашата най-близка съседка Вера Чипмънк Запа е настанила в него робите си.

„А когато Илайза и Уилбър най-после напуснат този свят и отидат на небето – продължаваше писмото на баща ми, – ние ще им осигурим вечен покой сред техните деди и прадеди от рода Суейн в семейното гробище под ябълковите дървета.“

Алехоп!

Колкото до това, кои бяха заровени в гробището отделено от къщата с ограда, мога Спокойно да кажа, че там бяха главно фермери и земеделци от Вермонт и техни приятели и сродници, хора скромни и прости. Няма съмнение, че повечето бяха неграмотни и невежи като Мелъди и Айсъдор.

С други думи, бяха големи, невинни маймуни,

с ограничени възможности да вършат зло и по мое мнение като

стар и патил човек, точно това е състоянието, в което всички тези хора е трябвало да бъдат.

Много от надгробните камъни в гробището бяха потънали или прекатурени, а времето бе заличило надписите на останалите.

Имаше обаче един огромен паметник с дебели гранитни стени, покрит с плоча и с големи врати, който сигурно ще стои там и след второто пришествие. Това е мавзолеят на основателя на нашето семейно благосъстояние и строител на къщата – професор Елиу Рузвелт Суейн.

Професор Суейн е бил далеч по-умен от всички наши познати прадеди – хората от семействата Рокфелер, Дюпон, Мелон, Бандербилт, Дожд и всички останали. Завършил техническия институт в Масачузетс на 18 години, после основалЦ катедра „Гражданско инженерство“ в Корнелския университет на 22 години. По това време имал вече регистрирани няколко важни патента за железни мостове и предпазни съоръжения. Само те били достатъчни да го направят милионер в най-скоро време.

Той обаче не се задоволил с това. Основал компанията „Суейн“, която разработвала плановете и ръководела строежите на половината от ЖП мостовете по цялата планета.

Професор Суейн бил гражданин на света. Говорел много езици и бил личен приятел на повечето от държавните глави. Но когато дошло време да си построи дворец, той го разположил между ябълковите дървета на своите невежи прадеди.

Освен това той е единственият човек, освен мен и Илайза, който е обичал тази чудновата грамада. Ние бяхме толкова щастливи там!

Сестра ми и аз имахме една обща тайна с професор Суейн, въпреки че той не беше между живите от половин век. Нито слугите, нито родителите ни я знаеха. Очевидно работниците, които бяха преустройвали мястото, не са и подозирали за нея, въпреки че сигурно са прокаравали тръби, жици и канали през всевъзможни чудновати места.

А ето и самата тайна: Имаше една по-малка къща, скрита в голямата. В нея можеше да се влезе през замаскирани врати или подвижна ламперия. Състоеше се от тайни стълбища, места за подслушване с дупки за наблюдение и тайни коридори. Имаше, цели тунели.

Съвсем лесно беше да изчезнем в огромния часовник на дядо ни в салона на върха на северната кула и да излезем почти на километър настрана – през един таен капак на пода в мавзолея на професор Суейн.

Имахме и друга обща тайна с професора – научихме я, като се ровехме в книгата му в къщата. Второто му име не било Рузвелт. Той сам

си го избрал, за да изглежда по-аристократично, като студент в техническия институт в Масачузетс.

Името му в кръщелното свидетелство е Елиу

Уитърспун Суейн.

Тогавя мисля, че ни дойде наум идеята да дадем на всеки човек ново второ име.

Глава четвърта

Когато професор Суейн умрял, бил толкова дебел, че просто не мога да разбера как се е провирал в тайните си коридори. Те бяха много тесни. Ние с Илайза успяхме да се движим в тях, въпреки че бяхме по два метра високи – таваните също бяха много високи.

Професор Суейн умрял от затлъстяване в къщата по време на един обед, който давал в чест на Самюъл Лангхорн Клемъйс и Томас Алва Едисон.

Какви дни са били тогава! – Ние намерихме официалното меню. Започваше със супа от костенурки.

Понякога слугите шепнешком разказваха, че в къщата има духове. Чували шумове и шепот в стените, скърцане на стълби там, където изобщо нямало стълби, и отваряне и затваряне на врати, без да има и помен от тях.

Алехоп!

Може би ще се развълнувам и просълзя като смахнат столетник в развалините на Манхатън, ако извикам, че са се отнасяли с нечовешка жестокост към нас в онази стара къща, пълна с призраци. Ние обаче бяхме двете най-щастливи деца, които историята е познавала до днес.

И това прекрасно време продължи до петнадесетата ни година.

Помислете за това.

Когато аз самият станах детски лекар и практикувах професията си в къщата, където бях отраснал, често си казвах, когато някое дете дойде-ще при мен, спомняйки си моето детство:

„Това дете току-що е пристигнало на тази планета и не знае нищо за нея, нито пък има никакви представи, за да я разбере. Съвсем не го е грижа какво ще стане, а бърза да стане онова, което очакват и изискват от него.“

Това съвсем точно показва какво ставаше в главите ни, когато бяхме деца. И всичко, което знаехме за планетата, на която се бяхме отзовали, показваше, че идиотите трябва да са нещо хубаво.

Затова ние развихме и обогатихме нашия идиотизъм.

Отказвахме да говорим свързано пред хора. „Бъ“ и „Дъ“ бяха единствените неща, които произнасяхме. Лигавехме се и издавахме неприлични звуци. Въртяхме очи и се хилехме. Ядяхме канцеларско лепило.

Алехоп!

Помислете само: бяхме централни фигури в живота на тези, които се грижеха за нас. Те щяха да останат християнски мъченици в собствените си очи само ако ние останехме безпомощни и отвратителни. В случай че покажехме открито задоволителни умствени способности и увереност в силите си, всички те щяха да се превърнат в наши обикновени и безлични слуги. Ако имаше някакво доказателство, че може да навлезем нормално в живота, те щяха да загубят своите апартаменти, цветни телевизори, илюзиите, че са нещо като лекари и милосърдни сестри и най-важно – високо платените си длъжности.

Сигурен съм, че от самото начало, макар и несъзнателно, те ни молеха по хиляди пъти и начини през деня да си останем безпомощни и отвратителни.

Имаше само едно малко нещо, което желях да научим, изкачвайки се нагоре по стълбата на човешките постижения. От цялото си сърце се молеха да започнем сами да ходим в тоалетната.

С удоволствие се съгласихме.

Научихме се обаче, тайно от всички, да четем и пишем на английски още от четиригодишна възраст. На седем години знаехме френски, немски, италиански, латински, старогръцки и смятане. В къщата имаше хиляди книги и когато навършихме десет години, всички те бяха прочетени. Вечер ма свещ, следобед или през нощта в тайните коридори, а често и в мавзолея на професор Суейн.

Въпреки това продължихме да се лигавим й бърборим, когато имаше възрастни наоколо. Беше забавно.

Нямахме никакво желание да показваме знанията си пред хората. Пък и не смятахме, че интелигентността е нещо полезно или хубаво. Считахме я като ново доказателство за нашата необикновеност, нещо подобно на двойните ни зърна или шестте пръста.

А не смятате ли, че може би сме били прави, като сме мислили така?

Алехоп!

Глава пета

А междуременно странният млад д-р Стюарт Ролинг Мот ни мереше и теглеше всеки ден, надничаше в отвърстията ни и вземаше урина за изследване.

– Как сте днес? – имаше навик да пита той. Отговаряхме му само с „Бъ“ и „Дъ“ и го наричахме „Флока Бът“.

Всеки ден се стремяхме да направим абсолютно същото, както предишния. Когато „Флока Бът“ ни поздравяваше за нашия добър апетит и правилното функциониране на вътрешностите ни, аз неизменно си пъхах палците в ушите и махах с останалите пръсти, а Илайза си вдигаше полата и опъваше и пускаше ластика на чорапогашите си.

И двамата бяхме убедени тогава, а аз продължавам да мисля така и до днес, че животът може да бъде съвсем лек и приятен; достатъчно е да намериш нужното удоволствие в десетина неща, които да се повторят безконечно.

Мисля, че идеалният живот трябва да бъде като менует, „върджиния рийл“ или „търки трот“, които много лесно се научават в училище по танци.

А и досега се раздвоявам в мислите си и не мога да си обясня факта, че д-р Мот ни обичаше, знаеше колко умни сме и желаше да ни предпази от жестокостта на околния свят, а от друга страна бе така апатичен и затворен.

След смъртта на майка ни аз открих, че сандъкът за бельо под леглото ѝ бе натъпкан с докладите на д-р Мот за нашето здравословно състояние, които той ѝ бе пращал всеки две седмици. Пишеше за все по-големите количества храна, които изяждахме, а после отделяхме. Имаше описание на неизменно доброто ни настроение и естествен имунитет към обикновените детски болести.

Това, което той докладваше, бе по силите на всеки дърводелецчирак – и той би могъл да запише, че на девет години сме били над два метра високи и други такива.

Повечето цифри в докладите се меняха, но

—

1 Рийл и трот – вид бързи танци.

една оставаше постоянна – нашето духовно и умствено развитие бе като на дветригодишни деца.

Алехоп!

Наред с Илайза „Флока Бът“ е един от малкото хора, които жадувам да видя в задгробния живот. Умирам от любопитство да разбера какво е мислил за нас като деца, до каква степен е подозирал истината и какво е знаел.

Аз и Илайза сигурно сме му дали хиляди доказателства за нашата интелигентност. Не може да се каже, че бяхме много опитни измамници. Бяхме само деца.

Много е вероятно да е разбирал някои Думи от други езици, които вмъквахме в бърборенето си в негово присъствие. Може би е влизал в библиотеката и е намирал книгите разбъркани, а се знаеше, че слугите не се интересуваха от тях. Сигурно и той е открил случайно тайните коридори, имайки навика да броди с часове из къщата, след като бе свършил с нашите прегледи. Казваше, че баща му бил архитект. Вероятно е ходил в тайните коридори, намирал е книгите, които четяхме там, а по-дълго бе целият накапан от свещите.

Кой знае?

Бих искал също да разбера болката, която таеше в себе си. Като деца с Илайза бяхме толкова погълнати един от друг, че рядко забелязвахме душевното състояние на околните. Но тъгата на д-р Мот ни правеше впечатление. Сигурно е била много дълбока.

Веднъж попитах внука му, краля на Мичиган Стюарт Ориоул2 Мот', дали знае случайно защо др Мот гледаше така мрачно на света.

„Гравитацията не беше още отслабнала – казах му аз – небето все още беше синьо, а не жълто както сега и каквото ще остане завинаги. Природните ресурси не бяха привършени. Страната още не беше обезлюдена от «Албанската болест» и «Зелената смърт».“

„Дядо ви си имаше малка хубава кола, малка хубава къща, неголяма, но добра практика, хубава жена и малко, хубаво дете. И въпреки всичко бе толкова меланхоличен и самотен.“

Срещата ми с краля стана в двореца му на брега на езерото Максинкуки, Северна Индиана, където едно време беше военната академия „Кълвър“. На думи все още бях президент на Съединените американски щати, но няха контрол над нищо. Конгресът не съществуваше, разпадна се бе системата от федерални съдилища, нямаше и помен от държавното съкровище, армията и всичко останало.

Във Вашингтон вероятно бяха останали към осемстотин души. Придружаваше ме само един служител, когато изказвах почитанията си на краля.

Алехоп!

—

1 Ориоул – скорец.

Той ме попита дали го смятам за враг.

– За бога, Ваше Величество, не, разбира се – отговорих аз, – щастлив съм, че човек като вас е наложил ред и законност в Средния Запад.

Той загуби търпение, когато настоях да ми каже нещо повече за дядо си др Мот.

– Какво искате от мен, кой американец знае нещо за дедите си? – рече той.

В ония дни той беше сух, ловък и аскетичен млад войниксвенец. Моята внучка Мелъди е запознала с него, когато бе вече един дебел, стар и развратен сластолюбец, с мантия, обсипана със скъпоценни камъни.

Когато се срещнах с него, той беше облечен в проста войнишка куртка без никакви отличителни знаци.

А ето и моят костюм, който беше направо шутовски – цилиндър, фрак, райе панталон, нерленосива жилетка с подходящи гети, изцапана бяла риза с твърда яка и вратовръзка. Предната част на жилетката бе украсена от верижката на златния ми часовник, който е принадлежал на Джон Д. Рокфелер, един от моите прадеди и основател на „Стандарт Ойл“. На верижката на часовника се поклащаха знакът на Харвард с инициалите „Фи Бета Капа“ и миниатюрен нарцис, направен от пластмаса. Вече официално си бях сменил второто име от Рокфелер на Дафодил11.

– Доколкото ми е известно – продължи кралят, – в онзи клон от рода ни, към който принадлежи д-р Мот, няма убийци, крадци, самоубийци или поклонници на алкохола и наркотиците.

Той беше на тридесет години, аз на седемдесет и девет.

– Може би дядо ми просто е бил един от онези хора, които са нещастни по рождение. Мислили ли сте някога за това?

Глава шеста

Може би някои хора са наистина нещастни по рождение, но аз не вярвам в това.

Колкото до мен и сестра ми, ние бяхме родени със способността и решимостта да бъдем неимоверно щастливи през целия си живот.

Сигурно: и в това сме били необикновени.

Алехоп!

Какво е щастието?

В нашия случай то се състоеше в това, да бъдем неизменно заедно, да имаме много слуги и хубава храна, да живеем в миролюбива и натъпкана с книги къща на един астероид с ябълкови дървета и да растем като две специализирани половини на един общ мозък.

Въпреки че много често се докосвахме и прегръщахме, това бяха чисто интелектуални действия. В интерес на истината трябва да признаем, че Илайза достигна полова зрелост на седем години – докато аз влязох в пубертета едва на двадесет и три години – през последната ми година като студент в Харвард. Използувахме физическия контакт само за да повишим ефективността на мозъците си.

Събрани заедно, те образуваха един гений, който умираше в мига, когато ни разделяха, и отново се раждаше, когато се съберехме.

Така постепенно се оформихме като осакатени поотделно половини на един гений, който бе най-важното същество в живота на двама ни, но който никога не получи име.

Когато се научихме да четем и пишем например, аз бях този, който го правеше. Илайза остана неграмотна до края на Живота си.

От своя страна тя именно осъществяваше нашите интуитивни скокове. Тя решаваше кога е в наш интерес да мълчим, вместо да говорим и кога сами да започнем да ходим в тоалетната. Тя се досещаше каква е тази или онази книга и какво значеха малките знаци по страниците.

Именно Илайза почувствува, че има нещо нередно в размерите на някои стаи и коридори в къщата, а аз извърших практическата работа – измерих всичко, след това изследвах ламперите и паркета с отверки и кухненски ножове, търсейки врата, към друг, по-различен свят – и ние го открихме.

Алехоп!

Четях през цялото време. Сега ми се струва, че там не остана книга

на някой от индоевро-пейските езици, издадена преди Първата световна война, която да не съм прочел наглас.

Илайза обаче запомняше всичко това и ми казваше после какво трябва да направим. Пак тя свързваше отделните идеи, които на пръв поглед нямаха нищо общо, и извличаше от тях новото. Тя съпоставяше.

Повече от информацията, която получавахме, беше безнадеждно остаряла, тъй като след 1912 година в библиотеката не беше внасяна нова книга. Въпреки това за голяма част от нея времето не играеше никаква роля. Имаше и много глупави неща, например танците, на които се учехме.

Ако пожелае, мога съвсем прилично и точно да изиграя една тарантела тук, в развалините на Ню Йорк.

Наистина ли аз и Илайза бяхме гении, когато мислехме заедно?

Мисля, че трябва да отговоря положително, особено като се вземе под внимание фактът, че нямахме учители. Не се хваля, като казвам това, защото бях само едната половина от този чуден ум.

Спомням си, че подлагаме на критика Дарвиновата теория за еволюцията въз основа на нашето схващане, че всички същества са ужасно уязвими и слаби, когато сами се опитват да развият например крила или черупка. По-практични животни могат да ги изядат, докато им се оформят тези нови, чудесни органи.

Предсказахме много неща, но едно от тях е така ужасяващо точно, че дори и сега оставам смаян, като си помисля за него.

Слушайте: Започнахме с мистериозните случаи в древността, когато хората са издигнали пирамидите в Египет и Мексико, огромните глави на Великденските острови и варварските арки в Стоунхендж, без да имат съвременните средства и съоръжения.

Нашето заключение бе, че в древни времена сигурно е имало дни, когато гравитацията е била слаба и хората са могли да си играят с огромни каменни блокове.

Дори предположихме, че не е нормално земното притегляне да е все така стабилно продължително време. Предсказахме, че ще дойде ден, когато то отново ще е променливо като ветровете, горещината и студата, като виелиците и дъждовете.

Аз и Илайза съставихме една предварителна критика на конституцията на Съединените щати. Доказахме, че тя е задоволителна като метод за налагане на нищета както всеки друг метод, при положение, че възможностите, които осигурява на обикновените хора да бъдат благо-разумно щастливи и умерено горди, зависят от силата на същите тези

хора – но от друга страна не им дава никакви практически възможности да бъдат силни, когато се налага да се противопоставят на избраните от тях представители.

Покажахме, че създателите на конституцията са били слепи за красотата на хората без богатства, без всесилни приятели и обществени институции зад гърба си, но които въпреки това истински силни.

Мислехме, че по-вероятно е основателите конституцията да не са обърнали внимание, че естествено и затова неизбежно всички човешки същества в изключително трудни и продължителни ситуации да се защитават, като създават нови семейства. Подчертахме, че това се случва както при демокрацията, така и при тиранията, защото всички хора по земята са еднакви, са се цивилизовали едва вчера.

Следователно може да се очаква, че избраните представители на масите ще станат членове на славното и всемогъщо семейство на избраници, което съвсем естествено ще ги направи предпазливи, придирчиви и скъперници по отношение на всички други семейства, на които логически подразделя човечеството.

Илайза и аз мислейки като две половини на един цялостен гений, направихме предложение за корекции в конституцията, така че да се гарантира тира на всеки гражданин, независимо колко скромни, смахнати, некомпетентни или уродливи е той, възможността да членува в някой клон, подобен на този, който обществените функционери, най-изкусно и прикрито бяха образували върху при ципа на ксенофобията.

Браво на Илайза и на мен!

Алехоп!

Глава седма

Чудесно би било, особено за Илайза, тъй като беше момиче, ако бяхме грозни патета и постепенно започнехме да ставаме красиви. А пък ние продължавахме да растем с всеки изминат ден.

Има някои предимства да си двуметров мъж. Уважаваха ме като баскетболист в подготвителното училище и в колежа, въпреки че имах тесни рамене и глас като на пиколо, а за брада и мъжка прическа не можеше и да се говори. Разбира се, по-късно, когато гласът ми надебеля, се кандидатирах за сенатор от Вермонт и имах всички основания да напомним на избирателите си – „Необходим е голям човек, за да свърши голяма работа.“

Затова пък Илайза, която бе висока точно колкото мен, не можеше и да мечтае за добър прием никъде. Няма такава измежду съществуващите житейски ситуации, която да може да се нагоди към двуметрова жена с по дванадесет пръста на ръцете и краката и с двоен бюст – неандерталоиден полугений, тежащ сто килограма.

Още като деца бяхме сигурни, че не ще можем да спечелим някога конкурс за красота.

Илайза изпусна съвсем случайно няколко пророчески думи за това, макар че едва ли е била повече от осемгодишна. Каза, че може би ще може да спечели конкурс за красота на Марс.

Беше й писано, разбира се, да намери там смъртта си. Наградата за красота, която Илайза получи, бе една лавина от железен пирит, известен също под името „Златото на глупците“.

Алехоп!

Имаше период в детството ни, когато мислехме, че сме щастливци, дете не сме красиви. Знаехме от сантименталните романи, които четях със скърцащ глас и често обяснявах с жестове, а уединението и спокойствието на красивите хора често се нарушава от страстни непознати. – Не искахме това да се случи с нас, тъй като двамата образувахме не само един ум, но и достатъчно населена вселена, у

Трябва да кажа и няколко думи за облеклото ни – най-хубавото и скъпото, което може да се купи. Смайващите ни размери, които се изменяха всеки месец, бяха редовно изпращани на най-добрите кроячи, шивачи, производители на бельо и галантеристи по света, според желанието на родителите ни.

Бавачките, които ни обличаха и събличаха изпитваха детинско удоволствие да ни свалят дрехите, и макар че не ходехме никъде, ние посещавахме по този начин различни светски забавления за милионери – чай с танци, конни състезания, излети със ски, дрехи за скъпи и недостъпни подготвителни училища или за театрални представления в Манхатън, а после вечеря с изобилие от шампанско и тъй нататък.

Алехоп!

Напълно съзнавахме комедията, която се разиграваше около нас. Макар че представлявахме един универсален гений, когато доближавахме главите си, до петнадесетата ни година не разбирахме, че всичко беше всъщност и една трагедия. Мислехме, че грозотата е приятна и забавлява хората от външния свят. Не можехме и да предположим, че ако срещнем неочаквано непознати хора, те щяха да се отвратят от вида ни.

Бяхме толкова неопитни и невинни, че не знаехме колко е важно да изглеждаш добре и сигурно затова не разбрахме приказката за грозното пате, която прочетох един ден на Илайза в мавзолея на професор Суейн. Тя е за едно малко пате, отгледано от патици, които смятали, че никога не се е раждало по-смешно нещо на този

свят. Но патето пораснало и се превърнало в красив лебед.

Илайза рече, спомням си, че приказката би била много по-хубава. ако малкото пате се беше покатерило на брега и се беше превърнало в носорог.

Алехоп!

А родителите ни изпитваха такова отвращение към нас, че стояха със затворени уши

и очи през цялото време на ежегодните си посещения. Нашия астероид. Спомням си, че баща ми разказваше на майка ми доста апатично и несвързано събитията по света, за които беше чел в пресата.

Носеха ни играчки от фирмата Шварц – нейните произведения носеха гаранция за възхитителен ефект върху тригодишни деца.

Алехоп!

Сега си мисля за всички онези тайни в вечния живот, които не споделям с Мелъл Исадор, за да запазя душевното им равновесие и спокойствие, като например факта, че задгробният живот не е нещо хубаво и тъй нататък.

И сега се ужасявам само като си спомня така дълго скриваната от нас тайна, че родителите ни са желали по-бързо да си отидем от този свят.

Без да се притесняваме от нищо, ние си мислехме, че петнадесетият ни рожден ден ще е като всички останали. Щяхме да изиграем нашето представление като всяка друга година. Родителите ни пристигнаха по обичайното ни за вечеря време – в четири часа следобед. Щяхме да си получим подаръците на следващия ден.

Замеряхме се с храна в облицованата с дълги трапезария. Ударих Илайза с първото, което ми попадна под ръка от масата. Тя ми го върна с филе-миньон. Ударихме прислужницата с няколко кифли. Преструвахме се, че не знаем за тяхното пристигане, както и че ни наблюдават през пролуките на вратата.

Все още не ги бяхме поздравили с добре дошли, когато ни изкъпаха, наръсиха с талк, облякоха ни пижамите и ни обува чехлите. Лягахме си в 5 часа, защото всички мислеха, че спим по шестнадесет часа на ден.

Бавачките Овета Купър и Мери Селуин Кърк ни казаха, че ни очаква чудесна изненада в библиотеката.

Реагирахме като че ли изобщо нямаше представа каква ще е тя.

По това време бяхме вече истински гиганти. Аз носех гумено парадче, което всички мислеха, че е любимата ми играчка. Илайза бе завързала червена кадифена кордела в гарвановочерната си коса.

Както винаги имаше огромна маса между нас и родителите ни, когато бяхме заедно там. Както винаги те пиеха бренди. Пак както винаги имаше борови и сурови ябълкови пънове, които съскаха и пукаха в камината. Както винаги портретът с маслени бои на професор Суейн висеше над камината и благосклонно сияеше над тази ритуална среща.

Както винаги родителите ни останаха на меката си. Усмихнаха ни се по начин, за който още не знаехме, че изразява неопределен страх. Винаги се преструвахме, че ги намираме очарователни, но в началото не можехме да си спомним кои са.

Както винаги баща ми взе думата:

– Как сте, Илайза и Уилбър? – попита той Изглеждайте много добре. Много се радваме да ви видим отново. Спомняте ли си кои сме?

Илайза и аз развълнувано и стеснително се съвещавахме, лигавехме се и си шепнехме фрази на старогръцки. Не можела да повярва, каза тя на гръцки, в роднинските ни връзки с т красиви кукли.

Баща ни се притече на помощ. Подказа името, което му бяхме дали преди години – съм „Блътль“.

И двамата се престорихме на поразени. „Блътль“ повтаряхме си един на друг. Просто не можехме да повярваме на щастieto си – „Блътль“, „Блътль“, викахме ние.

– А това е Мъблѐб – каза той, като пое майка ни.

Коего бе още по-поразяващо. „Мъблѐб, Мъблѐб“ – скандирахме ние в един глас.

После направихме обичайния си огромен интелектуален скок. Без ничия помощ дойдохме заключението, че щом като родителите ни са в къщата, рожденият ни ден е вече настъпил и пяхме идиотския израз, с който наричахме г празник – „Фѝфбей“.

Както всяка година и сега полудяхме от дост и така се разскачахме, че подът се затресе и започна да пружинира като трамплин под ромните ни тела.

После внезапно спряхме, давайки си вид както винаги, че сме получили повече щастие, отколкото ни се полага и е полезно за нас.

Така завършваше представлението всеки път. След това ни извеждаха от стаята.

Алехоп!

Глава девета

Сложиха ни в традиционните детски креватчета, в отделни, но съседни спални. Те бяха свързани с таен вход в стената. Креватчетата бяха големи като товарни жп вагони. Когато вдигаха стените им, шумът беше ужасен.

Престорихме се на заспали. След половин час обаче бяхме отново заедно в стаята на Илайза. Слугите никога не идваха да ни наглеждат – бяхме в цветущо здраве и спинкахме като агънца, както обичаха да казват.

Минахме през тайния вход под леглото на сестра ми и след малко вече се редувахме да наблюдаваме родителите си в библиотеката през малката дупка, която сами бяхме пробили в стената и в горния ъгъл на рамката от портрета на професор Суейн.

Баща ми разказваше нещо, което бе прочел в някакво списание предния ден. Ставаше дума за опитите на китайските учени да сътворят по-Дреона раса, която се нуждае от по-малко храна и не носи такива големи дрехи.

Майка ми се вираше в огъня и той трябваше

сам да чува думите си. Едва тогава тя расеяно отговори, че според нея китайците могат да доведат до успешен край всичко, което дойде наум.

Само преди месец те бяха изпратили двама души изследователи на Марс, без да използват летателен апарат в Космоса.

Никой учен от западния свят не можа да разбере как бе станало това. А самите китайци не публикуваха никакви подробности.

Майка ми каза, че от много време американците нищо не са открили. „Най-неочаквано рече тя, – сега китайците откриват абсолютно всичко. А по-рано ние откривахме“ – добави тя.

Това беше невероятно скучен разговор. Толкова бездушен, сякаш младите ни и красиви родители от Манхатън бяха потопени до устата в мед. Винаги ни се струваше, че някакво провидение тегне над тях и ги принуждава да говорят за неща, които изобщо не ги интересуват.

Това проклетие наистина съществуваше, ние още не знаехме, че то бе едно желание, което ги задушаваше и парализираше, желанието да видят мъртви децата си.

Казвам това, макар че нямам никакви доказателства, които да

потвърдят думите ми, освен едно предчувствие, стаено дълбоко в костите ми, в душата ми, защото никоой от двамата по никакъв начин не бе споменал на другия, че желае да изчезнем.

Алехоп!

Изведнъж нещо изпраща в камината. При горенето в суровия пън се бе събрала пара, която трябваше да излезе през някоя цепнатина.

Майка ми, една хармония от химически елементи и реакции, характерни за всяко живо същество, изпищя. Елементите в нея настояваха да изпищя в отговор на прашенето.

Бяха я принудили да стори това, макар че искаха много повече от нея. Смятаха, че е крайно време да изрази гласно онова, което чувства към Илайза и мен. И тя го направи. Когато го каза, всичко в нея полудя. Ръцете ѝ се склучиха конвулсивно. Раменете ѝ се отпуснаха, лицето ѝ се сбръчка и изведнъж тя се превърна в една много стара вещица.

„Мразя ги, мразя ги, мразя ги“ – рече тя.

Не мина и миг, когато тя обясни със злобна отчетливост кого мрази.

„Мразя Уилбър Рокфелер Суейн и Илайза Мелон Суейн“ – каза тя.

Глава десета

Тази нощ майка ни се държа известно време като луда.

В следващите години аз Я опознах добре. Но през живота си не успях да се науча да обичам нито нея, нито някой друг, всъщност аз истински се възхищавам от непоколебимото ѝ добро държание към мен и всичко останало. Тя

ни лъжеше да. Независимо дали беше с

хора или насаме с някого, не нахърняваше ничия репутация.

Не беше тя, която каза в навечерието на петнадесетия ни рожден ден „Как мога да обичам граф Дракула и неговата свенлива невеста“, имайки предвид Илайза и мен.

Не беше тя, която попита съпруга си „Как можах да родя тези две разлигавени върлини?“

И тъй нататък.

Колкото до баща ми, той я прегърна. Той плачеше от любов и съжаление.

– Калев, Калев – каза тя в ръцете му – това не съм аз.

– Разбира се, скъпа.

– Моля те, прости ми.

– Да, мила, разбира се.

– А бог ще ми прости ли?

– Той вече ти е простил.

– Като че ли дяволът внезапно се всели в мен.

– Точно така беше Тиш – рече той. Сега тя вече идваше на себе си – „О, Калев.“

Не искам сега да търся състрадание, но позволете ми да кажа, че в ония дни аз и Илайза бяхме толкова чувствителни, колкото Голямата каменна глава в Ню Хемпшир.

Тогава се нуждаехме от обичта на родителите си, колкото рибата от велосипед, както се казва.

Затова, когато майка ни се изказа така злобно за нас и даже пожела смъртта ни, нашият отговор бе изцяло интелектуален. Много обичах да разрешаваме различни проблеми. Може би и с този щяхме да се справим, но не чрез самосъжаление и самоубийство, разбира се.

У Тя евентуално отново щеше да дойде на себе си. Щеше да се

закали в още сто наши рождени дни, ако господбог решише да я подложи на изпитание по този начин. Но преди това тя каза:

„Бих дала всичко, Калев, за мъничко интелигентност, за искрица разум и човешко чувство в техните очи.“

Това се уреди много лесно.

Алехоп!

Върнахме се в стаята на Илайза и нарисовахме едно послание на чаршафа ѝ. Решихме да се вмъкнем в стаята им през фалшивата задна стена на един гардероб, когато заспят, и да го закачим на стената така, че да бъде първото нещо, което Ще видят, когато се събудят. То гласеше:

„Скъпи майко и татко, никога не ще бъдем красиви, но можем да бъдем толкова умни или толкова глупави, колкото светът ни иска да бъдем. Ваши покорни слуги: Илайза Мелон Суейн. Уилбър Рокфелер Суейн“.

Алехоп!

Глава единадесета

Така аз и Илайза разрушихме нашия рай – нашата нация от двама.

На другата сутрин станахме преди родителите си и не чакахме слугите да ни облекат. Все още се чувствувахме в рая, докато се приготвяхме и не подушвахме опасността.

Спомням си, че облякох скромен, раиран син костюм с жилетка, а Илайза избра кашмирен

пуловер, вълнена пола и перли.

Бяхме се разбрали, че тя ще говори от името на двама ни, тъй като гласът ѝ бе изразителен и приятен. С моя глас не бях в състояние да обясня спокойно и убедително, че светът се е обърнал с главата надолу.

Не трябва да забравяте, че всичко, което бяха чували дотогава от нас бе „Бъ“ и „Дъ“ и тъй

нататък.

Срещнахме се с нашата бавачка Овета Купър в посланото със зелен мрамор фоайе с колонада и тя се смая, като ни видя станали и облечени.

Наведохме главите си един към друг, преди тя да успее да продума, и ги допряхме в горната им част, над ушите. По този начин отново се роди нашият общ гений, който заговори на Овета с гласа на Илайза, красив и мелодичен като звук на виола.

Ето какво каза гласът:

– Добро утро, Овета. От днес нататък започва нов живот за всички нас. Както виждаш и чуваш, аз и Уилбър не сме вече идиоти. Чудото стана тази нощ. Мечтите на нашите родители се сбъднаха. Ние сме излекувани.

Що се отнася до теб, Овета, ти ще си запазиш апартамента и цветния телевизор и сигурно ще получиш увеличение на заплатата като награда за всичко, което си направила, за да може чудото да стане. Никой от персонала няма да бъде засегнат и нищо няма да се промени, освен че животът тук ще стане по-лек и приятен отпреди.

Овета, пълничка и безрадостна американка, стоеше хипнотизирана като заек, срещнал гърмяща змия. Ние обаче не бяхме гърмяща змия. С добрени една до друга глави аз и Илайза представлявахме един от най-благородните гении, които светът е познавал.

– Повече няма да се храним в посланата с плочки трапезария –

продължи гласът на Илайза, – ще имате възможност да се убедите колко изискани и приятни са нашите маниери. Моля, сервирайте закуската в солариума и ни уведомете, когато родителите ни се събудят. Ще бъде чудесно, ако от сега нататък се обръщат към брат ми мен с „господаря Уилбър“ и „господарката Илайза“.

А сега можеш да отидеш и да съобщиш новината на другите.

Овета остана като закована на мястото си. Накрая трябваше да шракна с пръсти под носа ѝ да дойде на себе си. После се поклони: „Както наредите, господарке Илайза“ – каза тя и отиде да разпространи новината.

Докато се бяхме разположили в солариума, целият персонал смирено се извървя, за да се увери какви млади господар и господарка е станало от нас.

Поздравявахме ги с целите им имена. Приятелски им задавахме различни въпроси, с които ясно показвахме, че знаем с подробности живота им. Извинявахме се, че поради бързата промяна може би сме шокирали някого.

– По-рано не разбирахме, че всички искат да бъдем умни – каза Илайза.

Толкова бяхме под влияние на станалото, че и аз се осмелих да отворя уста и се изказах по важните въпроси. Нямаше вече да смятат, че пискливият ми глас звучи глупашки.

– С ваша помощ тази къща ще се прочуе с мъдри мисли и блестящи идеи така, както досега е била известна с идиотщините си – казах ази нека вече тези огради да изчезнат.

– Имате ли някакви въпроси? – попита Илайза. Никой нищо не попита.

Някой повика д-р Мот.

Майка ни не слезе на закуска. Остана в леглото си – вцепенена и зашеметена.

Баща ни слезе сам, небръснат и по пижама. Макар и млад, лицето му бе измъчено и вървеше като парализиран.

Бяхме много озадачени, че той не изглеждаше по-щастлив от преди. Поздравихме го не само на английски, но и на няколко езика, които знаехме.

Накрая той отговори с „бон жур“.

– Заповядайте, седнете – весело го покани

Илайза.

Бедният човек седна.

Мисълта, че е позволил да се отнасят към собствените МУ деца, две умни и мислещи човешки същества, като с идиоти и то толкова дълго, го измъчваше и той се чувствуваше ужасно виновен.

И още по-лошо: съвестта му и неговите съветници го бяха успокоили, че може и да не ни обича, тъй като не бяхме способни на дълбоки чувства и, честно казано, нямаше нищо в нас, което може да обикне един нормален човек. А сега той беше длъжен да ни обича и не можеше да си представи как ще постигне това.

С ужас откри онова, което майка ни знаеше, че ще открие, ако слезеше долу: сега ние двамата ставахме още по-отвратителни и отблъскващи с нашите умствени, способности и чувствителност, отколкото преди.

Но грешката не беше тяхна. Никой не беше виновен. В този случай да се желае скорошната смърт на някой изрод беше толкова естествено, колкото е дишането за всички хора и топлокръвни животни. Това бе инстинкт.

А аз и Илайза бяхме направили от този инстинкт една непоносима трагедия.

Без да разбираме какво вършим, ние прехвърляхме проклятието на народите и върху нормални хора. Искахме да ни уважават.

Глава дванадесета

Докато траеше всичко това, ние разделихме главите си на няколко фута и вече не мислехме така блестящо.

Станахме изведнъж толкова глупави, че помислихме баща си за полузаспал. Накарахме го да пие кафе и се опитахме да го разбудим с песни и гатанки, които знаехме.

Помня, че го попитах дали знае защо сметаната е много по-скъпа от млякото. Той промърмори, че не знае. – Защото кравите мразят да клечат над малки бутилки – обясни Илайза.

Смяхме се много на това. Търкаляхме се по пода. После Илайза стана, отиде до него и като се наведе над главата му с ръце на бедрата, нежно му се скара като на малко момче: „Ей, че

си недосетлив, може ли така?“

В този момент пристигна д-р Стюарт Ролингс

Мот.

Въпреки че бе предупреден по телефона за Внезапната ни метаморфоза, привидно това за него бе ден като всички други. Както винаги, и сега той попита с влизането си: „Как сте днес?“

Тогава за първи път в живота си д-р Мот чу смислено изречение от моята уста: „Татко не ще

да се събуди.“

– Наистина ли? – попита той и възнагради

правилното ми и завършено изречение с едва забележима усмивка.

Беше така невъобразимо любезен и мил, че ни остави и започна да си бърби с Овета Купър. Изглежда, майка й, която живееше в селото, беше болна.

– Овета – обърна се той към нея, – искам да ти кажа нещо, което сигурно ще те зарадва. Температурата на майка ти е вече почти нормална.

Баща ни обаче, въбесен от тази проява на нехайност от негова страна, без съмнение бе доволен, че му се отдава случай открито да се разгневи на някого.

– Колко време е продължавало това, докторе? – искаше да разбере той – откога знаете, че са умни?

Д-р Мот погледна часовника си.

– Отпреди четиридесет и две минути.

– Изобщо не изглеждате изненадан – подметна баща ни.

Д-р Мот помисли малко, после сви рамене.

– Много съм щастлив за всички – рече той.

Мисля, че всъщност докторът съвсем не изглеждаше щастлив при тези свои думи и това ни накара отново да си допрем главите с Илайза. Ставаше нещо странно и трябваше да го разберем на всяка цена.

Геният и този път не ни изневери. Помогна ни да разберем, че нашето положемие е много по-критично от всеки друг път.

Както се случва с всички гении, нашият също имаше периоди в живота си, когато страдаше от страхотна наивност. Така стана и сега. Той Посъветва, че най-доброто, което можем да направим, за да се измъкнем от критичното положение, без да се скрием отново зад паравана на идиотщините.

– Бъ – каза Илайза.

– Дъ – добавих аз и се изпърдах.

Илайза отново се разлигави. Аз взех една кифла с масло и я хвърлих към Овета Купър.

– Блътлъ – обърна се Илайза към баща ни.

– Фъфбей – извиках аз. Баща ни заплака.

Глава тринадесета

Шест дена минаха, откакто започнах да пиша тези спомени. На четвъртия ден земното притегляне беше нормално както едно време. Вчера обаче така се засили, че едва можах да стана от леглото си – куп парцали във фойето на Емпайър Стейт Билдинг. Когато трябваше да ида до шахтата на асансьора, дето я използвахме за тоалетна, пълзах на четири крака, проправяйки си път между гората от свещници, които съм събрал.

Алехоп!

Първия ден обаче беше много слабо, такова е и днес. Пак имам ерекция, има я и Исадор, любовник на внучката ми Мельди, има я и всеки

мъж на острова.

Мельди и Исадор си бяха устроили пикник и се понесоха към пресечката на Бродуей и 42 улица – строят там, някаква пирамида, когато гравитацията е слаба.

Те не оформят плочите, блоковете и облите камъни, преди да ги използват, нито пък се ограничават само с тези материали. Слагат всякакви боклуци – греди, бидони за бензин, автомобилни гуми и части, бюра и столове от театрите. Видях докъде са стигали. Това, което строят, няма да бъде просто един безформен куп отпадъци. Съвсем ясно се очертава пирамида.

Искам чрез тази книга да спестя излишен труд на бъдещите археолози, които ще изследват външността на пирамидата и ще се стремят да рият защо е построена. Там няма тайни скривалища, пълни със съкровища, нито други помещения.

Истинската причина за построяването ѝ, макар твърде незначителна в действителност, лежи под капака на шахтата, върху която е построена

пирамидата. Там е тялото на едно мъртвородено дете от мъжки пол.

Поставено е в богато украсена кутия, в която

преди са се съхранявали и овлажнявали скъпи пури. Преди четири години аз, Мельди и нашият най-близък съсед и приятел Вера Чипмънк-5 Запа, поставихме кутията на дъното на шахтата между тръбите и кабелите. Мельди е майката на детето, тогава тя бе на дванадесет години.

Идеята за тази пирамида принадлежи изцяло на Мелъди и Исадор, който по-късно ѝ стана любовник. Това е паметник на един никога неизживян живот и на едно същество, което няма

име.

Алехоп!

Не е необходимо да се копае в пирамидата, за да се стигне до кутията. До там може да се отиде и през околните шахти.

Пазете се обаче от плъховете.

Тъй като детето бе мой наследник, пирамидата може да бъде наречена „Гроб на принца на свещниците“.

Името на бащата на принца е неизвестно. Изнасил е Мелъди в покрайнините на Шенектъди. Тя пътувала от Детройт, в царството Мичиган, за Острова на смъртта, където се надявала да намери дядо си, легендарния д-р Уилбър Дафо-II Суейн.

Мелъди отново е бременна, този път от Исадор. Тя е кривокрако малко същество, рахитично

и с неравни зъби, но весело. Като дете се е хранила много лошо – била е сирак в харема на краля на Мичиган.

Понякога ми прилича на весела стара китайка, макар че е едва шестнадесетгодишна. Много тежко е за един детски лекар да вижда пред себе си бременно момиче, което изглежда така.

Но любовта, с която я дарява якият и червендалест Исадор, поражда радост, която компенсира тъгата ми. Както всички останали от семейство Разбъри, той има почти всички зъби и стои прав даже в моменти на най-силна гравитация.

В такива дни той я носи на ръце наоколо и даже предлага да носи и мен.

Семейство Разбъри се занимават главно със събиране на храни и живеят в развалините на фондовата борса в Ню Йорк. Ловят риба покрай доковете и копаят, за да търсят консерви. Ако намерят, берат и плодове. Самите те отглеждат домати, картофи, репички и някои други неща. Ловят плъхове, прилепи, кучета, котки, птички и ги ядат. Всеки член на семейството яде всичко.

Глава четиринадесета

Пожелавам на Мелъди това, което желяеха на мен и Илайза родителите ни – кратък, но щастлив живот на някой астероид.

Але-хоп! Вече казах, че ние с нея можехме да живеем дълго и щастливо на нашия астероид, ако един ден не се бяхме изфукали колко сме умни. Все още можехме да сме в онази къща, да горим дърветата, мебелите, перилата на стълбите и ламперията, за да се стоплим, и да се лигавим и бръщолевим, когато дойдат чужди хора.

Можехме да отглеждаме пилета. Да си имаме зеленчукова градина. Можехме да се забавляваме с новите знания и мъдрост, които трупахме всеки ден и нямаше да се замисляме колко са безполезни.

Слънцето залязва. Облаците от разтревожени прилепи излизат от входа на метрото, пицейки, и изчезват като дим. Потръпвам, както винаги.

За мен шумът, който вдигат, не е обикновен. Това се дължи на болестта, породена от тишината.

Продължавам да пиша на светлината на една горяща дрипа, натопена в съд с животинска мазнина.

Имам хиляда свещника, но нямам свещи.

Мелъди и Исадор играят на табла, която им начертах на пода на фойето.

Дублират се един друг и се смеят.

След един месец е сто и първият ми рожден ден и те смятат да организират тържество по този случай.

Понякога подслушвам какво си говорят; човек

трудно скъсва със старите си навици. Вера Чипмънк-5 Запа подготвя нови костюми за себе си и за робите по този случай. Тя има купища плат в складовете си в Залива на костенурките. Чух Мелъди да казва, че слугите ѝ ще са облечени в розови панталони, златни чехли и зелени копринени тюрбани, украсени с шраусови пера.

Вера щяла да пристигне тук на столносилка, заобиколена от роби, носещи подаръци, храна, напитки и факли и щели да плашат и отпъждат подивелите кучета със звънци.

Але-хоп!

Трябва да бъде много внимателен и въздържан с пиенето на

рождения си ден. Защото ако Прекаля, сигурно ще се раздрънкам пред всички, че животът, който ни очаква на оня свят, е много по-отегчителен и неприятен от сегашния. Але-хоп!

Глава петнадесета

Не ни позволяваха повече да търсим убежище и утеха зад паравана на идйотщините. Ругаеха ни безмилостно всеки път, когато се опитвахме да направим това. Една от последиците на тази метаморфоза особено радваше и слугите, и родителите ни – внезапно всички получиха пълна свобода да ни ругаят.

Понякога животът ни ставаше същински ад.

Изхвърлиха д-р Мот и докараха всевъзможни специалисти.

От начало бе забавно. Първите лекари, които пристигнаха, бяха специалисти по вътрешни болести – сърца, дробове, бъбреци и т. н. Изследваха ни до най-малките подробности – органи, секрети и какво ли не – оказа се, че сме чудеса на медицината, здрави до последната фибра на тялото. Те бяха много приветливи: до един бяха служещи на семейството ни и винаги на разположение, когато бе необходимо. Занимаваха се с научноизследователска работа, финансирана от „Суейн“ в Ню Йорк. Затова бе така

лесно да ги съберат и докарат тук. Семейството им беше помогнало, сега бе техен ред да помагат на семейството. Непрекъснато си правеха шеги с нас. Спомням си, един от тях казваше, че сигурно е много забавно да си толкова висок. „Как е времето горе?“ – питаше ме той.

Тези шеги ни успокояваха. Дори създадоха у

нас погрешната представа, че грозотата ни няма

никакво значение за околните. Още помня специалиста по уши, нос и гърло, който след като огледа огромните синосни кухини на Илайза с джобно фенерче, извика: „Веднага се обадете на Националното географско дружество. Току-що открихме нов вход на Мамонтовата пещера.“

Илайза се засмя. Бавачката също се засмя.

И аз се засмях. Всички се смяхме. Родителите ни бяха в другото крило на къщата. Държаша се настрана от тези забавления.

Още в началото на тази игра за първи път в нашия живот вкусвахме и от горчилката на раздялата. Някои прегледи изискваха да бъдем в отделни стаи. И колкото повече се учевличавахше разстоянието между нас, толкова по-празна чувствах главата си.

Ставах глупав и несигурен в себе си.

Когато отново бяхме заедно, Илайза ми каза, че и тя изпитвала

всичко. „Като че ли главата ми е пълна със сироп от кленов сок“ – бяха обичайните и думи. Храбро се опитвахме да се забавляваме вместо да се плашим от мисълта за апатичните и отпуснати деца, в които се превръщаме, когато бяхме разделени. Мъчихме се да се убедим, че между тях и нас няма нищо общо и дори им измисляхме ивмена. Нарекохме ги Бети и Боби Браун. Мисля, че сега му е времето да кажа, че когато четяхме завещанието на Илайза след нейната сморт на Марс, стана ясно, че тя желае да бъде пограбена там, където я е заварила смартта. На гроба си тя искаше само един обикновен камък с следния надпис:

ТУК ЛЕЖИ БЕТИ БРАУН

Последният специалист, който трябваше да ни прегледа, бе психолог – д-р Кордилия Суейн Корданър. Нейното решаващо заключение бе, че трябва да бъдем постоянно разделени, тоест да си останем завинаги Бети и Боби Браун.

Глава шестнадесета

Руският писател Фьодор Михайлович Достоевски е казал: „Един свят спомен от детството е може би най-доброто възпитание.“ Аз съм измислил и друг бърз начин за възпитание, който по само себе си е също така полезен – среща с човек, който е дълбоко уважаван от света на възрастните, и собственото откритие, че този човек ие е нищо друго освен злобен лунатик.

Това беше и нашето заключение с Илайза за др Кордилия Суейн Кординър, общопризнатият ий-добър спедиалистпсихолог в света – с изключение може би на Китай. Никой вече не знае какво става в Китай.

Имам томовете на Британската енциклопедия във фойето на Емпайър Стейт Билдинг и затова съм в състояние да напиша и второто име на Достоевски.

Д-р Кординър бе винаги внушителна и снизходителна в присъствието на възрастни. През цялото й пребиваване в къщата тя бе издокарана с рокли като за бал с маски, обувки с високи токове и бижута.

Веднъж я чухме да казва на родителите ни:

– Това, че една жена има три доктората и оглавява изследователска корпорация с бюджет три милиона долара, съвсем не значи, че тя не може да бъде женствена.

Когато обаче остана насаме с мен и Илайза, тя започна да проявява явни признаци на параноя.

– Край на номерата ви, сополиви малки милионерчета, и да не сте посмели да ги правите повече, особено пък на мен – заявя тя. Ние нищо лошо не бяхме направили. Тя бе така вбесена от парите и властта, които семейството ни притежаваше, че сигурно изобщо не е забелязала колко сме грозни и огромни. За нея просто бяхме още две разглезени и отвратителни богаташки деца, с които трябваше да се оправя.

– Не съм родена със сребърна лъжица в устата – повтори ни тя не веднъж и дважд, – много са били дните, в които не знаехме кога ще бъде следващото ядене. Имате ли някаква представа за това?

– Не – отговори Илайза.

– Разбира се, че не – каза д-р Кординър. И тъй нататък.

Тъй като тя явно беше параноичка, цяло нещастие бе, че второто й име бе еднакво с нашето фамилно.

– Изобщо не си въобразявайте, че съм милата ви леля Кордилия,

излишно е да си залъгвате малките аристократични мозъци с това. Когато дядо ми е дошъл тук от Полша, той си е сменил името от Станкович на Суейн – прочете й хвърляха мълнии – кажете Станкович!

Казахме го.

– А сега – Суейн! И това казахме,

Накрая единият от нас я попита защо е толкова ядосана. Това изведнъж я успокои.

– Не съм – отговори тя – и би било много вредно за професията ми изобщо да се ядосвам на нещо. Обаче да се извика човек като мен от толкова далеч, за да дойде в тази пустош и лично да прави психологически тестове само на две деца, е все едно да се извика Моцарт да акордира пиано. Или пък Айнщайн да направи баланс на някоя счетоводна книга. Е, как мислите, не си ли прахосвам времето с вас, „господарю Уилбър“ и „господарко Илайза“, предполагам, че тъй ви наричат?

– Защо тогава дойдохте? – попитах я аз. Тя отново излезе извън кожата си от гняв, а отговорът ѝ бе невъобразимо злобен:

– Защото парите ме повикаха, малки ми лорд

Фаунтлерой.

Още повече се изплашихме, когато разбрахме, че тя възнамерява да ни подлага на тестове поотделно. Съвсем невинно ѝ признахме, че отговорите ще бъдат много по-сполучливи, ако ни позволи да си допрем главите.

Тя изведнъж стана грубо язвителна:

– Да не би госпожицата и господинът да искат да им сложат в стаята и по една енциклопедия? Или може би преподавателското тяло на Харвардския университет трябва да се премести тук и да ви подсказва правилния отговор, когато не сте много сигурни?

– Това би било чудесно – казахме ние.

– Ако никой досега още не ви го е казал, помнете, че живеете в Съединените американски щати, където никой не трябва да разчита на никого и всеки сам си пробива пътя.

Аз съм тук, за да ви подложя на тест, но ще ви науча на едно основно правило в живота, а вие ще ми благодарите за това, докато сте живи:

Ето го правилото: „Бъди самостоятелен и се грижи само за себе си.“ Можете ли да го повторите и запомните?

Не само го повторих, но го помня и до ден днешен: „Бъди самостоятелен и се грижи само за себе си.“

Але-хоп!

Така че се проявихме като самостоятелни. Поотделно бяхме

подложени на тест на неръждаемата маса в посланата с плочки столова. Когато единият от нас беше там с д-р Кординър или „леля Кордилия“, както я наричахме помежду си, другият го изпращаха във възможно най-отдалечената стая, тоест в балната зала на върха на кулата в северната част на къщата.

Уитърс Уитърспун трябваше да наблюдава онзи, който беше там. Натовариха го с тази задача, понеже бе ходил войник. Чухме нарежданията, които получи от „леля Кордилия“. Тя го предупреди да бъде нащрек, защото има улики, че аз и Илайза се свързваме по телепатичен път.

След като бяха получени факти от Китай, западната наука най-последно призна, че някои хора могат да предават информация на други без видими или чути сигнали. Предавателите и приемниците на тези странни послания се намират на повърхността на синусовите кухини, а те от своя страна трябва да са здрави и да не са запушени.

Основната нишка към същността на въпроса, която китайците дадоха на западния свят, бе едно странно, неразбираемо изречение: „Чувствам се много самотен, когато имам сenna хрема или съм настинал.“ Макар че бе предадено на английски, трябваше да минат години, докато се разбере истинският му смисъл.

Але-хоп!

Да, но телепатията губеше своята сила за мен и Илайза при разстояния, по-големи от три метра. При положение, че единият от нас беше в трапезарията, а другият в балната зала, това бе все едно, че се намираме на различни планети – каквото фактически е положението днес.

Разбира се, за разлика от Илайза, аз можех да отговарям писмено на въпросите. Когато „леля Кордилия“ я подлагаше на тестовете си, тя трябваше да ѝ чете гласно всеки въпрос и после сама да записва отговорите ѝ.

Струваше ни се, че отговаряме на всички въпроси грешно, но може би е имало и няколко правилни отговори, защото д-р Кординър заяви пред родителите ни, че умственото ни развитие е „долната нормална граница за възрастта им“.

Без да знае, че подслушваме, тя каза, че вероятно Илайза никога няма да се научи да чете и пише и поради това никога няма да бъде избирател, нито ще има шофьорска книжка. Тя се постара да смекчи малко нещата, като нарече Илайза „едно забавно кречетало“.

Аз бях определен като добро, сериозно момче, което лесно се разсейва и обърква от вятърничавата си сестра. Чете и пише, но има погрешни схващания и недостатъчни знания за значението на думите и

изреченията. Ако бъде отделен от сестра си, има всички основания да се вярва, че от него ще стане помощник в някоя бензиностанция или портиер в селско училище. Перспективите за полезен и щастлив живот на село са много добри.

В Китайската народна република в този момент тайно се работи за създаване на милиони гении. Това става, като се обучават двама или малки групи от специалисти, работещи в една област и допълващи се в телепатично отношение, които да мислят като един мозък. Всеки член от тези колективни мозъци ще бъде равен примерно на сър Исаак Нютон или на Уилям Шекспир.

Щях да забравя – далеч преди времето, когато станах президент на САЩ, китайците така бяха започнали да комбинират тези мозъци, че в резултат на това се получиха омайващи интелекти, пред които дори самата Вселена бе принудена да заяви: „Очакваме вашите указания. Вие можете да бъдете всичко, което пожелаете. Аз ще бъда онова, което вие решите, че трябва да бъда.“

Але-хоп!

Научих за плана на китайците много след смъртта на Илайза и след като отдавна бях загубил властта си като президент на САЩ. Със знанията, които имах тогава, не можех да направя нищо.

Има обаче едно нещо, което много ме забавлява – казаха ми, че бедната западна цивилизация е подхвърлила на китайците идеята за събиране и създаване на такива изкуствени гении. Това е станало по време на Втората световна война, когато американски и европейски учени събрали главите си и умували заедно с еднаединствена цел – откриване и създаване на атомната бомба.

Але-хоп!

Глава седемнадесета

Отначало бедните ни родители вярваха, че сме идиоти. Правеха всичко възможно да свикнат с тази мисъл. След това повярваха, че сме гении. И това се помъчиха да преглътнат. Накрая Им казаха, че сме най-обикновени, доста тъпи и отегчителни и те отново започнаха да се нагаждат.

Аз и Илайза тайно ги наблюдавахме как отправят отчаяни и объркани молби за помощ. Не можеха да скрият удивлението си пред д-р Кординър, че всички ни смятат за тъпи а ние изведнъж започваме да разговаряме академично по много проблеми на различни езици.

Д-р Кординър притежаваше бърз и остър като бръснач ум и веднага ги осведоми:

– Светът е пълен с хора, които са много изкусни в създаване на впечатление, че са по-умни, отколкото са в действителност. Те ни заплитат и омайват с факти, цитати, чужди езици и т. н., докато всъщност не знаят почти нищо за полезното в живота и как истински да се живее. Моята цел е да откривам тези хора и да защитавам обществото от тях, както и самите тях от собствената им личност.

Дъщеря ви Илайза е типичен пример за това – може да ви изнесе цяла лекция по икономика, астрономия, музика и какво ли не, а не може да чете и пише, нито някога ще се научи.

Тя ги утеши, че нашият случай не е съвсем Трагичен, защото нямаме намерение да се занимаваме с нещо голямо.

– Те почти нямат амбиции и по тази причина животът не може да ги разочарова. Единственото им желание е да живеят както досега и това положение да продължи вечно, което, разбира се, е невъзможно.

Баща ми кимна унило: „Вие казахте, че момчето е по-умно от двамата, нали?“

– Да, що се отнася до това, че може да чете и пише. Все пак той не е такъв безнадежден случай като сестра си. Когато не е с нея, мълчи като пън.

Мисля, че ако го изпратите в някое специално училище, където не се преподава академично и изискванията към държанието на учениците не са много високи, той ще се научи да се оправя сам.

– Какво да направи? – не разбра баща ми.

– Да се оправя сам – повтори д-р Кордннър.

В този момент трябваше да пробием стената и да нахълтаме в библиотеката сред облаци от мазилка и летви, като че ли нещо е избухнало.

Бяхме обаче достатъчно умни да разберем, че възможността да подслушваме свободно е едно от малкото преимущества, които ни оставаха. Затова внимателно се върнахме в спалнята, после шумно изскочихме в коридора, тичешком слязохме по предната стълба и през фойайето влязохме в библиотеката. С нас ставаше нещо, което не се бе случвало никога преди – и двамата ридаеме.

Заявихме, че ако някой се опита да ни раздели, ще се самоубием.

Д-р Кординър ни се изсмя. После каза на родителите ни, че имало в нейните тестове няколко въпроса, с които се цели да се открият склонности към самоубийство. „Давам ви пълна гаранция, че самоубийството е последното нещо, което тия двамата ще направят.“

Това, че го каза така весело, бе груба тактическа грешка от нейна страна. Думите ѝ накараха майка ни да подскочи. Атмосферата в стаята се нажежи, тъй като в този миг тя бе престанала да бъде слабата, учтива и доверчива кукла.

Отначало не каза нищо, но бе загубила човешки образ, в най-добрия смисъл на думата обаче. Внезапно се бе превърнала в свита за скок пантера, готова да прегризе гърлата на всички детски специалисти, за да защити своите малки.

Това бе единственият случай, когато съвсем безразсъдно бе признала, че е наша майка.

Мисля, че по телепатичен път усетихме тази животинска връзка. Във всеки случай помня, че някаква надежда гъделичкаше влажните и меки стени на синусите ми.

Заряхме рева, който и без това не ни се удаваше. И съвсем ясно поставихме условията си, които трябваше да се изпълнят веднага. Насътояхме отново да ни подложат на тест, но този път двамата заедно.

– Искаме да ви покажем – заявих аз – какво можем да извършим, работейки заедно, и никой повече не ще и помисли да ни разделя.

Говорихме много внимателно. Аз им обясних кои са Вети и Боби Браун и се съгласих, че са глупави. Казах им, че никога не сме мразили и винаги сме срещали трудности, ако се е налагало да разбираме тази човешка проява в разните книги, които сме чели.

– Но вече има наченки на омраза в нас – добави Илайза, – засега тя е насочена само към двама души на този свят: Бети и Боби Браун.

Оказа се, че освен всичко останало, д-р Кординър е и страхлива.

Като много други страхливци тя пак продължи да се заяжда и то в най-неподходящия момент. Направо се изсмя на молбата ни:

– Вие в какъв свят си въобразявате, че живеете? – попита ни тя и тъй нататък.

Майка ни скочи и отиде съвсем близо до нея, без да я докосва, но като избягваше погледа ѝ. С глас, който бе нещо средно между мърморене и ръмжене, вперила очи в гърлото и, тя нарече д-р Кординър „лайно от малко накокошинено врабче.“

Глава осемнадесета

Този път ни изпитваха заедно. Стояхме рамо до рамо пред неръждаемата маса в каменната столова. Толкова бяхме щастливи! Обезличена, д-р Кординър раздаде тестовите като робот, а родителите ни стояха настрана и наблюдаваха. Беше ни подготвила нови тестове, така че всичко започваше отначало и на чисто.

Преди да започнем, Илайза обеща на родителите ни, че ще отговорим правилно на всички въпроси.

Така и сторихме.

В какво се състояха въпросите? Вчера се родих в развалините на едно училище на 46 улица и имах късмет да открия комплект тестове, готови за работа.

Цитирам дословно:

„Един човек купил сто части от една стока, по пет долара всяка. Ако първия месец цената на една част се повиши с пет цента, а втория месец се намали с осем цента и отново се покачи с три цента на третия месец, каква ще бъде общата стойност на вложения капитал в края на третия месец?“

Или:

„Колко цифри има на ляво от десетичната точка в квадратния корен от 692038.427537?“

Или:

„Какъв е цветът на жълто лале, гледано през синьо стъкло?“

ИЛИ:

„Защо Малката мечка се завърта веднъж около Полярната звезда?“

„Астрономията се отнася към геологията както човекът, който се катери по покривите, за да ги поправа, към ... кое?“ И тъй нататък.

Але-хоп!

Справихме се с всички въпроси и изпълнихме името, дадено от Илайза.

Единствената неприятност бе, че докато съвсем невинно проверявахме по няколко пъти отговорите си, се бяхме преплели под масата – краката на единия обхващаха шията на другия като окърлица и всеки сумтеше и пръхтеше в чатала на другия. И когато отново седнахме на столовете, д-р Кириер бе припаднала, а родителите ни бяха изстинали.

В 10 часа на другата сутрин една кола ме откарваше към

училището за деца със сериозни умствени увреждания в Кейп Код.

Глава деветнадесета

Слънцето отново залязва. Птичи глас се извисява и достига до мен. Звукът идва откъм пресечката на 31 улица и Пето авеню – там има танк от чийто купол расте дърво. Птичката повтаря няколко пъти въпроса си към мен с пронизваща яснота.

„Уиппуриул?“ – чурулика тя.

Не съм наричал никого така, нито пък Мелъди и Исадор, които се учат от мен и измислят имена на всичко. Те например рядко наричат Манхатън с името му или с „Острова на смъртта“, както го назовават на сушата. Наричат го като мен „Национален парк на небостъргачите“, без да разбират иронията, която се крие в тези думи, или пък със сухото „Анкър Уот“.

А името на птичката, която винаги се обажда при залез слънце, е същото, което ѝ дадохме аз и Илайза като деца. То е правилно, защото го прочетохме в речника.

Харесвахме името заради суевърния ужас, който пораждаше. Когато го произнасяхме, птичката ни се струваше кошмарно създание от картина на Иеронимус Бош. А когато чуехме този звук, произнасяхме името ѝ едновременно. То бе може би единственият случай, когато говорехме едновременно. „Викът на нощната лястовица“ – казахме си ние.

– Нощната лястовица се обажда – чух да казват Мелъди и Исадор от онази част на фойетото, където не мога да ги видя.

Една вечер, преди моето заминаване за Кейп Код, аз и Илайза слушахме този вик. Бяхме избягали от къщата и намерихме убежище в тъмния мавзолей на професор Суейн.

„Уиппуриул“ – чу се някъде откъм ябълковите дървета.

й Дори когато допряхме главите си, не можахме да измислим почти нищо, което да си кажем. Чувал съм, че осъдените затворници често се чувствували мъртви далеч преди смъртта си. Може би така се чувствуваше и нашият гений, знаейки, че всеки момент жестокият палач ще го разцепи на два, образно казано, неопределени къса месо, на Вети и Боби Браун.

– Независимо от състоянието на нещата, ръцете ми не знаеха покой – това често се случва с умиращи хора. Бяхме взели със себе си онова, което считахме, че е най-добро от писанията ни. Свихме ги на руло и ги

скрихме в една празна бронзова погребална урна.

Тя била направена да съхрани навеки праха на съпругата на професор Суейн, но госпожата предпочела да бъде погребана в Ню Йорк. Урната е зеленясала.

Але-хоп!

И какво имаше написано там? Помня, че имаше метод за определяне повърхността на кръг и един утопичен проект за създаване на изкуствени многочленни семейства в САЩ, като се даде на всеки гражданин ново второ име. Всички хора с еднакви втори имена ще му станат роднини.

Там беше и критиката ни на Дарвиновата теория за еволюцията и един трактат за природата на гравитацията. В него излагахме схващането си, че в древни времена гравитацията сигурно е била променлива.

На друго място се доказваше, че зъбите трябва да се мият с топла вода като чиниите, тенджерите и тиганите.

Але-хоп!

Илайза реши, че трябва да скрием всичко това в урната.

Пак тя сложи край на скривалището после. Когато ги напъхахме вътре, не бяхме близо един до друг, и това, което каза тя тогава, е чисто нейна мисъл:

– Кажете навеки сбогом на интелигентността си, Боби Браун.

– Сбогом – казах аз.

– Илайза – обърнах се аз към нея, – в толкова много книги, които съм ти прочел, се казва, че любовта е най-важното от всички неща. Може би сега трябва да ти кажа, че те обичам.

– Продължавай – каза тя.

– Обичам те.

Илайза помисли малко:

– Не, това не ми харесва.

– Защо?

– Имам чувството, че насочваш пистолет в челото ми. Това е просто начин да накараш някого да каже нещо, което той вероятно няма намерение да казва. Какво друго мога да кажа, а и всеки друг на мое място, освен че и аз те обичам?

– Не ме ли обичаш?

– Какво може да се обича в човек като Боби Браун?

Някъде навън, под ябълковите дървета, нощна лястовица отново зададе своя обичаен въпрос.

Глава двадесета

Илайза не слезе на закуска другата сутрин. Остана в стаята си, докато заминах. Родителите ни дойдоха в собствен „Мерцедес“ и шофьор. От двама ни аз бях този, пред когото се откриваше някакво бъдеще. Можех да постигна нещо, докато пътувахме през красивата местност във от селцето, в мен започна да нахлува завист.

Това е един начин за самозащита на организма срещу непоносима скръб, която, като детски лекар, съм убеден, че съществува у всички деца. Струваше ми се, че някъде назад остава една сестра – близначка, която не е умна като мен, и е Илайза Мелон Суейн.

Учебната програма бе така съставена, че цяла година никой не си ходи в къщи. Посетих Англия, Франция, Германия, Италия и Гърция. Бях и на летен лагер. За мен преобладаваше мнението, че не съм никакъв гений и съм лишен от всякаква оригиналност, но умът ми е над средното ниво. Бях стриктен, дисциплиниран и можех да отделя полезното и значимото от глупостите и излишното.

Прочух се като първото дете в историята на училището, което така бляскаво е завършило образованието си, че са му предложили да замине за Харвард. Приех поканата, макар че гласът ми все още не бе започнал да се променя.

Родителите ми много се гордееха с мен, но ми напомняха от време на време, че имам сестраблизначка, която е само някакво подобие на нормален човек. Беше изпратена в някакъв скъп пансион за хора като нея.

Тя бе само едно име, нищо повече.

Баща ми загина при автомобилна катастрофа, когато бях първа година студент. За мен обаче се беше погрижил превъзходно – бях посочен за изпълнител на завещанието му.

Скоро след това един дебел адвокат с лукави очи, Норман Мушаримладши, ме посети в Бостон. Разказа ми някаква история, която в началото ми се стори много несвързана и неуместна – ставаше дума за жена, държана затворена против волята ѝ в пансион за слабоумни. Той заяви, че го е упълномощила да даде под съд роднините ѝ и пансиона за нанесените щети, да бъде пусната веднага на свобода и да получи своята част от наследството, от която незаконно била лишена.

Името ѝ, разбира се, бе Илайза Мелон Суейн.

Глава двадесет и първа

По-късно майка ми каза:

– Болницата, в която бяхме пратили сестра ти, съвсем не беше евтина. Плащахме по 200 долара на ден. А и лекарите ни съветваха да не ходим там, нали?

– Да, мисля, че така беше – отговорих аз, но после откровено си признах – забравил съм.

Бях не само един глупав Боби Браун, но и много суетен. Студент в първи курс медицина и с по-ляво развитие като на дете, аз притежавах голямата къща в Бикън Хил. Започнах да се обличам така, както по времето, когато бях президент. До нашедо училище и обратно ме отвеждаше един „ягуар“. Облеклото ми бе като на шарлатанин от Времето на Честър Алън Артър.

Почти всяка вечер устройваха приеми у дома. Обикновено се появявах за няколко минути, пушех хашиш в лула от морска пяна и бях облечен в смарагдовозелено копринено наметало. Веднъж до мен се приближи красиво момиче и каза:

– Вие сте най-грозният и най-сексуалният мъж, когото съм срещала през живота си.

– Да – отговорих – знам.

Майка ми много често идваше в Бикън Хил, където имаше специален апартамент за нея. Аз също я посещавах често в „Залива на костенурките“. Репортьорите се тълпяха и на двете места, за да вземат интервюта, особено след като Норцан Мушаримладши успя да освободи Илайза от пансиона.

Вдигна се голям шум.

Винаги е така, когато мултимилонерите издевателствуват над свои роднини.

Алехоп!

Положението бе много конфузно, но точно такава трябваше да бъде.

Все още не се бяхме виждали с Илайза и не можехме да я намерим по телефона. Междувременно тя ежедневно и с пълно основание сипеше хули и обиди по наш адрес в пресата.

Единственото, което можехме да покажем на репортерите, бе копие от телеграма, която ѝ бяхме изпратили и се пазеше от адвокатата ѝ.

Ето текста: „Обичаме те. Мама и Уилбър.“

Показвахме и отговора: „И аз ви обичам. Илайза.“

Илайза не позволяваше да я фотографират. Купи кабина за изповядване от една съборена черква чрез адвоката си и винаги сядаше в нея, когато я интервюираха от телевизията.

Ние с майка ми гледахме тези предавания агонизиращи.

За нас бе почти непознат грубият ѝ контраалт и мислехме, че сигурно някой мошеник е седнал там; Но това беше самата тя.

Помня, че веднъж я питаха:

– Как прекарвахте времето си в пансиона, мисСуейн?

– Пеех – отговори тя.

– Какво точно пеехте?

– Винаги една и съща песен.

Кажете ни заглавието ѝ. „Някой ден ще дойде моят принц“. Имахте ли предвид някого? Моят братблизък – каза тя, – но той е зает и изобщо не дойде.

Глава двадесет и втора

Ние с майка ми изобщо не се противопоставихме, на Илайза и адвокатката й и тя лесно възстанови правата си и полагаемата й се част от наследството. Едно от първите неща, които направи, бе да купи половината акции на професионалния клуб „Патриотите на Нова Англия“.

Покупката бе последвана от голям рекламен клип. Илайза все още стоеше в кабината за изчакване и не се показваше пред камерите, но Цари, обеща на света, че тя винаги ще носи златната фланелка на клуба по време на наддаванията.

Попитаха я на едно интервю дали следи събитията и новините.

– Китайците не са виновни, че си отиват – заяви тя.

Това се отнасяше до закриването на китайско-посолство във Вашингтон. Опитите за създаване на по-ниски хора в Китай донесоха такива резултати, че техният посланик бе едва 60 сантиметра висок. Прощалната му реч бе учтива и дружелюбна. Той подчерта, че дипломатическите връзки

се прекъсват, просто защото в САЩ няма повече нищо, което да интересува китайците.

Попитаха Илайза да обясни как са успели да разберат истината.

– Коя цивилизована страна може да се интересува от това проклето и ужасно място, наречено Америка – каза тя, – където никой не дава пукната пара за роднините си?

Един ден забелязах Илайза и Мушари да минават пеша по моста „Масачузетс Авеню“ от Кеймбридж за Бостън. Беше топъл слънчев ден. Сестра ми носеше слънчобран, беше облечена във фланелката на своя футболен тим.

Господи, какви каши забърква винаги това момиче!

Тя бе така прегърбена, че лицето й бе на едно ниво с това на Мушари, а той по ръст бе колкото Наполеон Бонапарт. Сестра ми палеше цигара от цигара и кашляше като магаре.

Мушари носеше бял костюм с червена роза на ревера. В ръката си държеше бастунче.

Скоро двамата бяха заобиколени от весела тълпа журналисти и телевизионни екипи.

Аз и майка ми ги гледахме по телевизията с нарастващ ужас; защото процесията се приближаваше към моята къща на Бикън Хил.

– О, Уилбър, Уилбър, Уилбър – стенеше майка ми, – това ли е наистина сестра ти?

Опитах се да се пошегувам горчиво и без усмивка:

– Тя или е твоята единствена дъщеря, или някакъв особен вид мравояд.

Глава двадесет и трета

Майка ми не остана за срещата с Илайза. Оттегли се в покоите си на горния етаж. Не исках слугите да станат свидетели на глупавия спектакъл, който тя сигурно си бе наумила, и ги освободих за този ден, като ги изпратих по стаите им. Сам отворих, когато се позвъни на вратата. Усмихнах се на мравояда, камерите и тълпата.

– Илайза, сестричке, каква изненада! Влизай, влизай – рекох и съвсем лицемерно посегнах нерешително, като че ли исках да я докосна. Тя се отдръпна:

– Не ме докосвай, лорд Фаунтлерой, защото ще те ухапя и ще побеснееш.

Полициа попречиха на тълпата да последва Илайза и Мушари в къщата, а аз спуснах завесите на прозорците, за да не се вижда какво става вътре.

Когато се уверих, че сме сами, попитах я мрачно:

– Какво те доведе тук?

– Страстта към дивното ти тяло, Уилбър. – Тя се закашля и засмя. – Тук ли са скъпите мама и татко? О, не, скъпият татко почина, нали така беше? Или скъпата мама? Трудно е да се каже наистина.

– Мама е в Залива на костенурките – излъгах аз. Гадеше ми се от всичко това, а сърцето ми бе изпълнено с мъка и чувство за вина. Помислих си, че хлътналият ѝ гръден кош е голям колкото кутия от кухненски кибрит. В стаята започна да вони на спиртоварна, очевидно сестра ми имаше проблеми и с алкохола. Цветът на кожата ѝ бе ужасен, напомняше ми големия куфар на прабаба ни.

– Залива на костенурките – размишляваше гласно тя – никога ли не ти е идвало наум, скъпи братко, че нашият скъп баща не ни е никакъв баща?

– Какво искаш да кажеш?

– Сигурно мама се е измъкнала от леглото някоя нощ и на лунна светлина се е съвкупила с някоя гигантска морска костенурка в Залива на костенурките.

Але-хоп!

– Илайза, ако смяташ да обсъждаме чисто семейни въпроси, то г-н Мушари ще трябва да ни остави сами.

– Че защо – Норми е единственият ми роднина и близък човек.

– Но, но... – заекнах аз.

– Нямам нищо общо с онова натруфено птиче лайно, което се представя за моя майка.

– Е, да, но...

– А и ти не си въобразявай, че сме роднини.

– Виж какво Илайза – какво мога да кажа

аз...

– Точно затова сме тук – да чуем всички онези прекрасни неща, които имаш да ми кажеш. Винаги си бил голям умник. А аз съм някакъв тумор, който трябва да се отстрани от теб.

– Това не съм го казвал никога – заявих аз.

– Други хора са го казвали и ти си им вярвал. Точно там е бедата. Ти си фашист, Уилбър, фашист и нищо повече.

– Дрънкаш глупости.

– Фашистите са нисши хора, които вярват, когато някой им каже, че са по-висши от другите.

– Но аз...

– След това желаят смъртта на всички останали – рече тя.

– Това няма да ни доведе до никъде – казах аз.

– Свикнала съм, а и ти го знаеш; нали четеш вестници и гледаш телевизия.

– Илайза, нищо ли не ти говори фактът, че мама до края на живота си няма да се оправи и да се освободи от угризенията си след всичко, което направихме с теб?

– Какво ме топли това? – отвърна тя – никога не съм чувала по-глупав въпрос от този.

Голямата ѝ лапа обгърна раменете на Норман Мушаримладши:

– Ето човека, който знае как да помага на хората.

– Много сме ви благодарни – кимнах му аз, – безкрайно много.

– Той ми е майка, баща, брат и господбог, взети заедно. Той ми даде живот.

Каза ми: „Богатството няма да ти помогне да се чувствуваш по-добре, скъпа, но въпреки това ние ще изтръгнем паричките от ноктите на твоите роднини.“

– Хм – промърморих аз.

– Можеш да бъдеш сигурен, че те ще помогнат много повече, отколкото твоите самопризнания за вината на двама ви. Това са само празни хвалби за вашата прекалена чувствителност.

Тя се изсмя неприятно.

– Сега вече разбирам защо искате да се перчите с вината си. Все пак това е единственото нещо, което две маймуни като вас са научили някога.

Але-хоп!

Глава двадесет и четвърта

Предположих, че тя вече е употребила всичките си оръжия, за да узви достойнството ми. Как да е, оцелях.

Не искам да се хваля, но анализирайки себе си с някакъв патологичен и циничен интерес, аз открих, че имам железен характер, който може да устои на всякакви атаки, дори ако е ясно, че съм решил да не се защитавам.

Дълбоко се лъжех обаче, като мислех, че бурята е преминала.

С първоначалните си атаки тя просто се бе стремяла да открие челичената твърдост на характера ми. Пращала бе напред леки патрули, за да разчистят дърветата и храстите пред моя характер и да отстранят всички излишни подробности, така да се каже.

А след това, без да разбере, черупката на характера ми остана пред насочените право в целта дула на скритата ѝ тежка артилерия, оголена и крехка като франклинова печка.

Але-хоп!

Последва затишие. Илайза кръстосваше всекидневната и оглеждаше книгите ми, които и без това не можеше да чете. После се обърна към мен, вдигна глава и каза:

– Хората ходят в Харвард, за да учат медицина, понеже могат да четат и пишат, нали така?

– Блъсках се много над тези книги, Илайза, и съвсем не ми беше лесно. И продължава да е така.

– Ако Боби Браун стане лекар, това ще бъде най-силният аргумент, който съм срещала някога за успехите на християнската наука.

– Няма да съм най-добрият лекар на света, нито пък най-лошият.

– Можеш да бъдеш много добър и с гонг – каза тя, като намекваше за слуховете, които се ширеха напоследък, че китайците постигнали смайващи резултати в лекуването на рак в белите дробове с музика от старинен гонг. – Изглеждаш способен да биеш гонг по всяко време.

– Благодаря – казах.

– Прегърни ме.

– Моля?

– Аз съм твоя плът и кръв. Аз съм ти сестра. Прегърни ме.

– Добре – отговорих аз, но ръцете ми бяха странно парализирани.

– Не бързай – каза тя.

- Добре, но... щом ме мразиш толкова...
- Мразя Боби Браун.
- Е, щом като го мразиш...
- И Бети Браун.
- Това бе толкова отдавна – казах аз.
- Прегърни ме.
- О, Илайза – все още не можеш да си раздвижа ръцете.
- Аз ще те прегърна.
- Както искаш – бях се вцепил от страх.
- Нали нямаш слабо сърце, Уилбър?
- Не – отговорих аз.
- Обещай ми, че няма да умреш, ако те прегърна.
- Обещавам.
- Може би аз ще умра – каза тя.
- О, не, надявам се, че не.
- Недей си мисли, че ако постъпвам така, като че ли знам какво ще се случи, аз наистина знам. Може и нищо да не се случи.
- Може би.
- Никога не съм те виждала толкова уплашен.
- Е, и аз съм човек.
- Искаш ли да кажа на Норми защо си уплашен?
- Не – отговорих аз.

Почти докосвайки с пръсти страната ми, Илайза повтори един мръсен виц, който Уитърс Уитърспун бе разказал на един от слугите преди години. Чухме го тогава през стената. Ставаше дума за една жена, която била тигрица в леглото. Веднъж предупредила един непознат, който се наслаждавал на нейната благосклонност със същите пиперливи думи, които Илайза ми изтърси и на мен:

- Дръж си шапката, че всичко с километри наоколо ще се тресе.
После ме прегърна. Отново станахме един общ гений.

Глава двадесет и пета

Продължихме като безумни. Само с божията помощ успяхме да останем в къщи, а не да се търколим навън и да се смесим с тълпата на Бикън Стрийт. Нещо в нас двамата, за чието съществуване не съм и подозирал, но което е измъчвало Илайза ден и нощ, сега празнуваше отново постигната хармония – така дълго жадувана и изстрадана.

Не можех да кажа вече къде свърших аз и къде започваше Илайза, нито къде свършихме ние двамата и започваше вселената. Беше величествено и ужасно. И нека това бъде мярката за количеството вложена енергия: оргията продължи пет дена и пет нощи.

След това и двамата спяхме по три дена. Когато накрая се събудих, намерих се в собственото си легло. Хранеха ме венозно.

Както разбрах по-късно, Илайза била закарана в къщи с частна линейка.

Колкото до това, защо никой не ни е разделил и не е повикал помощ, обяснението е просто – с Илайза сме хванали един по един Норман Мушари, бедната ни майка и слугите.

Сега не си спомням нищо за това.

Завързали сме ги за дървени столове и сме им запушили устата, очевидно, за да ги наредим по-добре около масата в трапезарията.

Давали сме им храна и вода, и слава богу – в противен случай щяхме да станем убийци. Не сме ги пусkali дори да ходят в тоалетната и сме ги хранели само с филии с масло и конфитюр. Очевидно съм излизал няколко пъти от къщи, за да купя още хляб, конфитюр и масло.

После оргията отново е продължавала.

Помня, че четох на глас учебници по детски болести и психология, социология и антропология, и т. н. Никога не съм хвърлял книга след изпита, който съм взел.

Спомням си мъчителни прегръдки, които се редуваха с период, когато седях до пишещата машина, а Илайза бе до мен. Пиших с нечовешка бързина.

Але-хоп!

Когато излязох от състоянието на кома, Мушари и моите адвокати бяха вече платили богато и пребогато на слугите за ужаса, който бяха преживели около масата, както и за тяхното мълчание относно ужасните неща, които бяха видели.

Майка ми излезе от болницата и легеше в къщата си в Залива на костенурките.

Физически страдах само от изтощение и нищо повече.

Когато обаче ми позволиха да стана, бях така подтиснат психически, че мислех, че няма да позная нищо. Ако гравитацията бе променлива в този ден, както наистина стана след години, и ако се беше наложило да пълзя на четири крака из къщи, както често правя сега, сигурно щях да си помисля, че това е заслужена отплата на природата за всичко, което съм преживял.

Малко неща обаче се бяха променили. Къщата бе чиста и подредена.

Книгите бяха сложени отново по лавиците. Счупеният термостат бе сменен. Три стола от трапезарията бяха на поправка. Килимът бе някак по-шарен, бледите места показваха къде са били изчистените петна.

Единственото доказателство, че се бе случило нещо изключително, бяха необичайният ред и чистота. Имаше един ръкопис на масичката за кафе, където така яростно бях писал на машината по време на цялата вакханалия.

Илайза и аз бяхме написали ръководство за отглеждане на деца.

Беше ли сполучливо? Не мисля. Единственото му качество бе, че стана най-популярната книга на всички времена след Библията и готварската книга.

Але-хоп!

Беше ми толкова полезна, когато станах детски лекар във Вермонт, че я издадох под псевдонима д-р Ели В. Рокмел, една комбинация от моето име и на Илайза. Издателят ѝ измисли следното заглавие: – „Ето, вие вече имате дете.“

По време на оргията обаче ние с Илайза дадохме на ръкописа съвсем друго заглавие и автори: „Викът на нощната лястовица“ от Бети и Боби Браун.

Глава двадесет и шеста

Взаимният ужас не ни позволяваше да се видим отново след оргията. Нашият посредник г-н Мушари ми каза, че Илайза е по-разстроена от случилото се от мен.

– Пак трябва да я отстраня отгук – каза ми той, – но този път за нейно добро.

Старата столица на инките Мачу Пикчу на връх Андите в Перу бе станала убежище на богаташи и техния антураж; хора не само от Америка, а от всички страни по света, които бягаха от социални реформи и икономически кризи. Там имаше дори и няколко китайци от старото поколение, които не искаха децата им да бъдат джуджета.

Илайза също се пресели в този кондоминиум, за да бъде колкото може по-далеч от мен.

Когато Мушари дойде у дома, за да ми каже за предстоящото пътуване за Перу, една седмица след вакханалията, той ми призна, че докато бил вързан в трапезарията, се чувствувал ужасно объркан.

– Все повече и повече ми приличахте на чудовища като Франкенщайн – заяви той, и бях убеден, че някъде в къщата има уред, който контролира действията ви. Дори ми дойде наум къде е той. В мига, когато се развързах, аз изтичах и го изскубнах целия.

Мушари бе изтръгнал термостата от стената.

За да се уверя колко дълбока е промяната, настъпила в него, той призна, че се бил ръководил изцяло от собствения си интерес, когато освободил Илайза.

– Подбудите ми винаги са били користни – заяви той, – търсех богаташи в приютите за душевно болни, които бяха задържани там незаконно, и ги освобождавах. Разбира се, от бедняци не се интересувах и ги оставях да си гният в затворите.

– Въпреки всичко от вашата дейност е имало полза.

– О, не говорете така. Може да се каже, че всеки нормален човек, когото спасявах оттам, след това се побъркваше.

Чувствавам се стар. Не издържам повече и не мога да продължавам така.

Але-хоп!

Мушари бе така потресен от случилото се, че прехвърли всички правни и финансови дела на Илайза на нашите адвокати.

След това имах още веднъж възможността да се срещна с него, макар и не очи в очи. Това стана след две години и горедолу съвпадна с дипломирането (ми като лекар (мйж)ду другото в курса бях последен по успех. Той бе патентовал едно свое откритие. „Ню Йорк Таймс“ публикува снимката му и описание на патента на търговската страница.

По това време цялата страна се бе запалила по един танц с ритмично почукване на токовете. Мушари бе изобретил капачета за токовете, които се залепяха, а после се отлепяха лесно от обувките. Всеки можеше да ги носи в малки пластмасови торбички в джоба си или в портфейла и да си ги слага преди да започне да танцува.

Глава двадесет и седма

Не видях повече Илайза след тази оргия. Чух само гласа ѝ два пъти – веднъж, когато се дипломи рах и втори път като президент на САЩ, а тя бе

мъртва от много години.

Але-хоп!

Когато майка ми подготвяше прием в хотел „Риц“ в Бостън по случай дипломирането ми, и двамата изобщо не предполагахме, че Илайза ще разбере по някакъв начин за това и ще се върне от Перу.

Сестра ми никога не е писала, нито се е обаждала по телефона. Слуховете за нея бяха така смътни, като че ли идваха от Китай. Чухме, че пиела страшно много. И се пристрастила към голфа.

Чувствах се превъзходно на приема, когато пиколото ме извика навън – не във файето, а в благоуханната, лунна нощ. Илайза бе последното нещо, което можеше да ми дойде на ума в момента.

Мислех си, докато следвах пиколото, че „РолсРойса“ на майка ми е паркиран навън и ме очаква.

Раболепието и униформата на моя водач не оставяха никакви съмнения. Главата ми бе замаяна от шампанското. Не се поколебах да го следвам, когато пресякохме Арлингтън Стрийт и навлязохме в парка и пленителната гора от другата страна.

Моят водач обаче не беше никакъв пиколо, а измамник.

Навлизахме все по-навътре между дърветата. На всяка полянка очаквах да видя „РолсРойса“.

Но вместо това той ме заведе до една статуя. Тя представляваше старовремски лекар, облечен така, както аз обичах да се обличам, когато се забавлявах. Бе меланхоличен, но горд и държеше в ръцете си спящ младенец.

Прочетох, доколкото позволяваше лунната светлина, че това е паметник в чест на първата упойка при хирургическа операция в САЩ, извършена в Бостън.

Чух някакво тракане и бръмчене откъм града, може би идваше от Комънвелт Авеню, но изобщо не го свързах с шума на кръжаш хеликоптер.

Изведнъж мнимият пиколо, който се оказа инка и слуга на Илайза, изстреля магнезиева сигнална ракета.

Всичко наоколо, осветено от тази неестествена и заслепяваща светлина, стана безжизнено и замръзнало като група статуи, тежащи стотици тонове.

Алегоричният хеликоптер, превърнал се после в чудовищен механичен ангел, се материализира в отблясъците на ракетата точно над нас.

Илайза бе там горе с мегафон.

Струваше ми се напълно възможно да ме застреля отгоре или да ме удари с торба, пълна с изпражнения. Тя обаче бе дошла чак от Перу, за да ми прочете половината от един Шекспиров сонет.

– Слушай – извика ми тя. – Слушай. И после пак: – Слушай.

Междувременно ракетата догаряше наблизо – парашутът ѝ се бе натъкнал на короната на едно дърво. Ето какво рецитираше Илайза на мен и околността:

„Но как да те възпя аз не знам. Нали си всичко най-достойно в мен. Не зная аз кого възпявам сам във тоя стих, на тебе посветен. Да бъдем две различни същества, с отделна обич, чувства и мечти. Така ще имаш в моя стих това, което заслужаваш само ти.“

Събрах дланите си в рупор и я извиках. После изкрещях смело и дръзко нещо, което за първи път в живота си искрено чувствавах:

– Илайза, обичам те.

Наоколо бе пълна тъмнина.

– Чуваш ли ме, Илайза? Обичам те. Наистина те обичам.

– Да, чух – отвърна тя, – но никой не трябва да казва тези думи на друг човек.

– Но аз го чувствавам.

—

Преводът е на Вл. Свинтила – бел. пр.

– Тогава и аз ще ти кажа нещо, което наистина чувствавам и мисля, братко мой.

– Какво е то?

И тя каза: „Бог да закриля и направлява ръката и ума на др Уилбър Рокфелер Суейн.“

След това хеликоптерът отлетя.

Але-хоп!

Глава двадесет и осма

Плачейки и смеейки се, аз се върнах в Риц – един двуметров неандерталоид с измачкана риза и кадифен смокинг, син като яйце на червено-шийка.

Любопитни се тълпяха наоколо, за да научат нещо за най-новата звезда на изток, появила се за толкова кратко време, както и за гласа от небесата, който зовеше към раздяла и обич. Проврях се през тях и влязох в балната зала, като наредих на частните детективи, които охраняваха вратата, да спират всички, които вървяха по петите ми.

Гостите от моя прием бяха подочули вече за чудото навън. Отидох при майка си да ѝ разкажа какво бе направила Илайза. Учудих се, като я заварих да говори с един безличен непознат на средна възраст, облечен в евтин костюм като детективите.

Майка ми го представи като „д-р Мот“. Това естествено бе лекарят, който така дълго се бе

грижил за мен и Илайза във Вермонт. Той бе дошъл в Бостън по работа и за щастие бе отседнал в „Риц“.

Бях изпил толкова много шампанско и носех такива новини, че не знаех, нито ме беше грижа кой е той. Разказах всичко на един дъх на майка си, после се обърнах към него, изразих радостта си, че го виждам отново и побързах да се отдалеча.

Върнах се при майка си след около час, но д-р Мот си беше отишъл. Тя ми напомни кой е той. Съвсем формално изказах съжаление, че не съм му отделил повече време. Тя ми предаде една бележка, която той оставил за мен като подарък по случай дипломирането ми.

Беше написана на бланка от хотела и гласеше:

„Ако не можеш да направиш добро, поне не върши зло. – Хипократ.“

Когато превърнах къщата във Вермонт в клиника и болница за малки деца, а и в свой дом, наредих да издълбаят в камъка над входната врата същите думи. Те обаче така много смущаваха и безпокояха пациентите ми и техните родители, че се принудих да наредя да ги заличат. Звучаха им като признание на слабост и нерешителност и ги навеждаха на мисълта, че може и да не идват там.

Аз обаче не ги забравих и в действителност те не ми пречеха и не вършеха зло. Интелектуалният център, около който се въртеше

практиката ми, бе еднаединствена книга, която заключих в касата една нощ – подвързания ръкопис – ръководство за отглеждане на деца, който аз и Илайза бяхме сътворили по време на оргията ни на Бикън Хил.

По някакъв необясним начин ние бяхме вложили всичко в него.

И годините летяха.

През тези години аз се ожених за жена, богата като мен. Всъщност тя ми беше трета братовчедка и се казваше Роуз Олдрич Форд по баща. Беше много нещастна, защото не я обичах и не ходех никъде с нея. Никога не съм бил вещь в любовта. Имахме дете – Картър Пейли Суейн – което също не успях да обикна. Той беше нормален и ми бе страшно безинтересен. Някак си приличаше на лятна тиква с дръжка – безличен и блед, той непрекъснато едреше.

След развода двамата с майка му си купиха жилище на Мачу Пикчу в Перу – в същата сграда, където живееше Илайза. Не чух нищо повече за тях, дори и когато станах президент на САЩ.

А времето летеше.

Една сутрин се събудих почти петдесетгодишен. Майка ми също се бе преселила с мен във Вермонт. Продаде беше къщата в Залива на костенурките. Беше станала слаба и уплашена.

Говореше ми с часове за небето.

Тогава още не знаех нищо по този въпрос.

Предполагах, че когато хората умират, те просто са мъртви.

– Знаем, че баща ти ме чака с отворени обятия – казваше тя, – също и моите родители.

Оказа се, че е била права. Да очакват пристигането на други хора бе единственото нещо, което могат да правят онези, които са вече горе.

Начинът, по който майка ми говореше и описваше небесните селения, ми приличаше на реклама за курс по голф на Хавайските острови, с идеално изравнен терен и зеленина, която се спуска чак до прохладния океан.

Съвсем внимателно й отправих укор, че май така си представя рая.

– Ако се съди от думите ти, това е място, където хората пият много лимонада – забелязах аз.

– Обожавам лимонадата – отвърна тя.

Глава двадесет и девета

Колкото повече се приближаваше към края си, майка ми все по-често говореше колко много мрази изкуствените неща – синтетични парфюми, тъкани, пластмаси и т. н. Казваше, че обича коприна, памук, лен, вълна, кожи, глина, стъкло и камък. Обичаше също коне и платноходки.

– Всички тези неща отново се връщат – казаха й аз и това беше вярно.

В болницата имах двадесет коня, фургони, каруци, файтони и шейни. Имах собствена кобила, шотландска порода. Златисти косми скриваха копитата й. Нарекох я „Бъдауйзър“

Чух, че в пристанищата на Ню Йорк, Бостън и Сан Франциско отново имало гори от мачти. Доста време мина, откакто не ги бях виждал

С радост открих, че умът ми проявява една голяма благосклонност към фантазията. Разните машинарии започнаха да отмират, връзките с външния свят ставаха все по-слаби и мътни.

Ето защо изобщо не се изненадах, когато една нощ, след като бях сложил майка си да спи, аз се прибрах в спалнята си със запалена свещ и намерих там един китаец, не по-голям от палеца на ръката ми, да стои на полицата над камината. Беше облечен в синя памуклика, панталон и шапка.

Пресметнах след това, че той бе първият официален пратеник на Китайската народна република в САЩ за повече от двадесет и пет години.

Доколкото ми е известно, през този период никой чужденец, отишъл в Китай, не се бе върнал оттам.

Така че изразът „Заминавам за Китай“ бе станал синоним на самоубийство.

Але-хоп!

Малкият посетител ми направи знак да се приближа така, че да не се налага да вика. Обърнах към него едното си ухо. За него това сигурно е била ужасна гледка – един тунел, пълен с косми и ушна кал.

Той ми каза, че е пътуващ посланик и е назначен на тази длъжност, понеже е видим за чужденците. Бил много по-висок от един среден на ръст китаец.

– Мислех, че не се интересувате вече от нас – казаха аз.

Той се усмихна.

– Това беше глупаво от наша страна, д-р Суейн, и ние се извиняваме.

– Искате да кажете, че знаем неща, които вие не знаете?

– Не съвсем. Имах предвид, че вие по-рано сте знаели неща, които ние не знаем.

– Не мога да си представя какви са били те.

– Естествено – отговори той, – но аз мога да ви загатна нещо: нося поздрав от вашата близначка от Мачу Пикчу.

– Това не ми помага много да се сетя.

– Много бих искал да видя ръкописите, които вие двамата сте сложили в погребалната урна в мавзолея на професор Суейн преди много години.

Оказа се, че китайците изпратили експедиция до Мачу Пикчу, за да открият, ако могат, някои от изчезналите тайни на инките. И те, като моя посетител, били много по-големи от сънародниците си.

Тогава Илайза им направела следното предложение. Казала им, че знае къде се намират ръкописи, които са равностойни и дори по-важни от всичко, което инките са имали и постигнали.

– Ако това, което ви казвам, се окаже истина – заявила тя, – искам да ми се отплатите с пътуване до вашата колония на Марс.

Китаецът ми каза, че името му било Фу Манчжу.

Попитах го как е стигнал до моята полица над камината.

– По същия начин, както стигнахме и до Марс – отговори той.

Глава тридесета

Съгласих се да заведа Фу Манчжу в мавзолея. Сложих го в малкото джобче на самото си.

Чувствах се много нисш пред него. Сигурен бях, че той има неограничена власт над мен, независимо от размерите си. Имаше и много по-големи познания дори в медицината, а може би и за самия мен. Караше ме да се чувствавам съвсем безнравствен. Бях прекалено ненаситен наистина с този си ръст. Една моя вечеря можеше да нахрани хиляда души с неговите размери.

Външните врати на оградата бяха завардени, така че трябваше да влезем през тайните коридори – другият свят на моето детство – и през пода на мавзолея.

Докато си проправях път през паяжините, аз

го попитах за новия начин на лекуване на рак чрез звук от гонг.

– Това вече е минало, сега сме още по-напред – отговори той.

– Може би това е нещо, което все още можем да използваме тук?

– Съжалявам – каза той от джоба ми, – но вашата така наречена цивилизация е доста примитивна. Никога не ще го разберете.

– А-ха – промърморих.

Той отговаряше на всичките ми въпроси по този начин – всъщност всеки път ми даваше да разбере, че съм прекалено тъп, за да схвана нещо.

Когато стигнахме под каменния капак, закриващ прохода към мавзолея, за мен бе много трудно да го повдигна и отворя.

– Подложи рамото си тук – каза ми той. – И след това – удари на това място с тухла.

Съветите му бяха много прости и разбираеми, от което заключих, че китайците знаят повече за гравитацията и как да се оправят с нея, отколкото аз по това време.

Але-хоп!

Накрая плочата бе отместена и ние се качихме в мавзолея. Сигурно съм изглеждал по-ужасен от обикновено, защото бях оплетен в паяжини от глава до пети.

Извадих Фу Манчжу от джоба си и по негова молба го сложих върху капака на ковчега на професор Суейн.

Имах само една свещ, но Фу Манчжу извади от дипломатическото

си куфарче малка кутия. Тя изпълни помещението със светлина, подобна на онази, която разпръскваше ракетата на срещата ни с Илайза в Бостън преди много години.

Той ме помоли да извадя ръкописите от урната и аз изпълних желанието му. Листата бяха абсолютно запазени.

– Всичко това е боклук – казах аз.

– За вас може да е така – отговори той и ме помоли да ги развия и разстеля върху капака на ковчега.

– Как е възможно да сме знаели като деца нещо, което да не е известно дори на китайците и до днес? – попитах го аз.

– Късмет – рече той и започна да се разхожда по листовете със своите черно-бели баскетболни кецове, като се спираше туктам да направи снимки на онова, което бе прочел. Особено го заинтригува есето ни за гравитацията – или така ми се струва сега, когато хвърлям мислено поглед назад.

Най-после той задоволи любопитството си. Благодарни ми за помощта и ми каза, че е време да се дематериализира и да се върне в Китай.

– Намерихте ли нещо ценно? – попитах аз. Той се усмихна:

– Един билет до Марс за доста висока бяла дама в Перу. Але-хоп!

Глава тридесет и първа

След три седмици, на сутринта в деня на петдесетия ми рожден ден, аз яздох към селцето, за да си прибера пощата.

Имаше бележка от Илайза с няколко думи:

„Честит рожден ден! Заминавам за Китай.“

Бележката бе от преди две седмици, ако се съдеше от печата. Имаше и по-пресни новини: „С прискърбие ви съобщавам, че Вашата сестра загина на Марс от лавина – Фу Манчжу.“

Прочетох тези скръбни новини, докато стоях на старата дървена веранда на пощата, в сянката на малката черквица, която се намираще в съседство.

Някакво необикновено чувство ме изпълваше и първото, което си помислих, бе, че то е чисто психологическо – просто първата вълна на скръбта ме беше заляла. Стоях на верандата като вкопан и не можех крака си да помръдна дори, а чертите на лицето ми се топяха и разливаха като разтопен восък.

Обяснението бе, че силата на гравитацията се беше увеличила невероятно много.

Чу се страхотен трясък в църквата – камбаната се сгромоляса от купола.

След това потънах в пода на верандата и залепнах за земята под нея.

И по другите краища на планетата кабели на асансьори се прекъсваха, самолети се разбиваха,

параходи потъваха, късаха се оси на коли и камиони, мостове пропадаха и тъй нататък, и тъй нататък.

Беше ужасно.

Глава тридесет и втора

Този първи поразяващ трус на увеличена гравитация не трая повече от минута, но светът никога повече нямаше да бъде същия.

Като замаян се измъкнах изпод верандата на пощата и събрах писмата си.

Бъдауйзър беше мъртва. Опитала се беше да остане на крака. Но вътрешностите ѝ бяха изскочили навън.

Сигурно съм преживял нещо като шок от взрив. Хората в селцето викаха за помощ, а аз бях единственият лекар. Въпреки това си отидох към къщи.

Помня, че се скитах между ябълковите дървета.

Помня, че спрях до семейното гробище и замислено отворих едно писмо от компанията Ели Лили, която произвеждаше фармацевтични препарати. Вътре имаше една дузина хапчета, изпратени за мостра, с цвят и големина на леща.

От описанието, което прочетох много внимателно, разбрах, че търговското им име е „трибензо-депортамил“. Едната от съставните части на името – „депорт“ – имаше връзка и спомагаше за доброто и прилично държание в обществото.

Хапчетата лекуваха болестта на Турет, при която болният говори, без да иска, различни мръсотии и прави неприлични жестове, независимо къде се намира.

В обърканото състояние, в което бях изпаднал, ми се стори, че бе абсолютно необходимо и важно за мен да глътна веднага две хапчета, което и направих.

След две минути цялото ми тяло се изпълни с такова задоволство и увереност, каквито никога преди не бях изпитвал.

Така започна моята пристрастеност към тези хапчета, която трая близо тридесет години.

Але-хоп!

Цяло чудо бе, че нямаше убити в моята болница. Леглата и столовете на колела на някои от по-тежките деца бяха счупени. Една от сестрите бе пропаднала в тайния вход, който на времето бе прикрит с леглото на Илайза. И двата ѝ крака бяха счупени.

Майка ми, слава богу, бе спала през цялото време.

Когато се събудих, аз стоях до леглото ѝ. Тя отново взе да ми

обяснява колко мрази изкуствените неща.

– Да, мамо, знам – казах аз, – напълно съм съгласен с теб. Назад към природата.

И до днес не знам дали този трус бе природно явление или опит на китайците.

Тогава си мислех, че има някаква връзка между въпросното бедствие и снимките, които направи Фу Манчжу на нашето есе за гравитацията. И натъпкан до краен предел с трибензо-депортамил, аз изнесох всичките ръкописи от мавзолея.

Ръкописът за гравитацията ми беше непонятен. Допрели главите си, аз и Илайза ставахме може би десет хиляди пъти по-умни, отколкото разделени.

Утопичният ни проект да реорганизираме Америка, като създадем по изкуствен път хиляди многочленни семейства обаче бе ясен и разбираем. Между другото Фу Манчжу го беше намерил за абсурден.

– Направо детска измишльотина – бе казал той.

Отвърнах, че е увлекателен. В него се отбелязваше, че всъщност нищо ново не се казва. Лекарят се чувствава някак свързан с останалите лекари, адвокатът с адвокатите, писателят с писателите, атлетът с атлетите, политикът с политиките и т. н.

С Илайза обаче решихме, че връзките в тези семейства са слаби и ненадеждни. Те изключват децата, старците, домакините и онези, които не се подават на категоризиране. А и интересите им са така специфични, че изглеждат едва ли не ненормални на останалите.

„Едно идеално многочленно семейство от нов тип – бяхме писали с Илайза преди много години – трябва да отрази пропорционално всички категории американци в зависимост от техния брой.

След създаването на десет хиляди такива семейства в Америка ще има десет хиляди парламента, така да се каже, които ще обсъждат искрено и вещо онова, което днес шепа лицемери разпалено дискутират, като считат, че работят за благоденствието на цялото човечество.“

Заниманието ми бе прекъснато от старшата сестра, която дойде да ми каже, че нашите малки уплашени пациенти най-после са се успокоили и заспали.

Благодарих и за добрите новини. После неочаквано се чух да й казвам:

– Искам да пратите писмо до компанията Ели Лили в Индианаполис, с което да поръчате две хиляди дози от новото им лекарство, наречено „трибензо-депортамил“.

Але-хоп!

Глава тридесет и трета

Две седмици след това майка ми почина. Гравитацията не се промени цели двадесет години.

А времето летеше. То бе птица с неясни очертания, които така и не станаха конкретни и видими от непрекъснато увеличаващите се дози трибензо-депортамил.

Някъде през тези години затворих болницата си, скъсах завинаги с медицината и бях избран за сенатор от Вермонт.

А времето летеше.

Един ден осъмнах като кандидат за президент. Камериерът ми закачи предизборна значка на ревера на фрака. Там беше написан лозунгът, с който щях да спечеля изборите.

В Ню Йорк се появих само веднъж, по време на предизборната кампания. Говорих от стъпалата на градската библиотека на 42 улица и Пето Авеню. Островът беше тогава само един западнал морски курорт. Изобщо не можа да се възстанови след първия трус на гравитацията. Сградите бяха без асансьори, канализацията бе наводнена и с изключение на Бруклинския мост, всички други бяха срутени.

Гравитацията отново бе започнала да отслабва, но това вече не беше така ужасно. Ако наистина китайците бяха причината за промените ѝ, то те сигурно се бяха научили да я усилват и отслабват постепенно, вероятно за да сведат до минимум нещастните случаи и разрушенията. Сега тя беше величествена и могъща като приливите и отливите.

Гравитацията се засили, докато говорех от стъпалата на библиотеката. Затова предпочетох да произнеса речта си седнал на стол. Бях абсолютно трезвен, но се люлеех на стола като пиян английски благородник от едно време.

Слушателите ми, главно пенсионери, фактически лежаха на Пето Авеню, където полицията бе спряла движението, ако изобщо можеше да се говори за движение в тия дни. Някъде отвъд Медисън Авеню се чу малка експлозия. Вадеха камъни и материали от безполезните небостъргачи на острова.

Говорих за самотата на американеца. За мое щастие това бе единствената тема, от която се нуждаех, за да спечеля изборите. Това бе единственото нещо, за което можех да говоря.

– Истинско нещастие е – казах аз, – че не съм се появил по-рано в

американската история с моя прост и лесно изпълним проект за борба срещу самотата. Всички престъпни изстъпления на американците в миналото се дължат по-скоро на самотата, отколкото на склонност към престъпления.

Един старец допълзя до мен след това и ми каза как по-рано купувал застраховка за живот,

облигации, домакински уреди, автомобили и тъй нататък не защото ги е харесвал или имал нужда от тях, а защото търговският пътник щял да му става роднина и тъй нататък.

– Нямах роднини, а се нуждаех от роднини – каза той.

– Това е общ проблем – отвърнах. 1 Каза ми, че е бил пияница известно време, като се е мъчил да изкара разни хора по баровете роднини.

– Нали знаете как става винаги, започва да ви се струва, че барманът ви е баща и изведнъж затварят заведението.

– Знам – отговорих аз и му разказах не дотам истинската история на живота ми, която обаче се бе оказала много популярна в предизборната кампания.

– Бях много самотен и единственото същество, с което споделях най-интимните си мисли, бе една кобила – Бъдуайзър. После му описах смъртта ѝ.

По време на разговора често вдигах ръка до устата си, като че ли исках да сподавя някои възклицания и тъй нататък. Всъщност тайно се тъпчех с малки зелени хапчета. Бяха вече забранени и не ги произвеждаха повече. Имах може би около тридесет килограма в запас в зданието на Сената.

На тях дължах неотслабващия си оптимизъм и вежливост и може би под тяхното въздействие не остарявах така бързо, както другите мъже. На седемдесетгодишна възраст бях силен и енергичен като човек на половината от тези години.

Дори си намерих хубавка нова съпруга, Софи Ротшилд Суейн, едва 23-годишна.

– Ако бъдете избран и се сдобия с вашите изкуствени нови роднини – започна старецът, но прекъсна мисълта си. – Колко души казахте?

– Десет хиляди братя и сестри, сто и деветдесет хиляди братовчеди.

– Не са ли прекалено много?

– Нали току-що и двамата бяхме на мнение, че всеки се нуждае от всички роднини, които може да си намери в страна, огромна и дива като нашата? Ако отидете някога в Уайоминг например, няма ли да ви бъде

добре, ако знаете, че имате толкова много роднини там?

Той се замисли.

– Е, да, мисля, че да – кимна накрая той.

– Както подчертах и в речта си, новото второ име на всеки човек ще бъде съществително – име на цвете, плод, зеленчук, растение, птица, влечуго, риба, мекотело, скъпоценен камък, минерал или химически елемент, и ще бъде свързано с тире с число от едно до двадесет, – обясних аз и го попитах за сегашното му име.

– Елмър Гленвил Грасо.

– Добре, вие ще бъдете, да речем Елмър Юрейнъм'-3 Грасо. Всеки с второ име Юрей-киъм ще ви бъде братовчед.

– Това отново ме навежда на старите ми опасения.

—
Юрейнъм – уран.

– каза той, – какво ще правя, ако ми се случи някой нов роднина, когото не мога изобщо да понасям?

– Какво ново има в това, човек да има роднини, които не може да понася? – попитах го. – Не знаете ли, г-н Грасо, че явлението съществува от милион години насам?

А след това му казах нещо много мръсно. По принцип нямам склонност към цинизъм и тази книга недвусмислено го доказва. През целия си обществен живот никога не съм изричал нещо нецензурно пред американския народ.

Та затуй заговорих грубо и без задръжки и ефектът бе смайващ. Постъпих така, за да се разбере от всички колко точно е съобразен моят нов план за социално преустройство с нивото на средния гражданин.

Г-н Грасо не бе първият, който чуваше тези омайващи ругатни. Бях ги използвал дори в речите си по радиото. Тогава вече нямаше телевизия.

– Г-н Грасо – казах, – след като бъда вече избран за президент, аз лично ще бъда ужасно разочарован, ако вие не кажете на всеки ваш нов роднина, когото Мразите: „Братко, сестро или братовчедо (в зависимост какъв ви се пада той), що не вървиш на майната си, копеле с копеле такова?“

– Нали знаете какво ще направят роднините ви, на които кажете това, г-н Грасо? – продължих аз. – Ще си отидат в къщи и ще се помъчат да станат по-добри.

– Помислете само колко по-добре ще бъде за вас, ако този план

влезе в действие, когато някой просяк ви се лепне и почне да ви моли за пари.

– Не ви разбирам – отвърна старецът.

– Как така не ме разбирате? Ще го попитате: „Какво е второто ви име?“ Той ще ви отговори: Ойстър-19, Чикъди2-!, ХолихокМЗ или нещо такова. А вие ще му кажете: Добре, приятелю, но аз съм ЮрейниъмЗ. Ти имаш сто и деветдесет хиляди братовчеди и десет хиляди братя и сестри. Не си сам на този свят. Аз си имам свои роднини, за които да се грижа. Така че що не вървиш на майната си, копеле с копеле такова.

Глава тридесет и четвърта

Недостигът от горива бе така остър, когато станах президент, че първият проблем пред мене бе да осигуря достатъчно електрическа енергия, за да се захранят компютрите, които щяха да определят новите тори имена на гражданите.

Заповядах всички войници с конете и фургоните от полуразпадналата се армия, която бях наследил от моя предшественик, да пренесат тонове хартия от Националния архив в електростанцията. Всички тези документи бяха от администрацията на Ричард М. Никсън, единственият

—
' Ойсгър – стрида; 2 чикъди – пиле; 3 холихок – ружа,

президент, който е бил принуден да подаде преждевременно оставка.

Отидох лично в архива, за да наглеждам работата. Говорих от стъпалата на войниците и на няколко случайни минувачи. Казах, че гн Никсън и неговите сподвижници са били подтискани и смущавани от самота от особено опасен вид.

– Той обеща да ни сплоти, но вместо това ни разедини – казах аз. – Сега вече, хей, вие там, по-живо! Той ще ни сплоти в крайна сметка.

Позирах за снимка под надписа на фасадата на Националния архив, който гласеше: „МИНАЛОТО Е ПРОЛОГ.“

– По същество те не бяха престъпници – допълних, – но копнееха да се възползват от братството на организирани престъпници.

– На това място са скрити толкова много престъпления, извършени от самотни членове на правителството, че надписът спокойно може да гласи: „По-добре семейство от престъпници, отколкото никакво семейство.“

Мисля, че сега поставяме точка на тази ера на трагични маймунджилци. Прулогът свърши, приятели, съседи и роднини. Нека започне основната част на благородното ни дело.

Благодаря ви.

Нямаше вестници с голям тираж и национални списания, които да отпечатат думите ми. Го-лемите вестникарски компании бяха закрити поради липса на гориво. Нямаше и микрофони. Бяха останали само

хората.

Але-хоп!

Раздадох специални медали на войниците, за да се ознаменува събитието. Състояха се от бледосиня лентичка, на която висеше пластмасов медал.

Обясних, отчасти шеговито, че лентичката представлява „Синята птица на щастието“. А на медала отново бяха написани, разбира се, думите:

НИКОГА ВЕЧЕ САМОТА!

Глава тридесет и пета

Слънцето отдавна е изгряло над Националния парк на небостъргачите. Гравитацията е много слаба, но днес Мелъди и Исадор няма да работят на пирамидата. Ще си направим пикник до покрива на сградата. Станали са много общителни и мили с мен, защото рожденият ми ден е след два дни. Колко е забавно!

Няма на света нещо, което да обичат повече от рожденият ден!

Мелъди оскуба пилето, което един роб на Вера Чипмънк-5 Запа ни донесе тази сутрин, заедно с два хляба и две бутилки бира. После той ни изигра пантомима на тема, как се грижи за прехраната ни. Опря дъната на бирените бутилки в гърдите си, като че бирата извираше оттам.

Смяхме се. И ръкопляскахме.

Мелъди хвърляше пера с пълни шепи към небето. Гравитацията беше слаба и тя приличаше на бяла вълшебница. От всяко раздвижване на пръстите ѝ излитаха пеперуди.

Аз имам ерекция. Исадор също. Всеки мъж на острова има.

Исадор мете фоайето с метла, която е направил от клони. Пее си една от двете песни, които знае. Другата е „Честит рожден ден“. Той няма никакво чувство за музика и такт и просто си тананика монотонно:

„Лодката си карай
надолу по течението
спокойно и весело.

Животът е сън и илюзия.“

А аз си спомням един ден от моя живот, много назад и нагоре по течението, в който получих многословно писмо от президента на страната, който в случая бях самият аз. Както всеки друг гражданин, и аз стоях на тръни в очакване да науча какво ще бъде решението на компютрите за новото ми име.

Г-н президентът ме поздрави с новото име. Помоли ме да го използвам редовно в подписите си

на пощенската кутия, в писмата, указателя и т. н. Уведомяваше ме, че то е избрано съвсем произволно и не съдържа намеци и коментари за характера, външния вид и миналото ми.

Предлагаше ми с подкупваща простота и с прости абсурдни примери как да помагам на новите си роднини – да им поливам цветята, когато ги няма; да се грижа за децата им, ако искат да излязат за часдва; да

ги насочвам към най-спокойния зъболекар, когото познавам; да им пускам писмата, ако ме помолят, да ги придружавам, ако се страхуват да отидат на лекар; да ги посетя в болницата и в затвора; да ходя с тях на филм на ужаса.

Але-хоп!

Бях очарован от новото си име. Веднага наредих да боядисат в бледожълто овалния кабинет в Белия дом в чест на второто ми име – Даф. Докато давах нареждания на частната си секретарка Хортънс Маскалъндж'-13 Макбъи,¹ как да се преобоядиса помещението, появи се 3-я от миячите на съдове в кухнята на Белия дом. Беше натоварен с поръчка, която явно го очудваше и плашеше. Бе така объркан, че се задъхваше

—

1 Маскалъндж – голяма речна риба в Северна Л. ка – бел. пр. всеки път, когато се опитваше да проговори.

Едва накрая успя да изломоти съобщението си и аз го прегърнах. Беше изскочил за миг от тинята на живота, за да ми съобщи, събрал целия си кураж, че също е Дафодил 1.

– Братко – казах аз.

Глава тридесет и шеста

Имаше ли по принцип противници на новата социална реформа? Имаше, разбира се. И както бяхме предrekli с Илайза, моите врагове бяха така разгневени от идеята за изкуствено създадените семейства, че организираха свои многоезични многочленни семейства.

Имаха също и специални значки, които продължиха да носят дълго след като бях вече избран за президент. Това, което пишеше там, бе фатално:

САМОТЕН, СЛАВА БОГУ!

Смах се, когато дори собствената ми жена, по баща Софи Ротшилд, започна да носи такава значка.

Але-хоп!

Тя побесня, когато получи официално писмо от президента, който фактически бе собственият ѝ съпруг и който я уведомяваше, че трябва да престане да се нарича Ротшилд. Трябваше да смени името си с Пийнът'-3.

И отново: Съжалявам, но се смях.

Софи се цупи няколко седмици. След това до-пълзя при мен в овалния кабинет – един следобед, когато гравитацията се бе засилила особено много – дойде да ми каже, че ме мрази.

Това никак не ме засегна.

Бях абсолютно наясно, както вече казах, че с човек като мен не може да се изгради щастливо семейство.

– Съвсем честно, не мислех, че ще отидеш толкова далеч, Уилбър – каза тя. – Знаех, че си налудничав като сестра си. Но не вярвах, че ще стигнеш чак дотам.

Не беше необходимо Софи да си вдига главата, за да срещне погледа ми. Проснал се бях на пода с възглавница под брадата. Четях един чудесен

—

' Пийнът – фъстък.

репортаж за нещо, което се бе случило в Урбана, Илиноис.

Не го оставих, за да ѝ обърна необходимото внимание, и тя попита:

– Това, което четеш, по-интересно ли е от мен?

– Виж какво, от много години насам аз съм единственият американец, който е говорил с китаец. Току-що прочетох, че вече не е така.

Китайска делегация е посетила вдовицата на един физик в Урбана преди около три седмици.

Але-хоп!

– Аз наистина не бих искала да ти отнемам от скъпоценното време – каза тя, – защото си много по-близък с китайците, отколкото някога си бил с мен.

Бях ѝ подарил стол на колела за Коледа, за да се разхожда около Белия дом, когато гравитацията е много силна. Попитах я защо не го използва.

– Много ми става мъчно – рекох, – като те гледам да пълзиш на четири крака.

– Сега се казвам Пийнът – каза тя, – а това растение живее близо до земята. Това е едно от отличителните му качества. То е най-евтиното и най-ниското от всички растения.

В началото, когато изобщо започна всичко, мислех, че е особено важно да не се позволява на хората да сменят имената, дадени им от правителството. Грешах обаче, като изисквах това да се спазва стриктно. Сега непрекъснато ги сменят – и тук, на Острова на смъртта, и навсякъде. Не виждам нищо лошо в това.

Но спрямо Софи бях неумолим.

– Сигурно искаш да бъдеш Ийгъл' или Дайф-мънд2? – попитах.

– Искам да бъда Ротшилд – отвърна Софи.

– В такъв случай ще трябва да отидеш на Мачу Пикчу – казах аз. Повечето от истинските ѝ роднини бяха заминали там.

– Наистина ли си такъв садист, че ще ме караш да доказвам любовта си, като се отнасям приятелски с непознати, изпъззели от разни влажни дупки като стеножки? Или като охлюви? Като червеи?

– Е, стига де.

– Кога за последен път погледна навън, за да видиш онази идиотска тълпа зад сградата? – попита тя.

Ежедневно покрай сградата на Белия дом гъмжеше от хора, които претендираха, че са роднини на мен и Софи.

Помня, че имаше двойка близнаци-дребосъци, които носеха знаме с надпис: „Цветята на власт“.

Имаше и една жена, облечена във военна куртка над червена официална рокля. На главата ѝ имаше старомоден кожен авиационен шлем, защитни очила и всичко останало. Носеше плакат на дълга дръжка с надпис: „Фъстъчено масло“.

– Софи – рекох ѝ, – тези навън не са обикновените американци. Ти

много правилно се изрази

—
Ийгъл – орел;

2дайъмънд – диамант.

като каза, че са изпъззели от разни влажни дупки като стоновки, охлови и червеи. Те никога не са имали приятели и роднини. През целия си живот са били принудени да вярват, че са попаднали на друга, чужда планета и затова никога никога не им е казал добра дума или им е дал работа.

– Мразя ги.

– Карай тогава – казах аз, – това, доколкото знам, не може да причини зло.

– Не мислех, че ще стигнеш чак дотам, Уилбър. Смятах, че ще се задоволиш с това, да станеш президент, но чак дотам – не вярвах.

– Щастлив съм, че го сторих и че можем да мислим за всички онези хора отвън, Софи. Те са уплашени отшелници, които са се изкушили да изпъззят от влажните си дупки от нови, човечни закони. И зашеметени, те търсят братята, сестрите и братовчедите, с които внезапно ги е дарил техният президент, отключвайки охраняваното досега социално съкровище на нацията.

– Ти си луд – каза тя.

– Възможно е, но няма да бъде халюцинация, ако видя всички тези хора извън оградата да се намират един друг, щом никога не ги е намерил

досега.

– Те се заслужават – отсъди тя.

– Точно така – казах, – но те заслужават и още нещо, което ще постигнат, те вече имат смелостта да говорят с непознати. Погледни ги. Софи. Простият факт, че общуват с други хора, ще им помогне да се изкачат по стълбата на прогреса за часове или дни, най-много за седмици. И няма да бъде халюцинация, когато ги видя да стават човешки същества, след като са били толкова години, както ти ги нарече, стоновки, охлови и червеи.

Але-хоп!

Глава тридесет и седма

Със Софи се разведохме, разбира се, и тя избяга с бижутата, кожата, картините и златото си в колонията на Мачу Пикчу в Перу.

Мисля, че последното нещо, което ѝ казах, бе:

– Не можеш ли да почакаш поне докато завършат семейните телефонни указатели? Сигурно ще откриеш, че между роднините ти има и много известни хора.

– Аз и сега имам много такива роднини – отговори тя. – Сбогом.

За да подготвим и издадем семейните указатели, се наложи да пренесем още хартия от националния архив в електроцентралата. Този път избрах папки от времето на Юлисис Симпсън Грант и Уорън Гамалиъл Хардинг.

Не можехме да снабдим с указател всеки гражданин. Успяхме да изпратим пълен комплект от тях само в правителствените сгради, кметството, полицията и библиотеките на всички градове в страната.

И отново проявих ненаситността си: преди Софи да ме напусне, наредих да ни бъдат изпратени

лично указателите на семействата Дафодил и Пий-нът. Тук, в Емпайър Стейт Билдинг, имам един екземпляр от указателя Дафодил. Вера Чипмънк5 Запа ми го подари миналата година за рождения ми ден. Той е първо и единствено издание.

От него научих, че между моите нови роднини тогава са били Кларънс Дафодил11 Джонсън, шеф на полицията в Батания, Ню Йорк, Мухамад Дафодил11 Х, бивш световен шампион по бокс в тежка категория и Мария Дафодил11 Черкаски, прима балерина на чикагската опера.

Между другото съм много доволен, че Софи не погледна в нейния семеен указател. Семейство Пийнът наистина се оказаха много сгушени и невзрачни растения.

Най-известният от тях, който ми идва наум сега, бе някаква второстепенна спортна звезда.

Але-хоп!

След като правителството издаде указателите, една частна компания започна да издава вестници за всяко семейство. Моят беше „Дафинишън“. Вестникът на Софи, който продължи да пристига в Белия дом дълго след като тя бе заминала, бе „Фъстъчени клюки“. Онзи ден Вера ми каза, че вестникът на семейство Чипмънк се казвал „Наръч

дърва“.

Роднини търсеха работа или инвестиции и обявяваха различни неща за Продан в рекламните колони. В страниците за новини се съобщаваха за успехите и постиженията на някои роднини или заплахи към други, които закачаха деца или бяха мошеници и т. н. Имаше списъци на онези, които бяха в болници и затвори и трябваше да бъдат посетени.

Имаше уводни статии, където се подчертаваше необходимостта от застрахователна програма за здравето на семейството, от спортни клубове и т. н. Помня, че имаше интересно есе или в „Дафинишън“, или във „Фъстъчени клюки“, където се казваше, че семействата със здрав морал са най-добрите пазители на реда и закона и че може да се очаква полицията да отмре като институция.

„Ако познавате ваш роднина, който се занимава с престъпни деяния – завършваше есето, – не викайте полицията. Извикайте десет души роднини.“

И тъй нататък.

Вера ми каза, че мотото на вестник „Наръч дърва“ било „Добрият гражданин е добър мъж и добра жена в семейството.“

Когато новите семейства сами започнаха да се

изучават, бяха открили някои статистически аномалии. Почти всички от семейство Пакисандра например можеха да свирят на някакъв инструмент или поне пееха вярно. Трима от тях бяха диригенти на големи симфонични оркестри. Вдовицата в Урбана, която бе посетена от китайците, също бе от това семейство. Тя даваше уроци по пиано и така издържаше себе си и сина си.

Членовете на семейство Уотърмелън' бяха средно с по един килограм по-тежки от членовете на другите семейства.

Три четвърти от семейство Сълфър2 бяха жени.

И тъй нататък, и тъй нататък.

Колкото до моето семейство, имаше голямо натрупване на роднини в или около Индианаполис. Нашият вестник се печаташе там и на първата страница се мъдреше „Отпечатано в Дафодил Сити, САЩ“.

Але-хоп!

Появиха се клубове на отделните семейства. Лично аз прерязах лентата при откриването на „Дафодил клуб“ тук, в Манхатън, на 43 улица, вдясно от Пето Авеню.

Това преживяване ме наведе на разни мисли, макар че се бях успокоил достатъчно с трибензо-депортамил. Преди принадлежах към друг вид многочленно семейство и членувах в друг клуб, който се намираще

на същото място. Там бяха членували баща ми, двамата ми дядовци и четиримата ми прадеди. Тогава сградата бе убежище на хора със сила и власт и прехвърлили средната възраст. Сега там гъмжеше от майки и деца, от старци, които играеха дама, шах или дремеха;

младежи вземаха уроци по танци и кегли или играеха на автоматите.

Трябваше да се смея.

—
1 Уотърмелън – диня; 2 сълфър – сярна – Б. пр.

Глава тридесет и осма

Бях на посещение в Манхатън, когато за първи път видях „Клуб 13“. Чувах, че в Чикаго имало десетки такива разюздани заведения. Сега и Манхатън се бе сдобил с клуб от този тип.

С Илайза не бяхме предвидили, че съвсем естествено всички, които имат цифрата 13 във второто си име, ще започнат веднага да се събират и да образуват едно семейство, много по-голямо от всички останали.

Усетих с положителност специфичната миризма на моите хапчета, когато попитах портиера на „Клуб 13“ в Манхатън, дали мога да вляза и да хвърля един поглед вътре. Доколкото можеше да се види от улицата, там беше много тъмно.

– Моите най-дълбоки почитания, г-н президент, но вие тринадесеторка ли сте? – попита той.

– Не, нали знаеш, че не съм.

– Тогава трябва да кажа, сър, това, което съм длъжен да ви кажа. Въпреки дълбокото ми уважение към вас, защо не се разкарате оттук. Я върви на майната си, копеле с копеле такава.

Изпаднах във възторг.

Пак по време на това посещение там научих за първи път за сектата на Исус Христос Похитения. Тогава това бе само една малка група в Чикаго, но бе предопределена да стане най-популярната религия в Америка за всички времена.

Узнах за нея от една брошура, която ми бе пхната в ръката от чист и лъчезарен младеж, когато прекосявах фойето на хотела си.

Младежът ексцентрично си въртеше главата на всички страни, като че ли искаше да хване някой, който наднича към него иззад палмовото дърво или някое кресло; вираше се дори и в кристалния полилей, който висеше точно над главата му.

Той бе изцяло погълнат от заниманието си да хвърля пламенни погледи насамнатам, и изобщо не му направи никакво впечатление, че току-що бе подал брошура на президента на САЩ.

– Мога ли да те попитам какво търсиш, момче? – попитах го аз.

– Нашият Спасител, сър.

– Той в хотела ли е?

– Прочетете брошурата, сър.

Прочетох я в празната хотелска стая, докато слушах радиото.

В горната страна на брошурата бе нарисуван съвсем примитивно Исус Христос, но само главата му беше в профил – точно както рисуваха валетата на картите за игра.

Устата му бе запушена. На ръцете си имаше белезници. Единият му глезен бе в окови, а другият край на веригата бе закован за пода. Еднаединствена чудесно нарисувана сълза се стичаше от долния клепач на окото му.

Под картината имаше серия от въпроси и отговори:

Въпрос: – Как се казвате?

Отговор: – Аз съм почитеният преподобен Уилям Юреиниъм8 Уейн-райт, основател на сектата на

Исус Христос Похитения на Елис авеню щ 3972 в Чикаго, Илиноис.

Въпрос: – Кога боготец ще ни прати отново своя син?

Отговор: – Исус е вече тук, между нас. Въпрос: – Защо още не сме го видели и не сме чули нищо за него?

Отговор: – Той е похитен от силата на мрака. Въпрос: – Какво трябва да направим? Отговор: – Трябва да прекратим онова, което вършим, и всеки час, когато сме будни, да се опитваме да го намерим. В противен случай той ще наложи своята воля.

Въпрос: – Каква е тя?

Отговор: – Той може да унищожи човечеството с един замах всеки път, когато пожелае.

Але-хоп!

Видях младия човек след това да се храни сам в трапезарията. Учудих се, че продължава да си върти главата дори когато се храни, без да падне настрана. Търсеше непрекъснато Исус дори под чинията и чашата си.

Трябваше да се смея.

Глава тридесет и девета

И точно когато всичко вървеше така добре и американците бяха щастливи от всякога, въпреки че страната бе западнала и пред банкрут, хората започнаха да измират с милиони от албанската инфлуенца в повечето райони на страната. Тук, в Манхатън, ги косеше „Зелената смърт“.

Това бе краят на нацията. Останаха само семействата, нищо повече. Але-хоп!

Имаше предявени претенции за царства, херцогства и разни подобни глупости, сформираха се армии, строяха се укрепления. Малко хора обаче одобряваха това, семействата страдаха повече от лошото време и колебанията в гравитацията.

Една нощ ужасна гравитация раздроби основите на Мачу Пикчу. Сградите, магазините, банките, златото, бижутата, колекциите от предмети на предколумбовото изкуство, операта, черквите, всичко изчезна от Андите и потъна в морето.

Аз плаках.

А семействата рисуваха навсякъде Исус Христос Похитения.

Известно време хората продължиха да изпращат сведения в Белия дом. Непрекъснато се сблъскахме със смърт, смърт и отново смърт и самите ние очаквахме да умрем.

Все повече пренебрегнахме личната си хигиена. Не се къпехме и не си миехме зъбите редовно. Мъжете пуснаха бради и коси до раменете.

Започнахме да опустошаваме Белия дом, горяхме мебелите, лампериите, перилата на стълбите и рамките на картините, за да се стоплим.

Частната ми секретарка Хортънс Маскалъндж¹³ Макбънди умря от инфлуенца. От същата болест умряха и камериера ми Едуард Стробър¹⁴ Клайндийнст и вицепрезидента Милдред Хилиъм¹⁵ О Тиъдърайдс.

Съветникът ми по научните въпроси др Албърт Акуамарийн³! Пи-атигорски буквално издъхна в ръцете ми на пода в овалния кабинет.

Беше висок почти колкото мен. Представям си каква гледка сме били двамата.

– Какво значи всичко това? – не преставаше да ме пита той.

– Не знам Албърт, а може би съм щастлив, че не знам.

– Питай някой китаец – каза той и предаде богу дух, както се казва.

От време на време телефонът звънеше. Това ставаше така рядко, че

лично аз отговарях.

– Президентът е на телефона – казвах аз. По всяка вероятност говорех в тънкия, пръщящ диск с някакво митическо същество – Краля на Мичиган, Извънредния губернатор на Флорида, Временно-изпълняващия длъжността кмет на Бирмингам и други такива.

С всяка измината седмица обаче разговорите намаляваха. Накрая изобщо престанаха.

Бяха ме забравили.

Така дойде краят на моето президентство – бяха изминали две трети от втория ми мандат.

—

1 Стробъри – ягода;

2 хилиъм – хелий;

3 з акуамарийн синьозелен скъпоценен камъкакварин.

Имаше и още нещо със същата сила – депортамил, и трябваше да попълня.

Але-хоп!

нещо, което съдбоносно намалява с бързина – запасите ми от трибенкоито нямаше откъде повече да

купя. Не смеех да преброя оставащите ми хапчета, докато повече не можех да издържам и го направих – почти нищо не бе останало. Толкова се бях пристрастил към тях, толкова много им дължах, че ми се струваше, че животът ще свърши с последното хапче.

Броят на сътрудниците ми също намаляваше бързо. Скоро остана само един. Останалите бяха покойници или се пръснаха и заминаха, тъй като нямаше никаква работа.

Единственият човек, който остана с мен, бе верният ми брат Карлост Дафоил¹¹ Вилависенсио, миячът на чинии, когото бях прегърнал първия ден, когато се преименувах Дафодил.

Глава четиридесета

Всичко се рушеше и умираше бързо и никога вече не се държеше нормално. В мен се появи мания за броене. Броях дъсчиците на венецианските транспартани; броят на ножовете, вилиците и лъжиците в кухнята. Броях пискюлите на завивката на леглото на Ейбрахам Линкълн.

Един ден стоях на четири крака на стълбата, макар че гравитацията бе нормална, дори слаба,

и броях подпорите на перилата. Изведнъж почувствувах, че някой ме гледа отдолу.

Обърнах се и видях един мъж, облечен в кожени бричове, мокасини, шапка от мечка кожа и с пушка.

– Боже господи, президенте Дафодил – казах си аз, – този път наистина си се побъркал. Та това там долу е старият Даниел Буун.

Изведнъж втори мъж се появи до първия. Той бе облечен като пилот от времето, когато все още съществуваха въздушни войски, много преди да стана президент.

– Оставете ме сам да се сетя – казах им аз. – Днес е или Халоуийн¹ или Четвърти юли².

Пилотът изглеждаше ужасен от състоянието на Белия дом.

– Какво се е случило тук? – попита той.

– Всичко, което мога да ви кажа, е, че историята отдавна е сътворена.

– Това е ужасно – каза той.

– Ако наистина мислите, че е лошо – казах му аз и докоснах челото си с пръст, – би трябвало да видите как изглеждат нещата тук вътре.

Никога от двамата не подозираше, че аз съм президентът. По това време бях замаял на чуцоло. Те изобщо не искаха да говорят с мен, нито

—

¹ Халоуийн – навечерието на празника Всех святих (1 ноември) – бел. пп.

² Четвърти юли – национален празник на САЩ – бел. пр.

пomeжду си. Оказа се, че не са оттук. Просто са пристигнали по едно и също време с много важни и спешни мисии.

Тръгнаха заедно през другите помещения и накрая намериха моя

Санчо Панса, Карлос Дафо-дил11 Вилависенсио, който си приготвяше обяд от сухари, консервирани пушени стриди и други неща, които бе намерил. Карлос ги доведе отново при мен, като ги уверяваше, че аз наистина съм президентът, както се изрази той съвсем искрено, на „най-могъщата страна на света“.

Карлос наистина беше глупав човек.

Човекът с кожата ми предаде писмо от вдовицата в Урбана, Илиноис, която преди години бе посетена от китайци. Имах голямо желание да науча какво са търсили тогава китайците.

„Уважаеми д-р Суейн – започваше писмото, – аз съм скромна и неизвестна жена, учителка по пиано. Известна съм само с това, че бях съпруга на световноизвестен физик, от когото имам чудесен син. След смъртта му бях посетена от китайска делегация (всички бяха много дребни), един от които ми каза, че баща му, Фу Манчжу, ви познавал. Каза ми за поразяващото откритие, което съпругът ми, д-р Феликс Боксайт1-^ фон Петерсвалд, е направил преди смъртта си. Синът ми, който по съвпадение е Дафодил11 като вас, и аз пазим оттогава откритието в тайна, защото то хвърля светлина върху състоянието на човешките същества в Космоса, което, меко казано, е

Боксайт – боксит

много деморализиращо. Става дума за това, което ни очаква след смъртта. А то е наистина ужасно нелепо, д-р Суейн.

Не мога да си изкривя насила душата и да го нарека «небесни селения», «заслужено възмездие за греховете» или с някое друго общоприето банално име. Единственото, което мога да употребя тук, е името, което съпругът ми е използвал и което вие ще приемете, след като разберете същността му. Името е «ферма за пуйки». С две думи, д-р Суейн, съпругът ми е открил начин да се говори с мъртвите от фермата за пуйки. Той никога не е споделял по никакъв повод по какъв начин може да стане това нито с мен, нито със сина ми, нито с някой друг. Китайците обаче очевидно имат шпиони навсякъде, защото са разбрали и за това. Те дойдоха да проучат дневниците и всичко, което е останало от апаратурата на покойния ми съпруг.

След като свършиха работата си, те бяха любезни да обяснят на мен и сина ми какво ужасно нещо сме могли да извършим, ако сме знаели. Бяха разочаровани от откритието. То било нещо ново за тях, но представлявало интерес само за останките на западната цивилизация, каквото и да значи това.

Поверявам това писмо на един приятел, който се надява да се

засели в Мерилънд, където живеят много от неговите нови роднини от семейство Берилиъм¹, а това е близо до вас. Обръщам се към вас с «др Суейн», а не с «гн Президенте», защото писмото ми нямаше нищо общо с

—
'Берилиъм – берилий – Б. пр.

националните интереси. То е частно писмо, с което ви информирам, че ние много пъти говорихме с покойната ви сестра Илайза с помощта на апаратите на моя съпруг. Тя каза, че е изключително важно да дойдете тук и да говорите лично с нея.

С нетърпение очакваме пристигането ви. Много ви моля да не се обиждате от държанието на моя син и ваш брат Дейвид Дафодил¹¹ фон Петерсвалд, който не може да се владее, говори мръсотии и прави неприлични жестове в най-неподходящи моменти. Синът ми е жертва на болестта на Турет. Ваша покорна – Вилма Пакисандра¹⁷ фон Петерсвалд.“

Але-хоп!

Глава четиридесет и първа

Бях дълбоко развълнуван, въпреки погълнатия трибензо-депортамил.

Загледах се в потния кон на човека с кожените дрехи, който пасеше във високата трева на моравата пред Белия дом. След това се обърнах към самия пратеник:

– Откъде взехте писмото?

Той ми обясни, че е застрелял по погрешка един човек на границата между Тенеси и Западна Вирджиния, очевидно приятеля на Вилма Пакисандра¹⁷ фон Петерсвалд от семейство Берили[^].м. Взел го е за един от семейните му врагове.

– Мислех, че е Нютън Маккой. Опитал се да върне невинната си жертва към живота, но той умрял от гангрена. Преди да издъхне обаче, той накарал човека с кожените дрехи да се закълне като християнин, че ще предаде писмото, което той самият се бил закълел да връчи на президента на САЩ.

Попитах го за името му.

– Байрън Хатфийлд.

– Какво е новото име, което ви даде правителството?

– Никога не съм му отдавал значение – отговори той.

Оказа се, че принадлежи към едно от малкото семейства с кръвна връзка в страната, което е във вечна вражда с друго такова семейство от 1882 година.

– Никога не сме се натискали за тия нови втори имена – каза той.

Двамата с него бяхме настанени на люлеещите се позлатени столове в балната зала, за които всички вярваха, че са били купени специално за Белия дом от Жаклин Кенеди преди много години. На пилота бяха предложени същите удобства и той нетърпеливо чакаше реда си да говори. Погледнах табелката с името му на горния джоб. Там бе написано: „КАПИТАН БЪРНАРД О'ХЕЪР“.

– Капитане – казах аз, – вие също май не сте започнали да използвате новото си второ име. – Забелязах освен това, че той е твърде възрастен,

за да бъде само капитан, ако все още съществуваха такива неща. Същност той бе почти шестдесетгодишен.

Заклучих, че е лунатик, който е намерил някъде униформата.

Почувствувал се е толкова щастлив и умът му така се замъглил от това, как изглежда, че единственото му желание в този миг било да се перчи пред своя президент.

Той обаче бе напълно нормален. Било му заповядано да стои единадесет години в един секретен подземен хангар в Рок Грийн Парк. Никога преди не бях чувал за хангара.

Там бил скрит един хеликоптер за президента заедно с хиляди галони безценен бензин.

Според получените заповеди той трябвало да излезе най-после оттам, за да разбере „какво за бога става?“.

Трябваше да се засмея.

– Хеликоптерът все още ли е готов за полет? – попитах го аз.

– Да, сър, разбира се, че е готов. – Той сам го бил поддържал през последните две години, защото механиците изчезнали един по един.

– Млади човече – казах му, – ще те наградя с орден за това, което си извършил. Свалих значката от парцаливия си ревер и я закачих на неговия. На нея, разбира се, бе написано:

НИКОГА ВЕЧЕ САМТА!

Глава четиридесет и втора

Човекът с кожените дрехи отказа подобно отличие. Вместо това по-моли за храна, с която да се подкрепи по дългия път назад към родните планини.

Дадохме му от всичко, с което разполагахме – сухари и консервирани пушени стриди. Напълнихме догоре торбите на седлото му.

А на другия ден сутринта аз, капитан Бърнард О'Хеър и Карлос Дафодил¹ Вилависенсио излетяхме с хеликоптера. Гравитацията този ден бе толкова благоприятна, че машината изразходваше не повече енергия, отколкото би изразходвало някое носено от вятъра семе от див памук. Когато прелетяхме над Белия дом, аз му помахах с ръка. – Сбогом – казах.

Планът ми беше да летим първо към Индианаполис, който бе гъсто населен с членове на семейство Дафодил. Те се преселваха там от всички краища на страната.

Карлос трябваше да остане в града, за да се грижат роднините му за него на стари години. Радвах се, че се отървах, беше ми дошъл до гуша.

След това щяхме да отидем в Урбана, а после в дома на моето детство във Вермонт.

– Когато пристигнем там, хеликоптерът ще бъде твой, – обещах аз на капитан О'Хеър. – Ще летиш, свободен като птичка, накъдето ти видят очите. Но не те чака нищо хубаво, ако не приемеш новото си второ име.

– Вие сте президент и вие трябва да ми дадете ново име.

– Кръщавам те Ийгъл¹-1 – казах тържествено аз.

Той беше ужасно щастлив и много харесваше ордена, който му връчих.

Все още имах малко от хапчетата трибензо-депортамил и бях толкова доволен, че просто отивам някъде, след като така дълго бях стоял затворен във Вашингтон, че за първи път от години насам запях.

Помня дори и песента. С Илайза бяхме я

—

¹ Ийгъл – орел – бел. ар.

пели тайно много пъти в онези години, когато все още ни смятаха за идиоти. Пеехме я в мавзолея на професор Суейн, където никой не

можеше да ни чуе.

Сега ми се иска да науча Мелъди и Исадор да я пеят на моя рожден ден. Ще бъде много хубаво, ако я научат и я пеят, когато тръгнат за нови приключения на Острова на смъртта. Ето и самата песен:

„Отиваме да видим магьосника, чудния магьосник от ОЗ... Ако полъх сте чули там някога, магьосникът от Оз е преминал.“

И тъй нататък.

Але-хоп!

Глава четиридесет и трета

Днес Мелъди и Исадор отидоха на Уолстрийт да посетят неговото огромно семейство Разбъри. Едно време бях поканен да стана член на семейството. Също и Вера Чипмънк5 Запа. И двамата отказахме.

Тръгнах да се разхождам сам към пирамидата на бебето на Мелъди на Бродуей и 42 улица, после пресякох 43 улица към стария Дафодил клуб, който се намираще на мястото на Сенчъри Дсо-сийшън. След това се отправих на изток през 48 улица към къщата на моите родители, в която сега се помещават робите на Вера, които работят във фермата ѝ.

Видях я на стъпалата пред къщата. Робите ѝ се бяха пръснали из бившия Парк на обединените нации и засаждаха дини, житни растения и слънчогледи. Чух, че пееха „Олд ман ривър“. Те бяха щастливи винаги. Смятаха, че имат голям късмет, дето са станали роби.

Второто име на всички бе Чипмънк5, като приблизително две трети от тях по-рано са били Разбъри. Всеки, който иска да бъде роб на Вера, трябва да смени второто си име с Чипмънк5.

Але-хоп!

Обикновено Вера работеше наравно с робите си. Тя обичаше тежката работа. Но този път я заварих мързеливо да си играе с един красив микроскоп „Цайс“, който една от робините ѝ беше изровила предишния ден от развалините на някаква болница. Беше се запазил през всичките тези години в оригиналната си фабрична опаковка.

Вера не усети приближаването ми. Тя се визираше в уреда и въртеше копчетата с детинска сериозност и несръчност. Явно бе, че никога преди не бе виждала такова нещо.

Прокраднх се по-близо и извиках „бау“.

Тя рязко отдръпна главата си от окуляра.

– Здравей – казах аз.

– Изкара ми акъла от страх.

– Извинявай – казах аз и се засмях. Тези старинни игри все още съществуват. И това е чудесно.

– Нищо не мога да видя – оплака се тя от микроскопа.

– Само малки движещи се животинки, които искат да ни убият и изядат – рекох. – Наистина ли искаш да ги видиш?

– Наблюдавах един опал – каза тя. Беше поставила гривна с опал и диамант на поставката на микроскопа. Вера имаше колекция от

скъпоценни камъни, които преди сигурно биха стрували милиони долари. Хората й даваха всички скъпоценни камъни, които намираха, така както даваха на мен всички свещници.

Скъпоценните камъни бяха безполезни. Свещниците също, защото в Манхатън нямаше вече свещи. Хората използваша вечерно време за палени парцали, натопени в съдове с животинска мазнина.

– Вероятно „Зелената смърт“ е в опала – казах аз, – а може би тя е навсякъде.

Между другото „Зелената смърт“ ни отмина и това се дължи на противоотровата, която бе открита случайно от семейство Разбъри. Всъщност трябваше да пазим противоотровата от престъпници, зложелатели и несигурни елементи и всички те бяха набързо изпратени на заточение в отвъдния свят във Фермата за пуйки.

Впрочем семейство Разбъри не бе дало никакви големи учени на човечеството. Те откриха противоотровата единствено благодарение на случайността. Ядяха риба, без да я чистят, и противоотровата се намираще някъде из вътрешностите ѝ, вероятно дължаща се на замърсяването, останало от по-стари времена.

– Вера – казах ѝ аз, – ако някога нагласиш микроскопа да работи точно, ще видиш нещо, от което може да получиш у дар.

– А какво е то?

– Ще видиш микроорганизмите, които причиняват „Зелената смърт.“

– Защо мислиш, че това ще ме накара да плача?

– Защото имаш съвест – казах. – Ти разбираш ли, че всеки път, когато вземаме от противоотровата, ние ги убиваме с трилиони?

Засмях се.

Тя обаче не се и усмихна.

– Не се смей, защото ти провали изненадата, която ти готвехме за рождения ден, с твоето неочаквано идване – каза тя.

– Как така?

– Дона искаше да ти го подари за рождения ден, – Вера говореше за една от нейните робини, – сега вече тя няма да може да те изненада.

– А-ха.

– Мислеше си, че това е някакъв изключителен по форма свещник.

Вера ми довери, че Мелъди и Исадор са я посетили още в началото на седмицата и отново са изразили горещото си желание да ѝ станат роби някой ден.

– Опитях се да им обясня, че робството не е за всекиго – каза тя.

– Отговори ми на следния въпрос – продължи тя – какво ще се случи с робите ми, когато умра?

– Не мисли за утре – казах и аз, – защото нещата сами ще се подредят. Нов ден, нов късмет. Амин.

Глава четиридесет и четвърта

Седнали на стъпалата пред къщата, с Вера потънахме в спомени за битката при езерото Максинуки в Северна Индиана. Наблюдавах я от хеликоптера, когато летяхме към Урбана. Вера и нейният алкохолизиран съпруг, Лий Рейзърклам¹³ Запа бяха очевидци, защото служеха като готвачи в една от походните кухни на краля на Мичиган.

– Всички вие изглеждахте като мравки или микроорганизми под микроскоп – казах ѝ аз. Не посмяхме да се спуснем по-ниско с хеликоптера, за да не ни улучат.

– Ние изпитвахме същото чувство – отговори тя.

– Ако ви познавах тогава, щях да се опитам да ви спася.

– Това щеше да прилича на опит да се спаси един микроорганизъм от милиони други, Уилбър – каза тя.

Вера е трябвало не само да се пази от снарядите и куршумите, които свистели над кухненска та палатка, но и да се защитава от пияния си съпруг. Напердашил я в разгара на битката.

Насинил ѝ и двете очи и ѝ счупил челюстта. После я изхвърлил от палатката и тя цопнала по гръб в калта. След това излязъл навън да ѝ обясни как трябва да се държи занаят, ако иска да избегне някой нов пердах.

Излязъл навън точно навреме – един конник от противниковата армия го промушил с копие то си.

– Как мислиш, какъв извод можем да направим от тази история? – попитах я аз.

Тя сложи мазолестата си ръка на коляното ми:

– Уилбър, в никакъв случай не се жени.

Поговорихме за Индианаполис, където се бях отбил по време на същото пътуване. Вера и съпругът ѝ са били там сервитьорка и барман в „Клуб 13“, преди да се запишат в армията на краля на Мичиган. Попитах я как е изглеждал клубът вътре.

– Как да ти кажа – имаше препарирани черни котки и фенери от тиквени кори, на всяка маса имаше асо пика и т. н. Аз носех мрежени чорапи, обувки с остри токчета и маска. Всички сервитьорки, бармани и портиери носеха огромни изкуствени кучешки зъби като вампири.

– Хм.

– Казвахме, че кюфтетата са от месо от прилепи.

– А-ха.

– Наричахме коктейла от джин и доматиен сок „Удоволствието на Дракула“.

– Чудесно.

– Там не беше по-различно от всеки друг „Клуб 13“ – каза тя. – Индианаполис не беше крепост на тринадесеторките, въпреки че там ги имаше много. Това бе градът на семейство Дафодил. Всеки, който не беше Дафодил, бе нищожество и нищо не можеше да постигне.

Глава четиридесет и пета

Истина ви казвам – прекланяли са се пред мен като мултимилионер, детски лекар, сенатор и президент. Но нищо не може да се сравни с топлотата и искреността на посрещането, което ми устроиша в Индианаполис като член на семейство Дафодил.

Хората там бяха бедни, заплахата от смърт тегнеше непрекъснато над главите им, от обществените услуги не бе останал и помен и бяха непрекъснато смушавани и тормозени от сражения, които се водеха съвсем наблизко. Но те устроиша такива шествия и празненства за мен и Карлос Дафодил¹¹ Вилависенсио, разбира се, които напълно биха засенчили древния Рим.

Капитан Бърнард Ийгъл¹ О'Хеър ми каза:

– Дявол да го вземе, г-н президент, ако знаех всичко това преди, щях да ви помоля да ме кръстите Дафодил.

А аз му отговорих тържествено:

– Кръщавам те Дафодил.

Но най-окуражаващото и възпитателно нещо, което видях там, бе седмичното събрание на семейство Дафодил.

Аз имах право на глас, също и моят пилот, Карлос и всеки мъж, жена и дете, навършили девет години.

С малко късмет можех дори да стана председагел на събранието, въпреки че не бях стоял в града и един ден. Председателят се избира между всички присъстващи. На събранието, на което присъствавах същата вечер, щасливката при тегленето на жребия бе едно дванадесетгодишно момиченце – негърче на име Дороги Дафодил⁷ Гарлънд.

Тя бе отлично подготвена да го ръководи, както, предполагам, и всеки от присъстващите.

Тя се запъти към катедрата, която бе висока почти колкото нея. Тази моя малка братовчедка стъпи на един стол без всякакви преструвки и извинения. С няколко удара на жълтото председателско чукче призова аудиторията към внимание и после се обърна към смълчаните си и почтителни роднини.

– Както повечето от вас знаят, на събранието присъства президентът на САЩ. С ваше разрешение ще го поканя да каже няколко думи, след като приключим с обичайната си делова работа. Ще направи ли някой официално предложение за това? – попита тя.

– Предлагам да бъде поканен братовчедът Уилбър да произнесе реч след деловата част на събранието – каза старецът, който стоеше до мен.

Предложението бе подкрепено и подложено на гласуване. То бе прието, въпреки че имаше привидно искрени и съвсем не шеговити „не“ и „никога“

Але-хоп!

Най-важната точка от дневния ред бе избирането на четирима души заместници на убитите членове на семейството в армията на краля на Мичиган, който бе във война с пиратите от Големите езера и херцога на Оклахома.

Помня, че имаше един снажен млад човек, ковач по професия, който заяви:

– Изпратете мен. Няма нищо на този свят, което да желая по-силно от това, да убивам „суунър“-и, след като те не са членове на семейството ни. И т. н.

За моя изненада, няколко души, които взеха думата след него, го нахокаха яко за неговата войнственост и кръвожадност. Казаха му, че войната не е забавление и тя наистина не беше – и след като се обсъжда една трагедия, ще бъде много по-уместно той да се държи сериозно, в противен случай – ще бъде изхвърлен от събранието.

„Суунър“-и бяха хората от Оклахома, а също така и всички, които служеха на тамошния херцог, т. е. тъй наречените „шоу ми“ от Мисури, „джейхокръ“ – и от Канзас, „хокай“ от Айова и т. н.

На ковача бе заявено, че всеки „суунър“ е човешко същество нито по-добро, нито по-лошо от който и да е „хузиър“ – така наричаха хората от Индиана.

А старецът, който бе предложил да ми бъде дадена думата след официалната част, стана и каза:

– Млади човече, ти не си по-добър от „Албанската инфлуенца“ или „Зелената смърт“, щом като можеш да убиваш за удоволствие.

Бях поразен. Разбрах, че никой народ не съзнава, че войните, които води, са трагедии, а семействата не само го признават, но дори се чувствуват задължени да го правят.

Браво на тях.

Основната причина ковачът да не бъде допуснат да отиде на война обаче бе, че той до този момент е бил баща на три незаконни деца от различни жени и има още две други, които са сега в пещта, както се изрази някой.

Не му разрешиха да замине, защото искаше да се отърве по този

Фарс или никога вече самота

начин от грижите за децата си.

Глава четиридесет и шеста

На това събрание дори децата на алкохолиците и лунатиците изглеждаха отлично запознати с парламентарния ред на процедиране. Малкото момиченце на катедрата придвижваше нещата така енергично и целенасочено, че спокойно си го представях като малка богиня, стиснала сноп мълнии в ръка.

Бях изпълнен с почит към този ред на процедиране, който винаги по-рано ми се бе струвал само надута палячовщина.

Все още изпълнен с уважение към това, което видях, аз реших да потърся в енциклопедията тук, в Емпайър Стейт Билдинг, кой е измислил и наложил този ред.

Името му е Хенри Мартин Робърт. Завършил е военната академия в Уест Пойнт. Бил инженер;

по специалност. Полекалека станал генерал. Но точно преди гражданската война, когато бил лейтенант в Ню Бедфорд, Масачузетс, му се наложило да ръководи черковен митинг и той загубил контрол над множеството.

Нямало още установени правила.

И ето че този истински войник седнал и написал правата, които са абсолютно идентични с тези, които видях, че следват в Индианаполис. Били издадени под заглавие „Закони на реда“ от Х. М. Робърт. Аз смятам, че те са едно от четирите най-велики изобретения на американците.

Другите три по мое мнение са Декларацията на правата на гражданите, основните принципи на сектата на анонимните алкохолици и изкуствено създадените многочленни семейства, предсказани от мен и Илайза.

Тримата новобранци, за които беше гласувано да заминат при краля на Мичиган, в случая бяха хора, които лесно можеха да бъдат пощадени, но които според мнението на гласуващите бяха водили до този момент съвсем безгрижен живот.

Следващият въпрос от дневния ред бе изхранването и подслоняването на бежанците от семейство Дафодил, които наводняваха града, бягайки от сраженията в северната част на щата.

Събранието отново охлади страстите на един ентузиаст. Млада жена, красива, но разпусната и явно побъркана на тема алтруизъм, каза, че може да приеме в дома си поне двадесет бежанци.

Някой стана и ѝ каза, че тя е толкова лоша домакиня, че собствениците ѝ деца са отишли да живеят при други роднини.

Друг изтъкна, че била толкова разсеяна, че кучето ѝ би умряло от глад, ако не били съседите, и че три пъти по невнимание подпалвала къщата си.

Човек можеше да си извади заключение от тези думи, че хората на събранието са жестоки. Всички обаче я наричаха „братовчедке Грейс“ или „сестро Грейс“ в зависимост от това, кой говореше. Тя беше и моя братовчедка, разбира се. Името ѝ беше Дафодил¹³.

И още нещо: тя беше лоша само за себе си и затова никой от околните нямаше нищо против нея. Казаха ми, че децата и са я напуснали и са отишли в по-добре стопанисвани къщи още с проходаването си. Това бе една от най-хубавите страни на нашия план с Илайза – децата да имат много родители и домове на разположение, от които да избират най-добрия и подходящ за тях.

Братовчедката Грейс, от своя страна, слушаше лошите приказки по неин адрес като нещо неочаквано, но безспорно вярно. Тя не избяга от събранието, обляна в сълзи, а остана до края, следвайки правилата на Х. М. Робърт, и беше отзивчива и внимателна.

По-късно в точка „разни“ тя направи предложение всеки Дафодил, който е служил на пиратите от Големите езера или в армията на херцога на Оклахома, да бъде изгонен от семейството.

Никой не подкрепи това предложение.

Момиченцето, което ръководеше събранието, се обърна към нея:

– Братовчедке Грейс, знаете девиза не по-зле от всеки присъстващ тук – „Веднъж Дафодил, завинаги Дафодил“.

Глава четиридесет и седма

Накрая дойде и моят ред да говоря.

– Братя, сестри и братовчеди – започнах аз, – нашата нация чезне и си отива. Сами виждате, че от вашия президент е останала единствено сянката на предишната му сянка. Пред вас сега е само старчески немощният ви братовчед Уилбър.

– Ти беше чудесен президент, братко Били – извика някой от дъното на салона.

– Исках да осигуря мир и братство на страната си – продължих аз. – Със съжаление трябва да призная, че мир няма. Отначало имаше. После го загубихме. Отново го спечелихме, но пак го загубихме. Слава богу, че поне машините решиха да спрат сраженията. Останаха само хората.

Хубаво е и това, че вече няма битки между непознати. Не ме е грижа кой с кого се бие – сега всеки има роднини в противниковия лагер.

Повечето от присъстващите бяха не само Дафодил, но и привърженици на сектата за откриване на Христос Похитения. Разбрах, че да се говори на такава аудитория е трудно и обърквашо. Независимо от това какво говорех, те си въртяха главите на всички страни, надявайки се да зърнат Исус.

Струваше ми се обаче, че ме разбират, защото ръкопляскаха в подходящите моменти и затова побързах да свърша.

– Вече не сме нация, а само сбор от семейства и затова е по-лесно да проявяваме и получаваме милост по време на война.

Току-що се върнахме от областта около езерото Максинкуки, на север оттук, където наблюдавахме една битка. Имаше коне, копия, пушки, ножове, пистолети и едно-две оръдия. Видях само няколко убити. Но имаше и много хора, които се прегръщаха, а изглеждаше, че броят на тези, които дезертираха или се предаваха, непрекъснато се увеличаваше.

Това са новините, които носят от битката при езерото Максинкуки – казах аз. – Там нямаше масово клане.

Глава четиридесет и осма

Докато бях в Индианаполис, получих покана по радиото от краля на Мичиган. Съдържанието ѝ бе в стила на Наполеон. В нея се казваше, че кралят има удоволствието да даде аудиенция на президента на САЩ в летния си дворец на езерото Максинкуки. Уведомяваше ме още, че на постовете е заповядано да ми осигурят свободно преминаване навсякъде. От поканата разбрах, че битката е свършила. „Победата е наша“ – завършваше посланието.

Така че аз и моят пилот отлетяхме натам. Оставих верния си слуга Карлос Дафодил I Вилависенсио да прекара старостта си сред безбройните си роднини.

– Всичко хубаво, братко Карлос.

– Най-последен съм си у дома, г-н президент, братко мой. Благодаря на теб и на господабога за всичко. Никога вече самота!

Ако се беше състояла в по-стари времена, срещата ми с краля на Мичиган сигурно щеше да бъде наречена „историческо събитие“. Щеше да има камери, микрофони и репортьори. А сега имаше само хора, които водеха бележки за разговора. Кралят ги наричаше „писари“.

И той беше съвсем прав да даде на тези хора с писалки и бележници в ръце това древно име. Повечето от войниците му едва ли можеха да четат и пишат.

Капитан О'Хеър и аз кацнахме на чудесната морава пред летния дворец на краля, който едно време бе частна военна академия. Войници, които, както предполагам, не се бяха държали достойно по време на последната битка, стояха на колене наоколо, пазени от военна полиция. За наказание подрязваха тревата с щикове, джобни ножчета и ножици.

С капитан О'Хеър влязохме в двореца между две редици войници. Предполагам, че бяха нещо като почетна стража. Всеки от тях държеше високо знаме, на което бе избродиран знакът на новото му семейство – ябълка, алигатор, химическия знак на лития и тъй нататък.

„Каква смешно-банална историческа обстановка“ – помислих си аз. Като изключим сраженията, историята на всеки народ като че ли се състои единствено от безсилни стари глупаци като мен самия, натъпкани с лекарства и със съмнителна популярност в далечното минало, които отиват да целуват ботушите на млади психопати.

Вътре в себе си аз трябваше да се смея.

Бях въведен сам в частното спартанско жилище на краля. Това бе огромен салон, където на времето военните бяха устройвали своите танцови забави. Сега там имаше само едно сгъваемо походно легло, дълга маса, покрита с карти, и куп сгъваеми столове до едната стена.

Кралят седеше до масата с картите и привидно четеше книга, която после се оказа, че е История на Пелопонеската война.

Зад него стояха прави трима мъже-писари с моливи и бележници.

Нямаше място за сядане нито за мен, нито за някой друг. Застанах пред него със старомодната си мека шапка в ръка. Той не вдигна поглед от книгата, макар че портиерът бе обявил пристигането ми достатъчно високо:

– Ваше Величество, д-р Уилбър Дафодил11 Суейн, президент на Съединените американски щати!!

Най-после той вдигна глава и аз развеселен забелязах, че направо бе одрал кожата на дядо си – толкова приличаше на д-р Стюарт Ролингс Мот, лекаря, който се бе грижил за сестра ми и мен във Вермонт преди много години.

Изобщо не се страхувах от него. Както винаги бях натъпкан и преситен с трибензо-депортамил. Освен това бях видял предостатъчно от грубия фарс, наречен живот. Дори ако кралят решише да ме избута навън пред дулата на наказателната рота, аз щях да го приема като едно чудесно приключение.

– Мислехме, че сте мъртъв – каза той.

– Не, Ваше Величество.

– Много отдавна не сме чували нищо за вас.

– От време на време и Вашингтон изчерпва идеите си.

Писарите записваха всичко, което се казваше и ставаше пред очите им. Той вдигна книгата така, че да мога да прочета заглавието и автора.

– Тукидит – каза той.

– Хм.

– Аз чета само история.

– Това е полезно за човек с вашето положение, Ваше Величество – казах аз.

– Онези, които не се учат от историята, са

осъдени да повторят грешките ѝ. Писарите пишеха бързо.

– Правилно – казах аз, – ако потомците ни не изучат подробно историята на нашето време, един ден те ще открият, че отново са изчерпали твърдите горива на планетата; отново умират с милиони от инфлуенца и „Зелената смърт“; небето отново е станало жълто от състава на

дезодорантите; отново са избрали изкуфял президент, два метра висок, и отново стоят по-ниско в интелектуално и духовно отношение от малките китайци. Той не се присъедини към моя смях. Говорейки над главата му, аз се обърнах направо към неговите писари:

– Историята е поредица от изненади. Тя може само да ни подготви да не бъдем изненадани отново и отново. Моля, запишете това.

Глава четиридесет и девета

Оказа се, че младият крал бе подготвил един исторически документ и искаше да го подпише. Беше кратък. В него се казваше, че аз, президентът на Съединените щати, потвърждавам, че повече няма да упражнявам контрол над онази част от Североамериканския континент, която е била продадена от Наполеон Бонапарт на моята родина през 1803 година. Събитието е известно като „Луизианската покупка“.

От документа ставаше ясно, че аз продавам тази територия на Стюарт Ореол2 Мот, крал на Мичиган, за един долар.

Подписах се с възможно най-малки букви. Бяха толкова малки, че изглеждаха като невръстни мравчици.

– Бъдете здрав и й се радвайте – казах аз.

Територията, която му продадох, бе окупирана главно от херцога на Оклахома и без съмнение от други владетели и важни особи, за които не бях чувал.

След това си побъбрихме за покойния му дядо.

После заедно с капитан О'Хеър отлетяхме за Урбана, Илиноис и за електронната среща с отдавна покойната ми сестра.

Але-хоп!

Продължавам да пиша, но ръката ми трепери и главата ме боли, защото пих прекалено много на рождения си ден снощи.

Вера Чипмънк5 Запа пристигна цялата обсипана с диаманти и придружавана от свита от 14 роби, които я носеха на столносилка. Тя донесе вино и бира и аз се напих. Но подаръците, които най-много ме развълнуваха, бяха хилядата свещи, които тя и робите й бяха направили в калъпите за свещи в колонията. Сложихме ги в гладните гърла на моите хиляда свещника и ги разпръснахме по пода на фойето.

После ги запалихме всичките.

Застанал сред тези малки, полюляващи се пламъчета, аз се почувствах като бог, нагазил до колене в Млечния път.

Епилог

Д-р Суейн починал, без да напише нещо повече. Заминал да даде отчет за греховете си.

Пък и нямало никой, който да прочете какво е написал и да се оплаква, че толкова неща е започнал, а ги оставил недовършени. Той бе стигнал до кулминационната точка на своя разказ с новата продажба на земята на един бандитски главатар. Цената била един долар, който той никога

не получил.

Умрял горд от това, което двамата със сестра си били извършили за реформирането на обществото. Ето защо той оставил следното стихотворение с надеждата, че някой ще го сложи на гроба му като епитафия:

„Как можем да сравним нещастния жребий на човешкия род с този на бога?

Прекрасното мечтите ваят, безгрижно там сърцето остаря. Отминаха нещата, що терзаят. Намерих аз покой, благодаря.“

Той никога нищо не казал за електронния апарат в Урбана, който направил възможна срещата между мозъка му и този на покойната му сестра и те отново образували онай гений, който били в детството си.

Апаратът, наричан „хулиганът“ от малцината, които знаели за неговото съществуване, се състоял от привидно обикновена кафява глинена тръба с два метра дължина и двадесет сантиметра в диаметър. Била поставена върху стоманена кутия, в която било вградено командното табло на един огромен ускорител. Той представлявал цилиндрична магнитна писта за надбягване на съставните части на атома, а веригата се затваряла през житните поля в края на града.

Да.

А „хулиганът“ по това време бил само един дух, така да се каже, защото ускорителят бил мъртъв от много време, поради липса на електричество и желаещи да използват възможностите му.

Един пазач, Франсиз Айрън'-7 Хулиган, складираше парче от тръбата върху ненужната стоманена кутия и един път сложил там и една кофа. Тогава дочул гласове от тръбата.

Той довел учения д-р Феликс Боксайт13 фон Петерсвалд, който бил собственик на апаратите. Тръбата обаче отказала да говори отново.

Д-р фон Петерсвалд показал, че е голям учен с готовността си да повярва на думите на невежия г-н Хулигън. Той непрекъснато карал пазача да му повтаря случилото се.

– Кофата – казал накрая той, – къде е кофата?

Хулигън я държал в ръка. Д-р фон Петерсвалд

—
'Айрън желязо.

го накарал да я сложи отново точно там по същия начин, както преди.

Тръбата веднага проговорила.

Гласовете се представили като хора, обитаващи отвъдния свят. Чувала се и глъчка от много други, които взаимно се оплаквали от скука, незначитане в обществото, леки болести и т. н.

Д-р фон Петерсвалд записал в секретния си дневник: „Чуваше се, като че ли от другия край говореха по телефон в дъждовен есенен ден от небрежно стопанисвана ферма за пуйки.“

Але-хоп!

Когато д-р Суейн говорил със сестра си Илай-за чрез хулигана, там присъствували и вдовицата на д-р фон Петерсвалд, Вилма Пакисандра-17 фон Петерсвалд, и нейният петнадесетгодишен син, Дейвид Дафодил I фон Петерсвалд, брат на д-р Суейн и болен от болестта на Турет.

Бедният Дейвид получил пристъп на болестта си точно когато д-р Суейн започнал да говори с Илайза през вселената, която ги разделяла. Дейвид се опитал да сподави несъзнателния порой от мръсотии, но единственото, което постигнал, било, че гласът му се повишил с една октава:

– Лайно... хрчка... скротум... нужник... отходно отворстие... нос... лигавица... ушна кал... пикоч...

Д-р Суейн излязъл извън кожата си. Несъзнателно се покатерил на стоманената кутия, без да обръща внимание на ръста и годините си. Свит и приведен над тръбата, той се стремял да се доближи до сестра си. Изправил се с главата надолу пред отвора, откъдето се чувал гласът ѝ и съборил съдбоносната кофа на пода. Връзката прекъснала.

– Ало, ало – викал той.

– Пирениум... матка... фашкия... венерини възвишения... плацен-та – продължавало момчето.

Вдовицата фон Петерсвалд била единственият уравновесен човек в този край, така че тя сложила отново кофата на мястото ѝ. Трябвало да я

напъха доста безцеремонно между тръбата и коляното на президента. После изведнъж се отзовала в доста комично положение, наведена под прав ъгъл над горната част на кутията, едната ръка протегната, а краката ѝ висели на няколко инча над пода. Президентът бил затиснал не само кофата, но и ръката ѝ.

– Ало, ало – викал той с главата надолу. От другия край се чувало бръщолевене, крясъци на пуяци, грачене и клопане на кокошки. Някой кихнал.

– Педераст... изпражнения... сперма... тестисули – продължило момчето.

Преди Илайза да успее да заговори отново, мъртъвците зад нея усетили, че бедният Дейвид им е сроден по дух – също тъй онеправдан от условията на живот във вселената, както и самите те. И го подтикнали към нови, техни мръсотии.

– Давай, момче, кажи им ги – карали го те. И тъй нататък. Духовете удвоявали всичко. – Двойна фашкия! – крещели те. – И тъй нататък.

Станала истинска лудница.

Въпреки всичко д-р Суейн и сестра му се добрали един до друг и то с такава конвулсивна близост, че той би се пъхнал в тръбата, ако можел.

А това, което Илайза искала от него, било да умре колкото може по-скоро и те отново да допрат главите си. Искала час по-скоро да измислят начин за подобряване на тъй наречения „Рай“, който се оказал крайно незадоволително място.

– Измъчват ли те там? – попитал я брат ѝ.

– Не, но тук може да се побъркаш от скука. Този, който е измайсторил това място, не е имал и елементарна представа за човешки съществува. Моля те, братко Уилбър, та това тук е задгробен живот, вечността. Там, където си ти сега, е нищо от гледна точка на времето! Смешно е! Пръсни си черепа при първия удобен случай.

И тъй нататък.

Д-р Суейн ѝ разказал за проблемите, които имали живите с неизлечимите болести. За двамата, мислейки като един, било детска игра да разбулят мистерията.

А ето и обяснението: Микробите на инфлуенцата били от Марс, чиято инвазия била отблъсната от антителата в организмите на оцелелите и в този момент инфлуенцата не съществувала повече.

От Друга страна, „Зелената смърт“ била причинена от микроскопичните китайци, които били миролюбиви и не причинявали вреда никому. Въпреки това се оказали неизбежно фатални за нормалните

човешки същества, които ги вдишвали и поглъщали с храната.

И тъй нататък.

Д-р Суейн попитал сестра си какъв вид апарат използва от другата страна и дали тя също е клекнала над парче тръба или нещо подобно.

Илайза му отговорила, че няма никакъв апарат, това било само едно чувство.

– Какво е това чувство? – попитал той.

– Трябва да си мъртъв, за да разбереш обясненията ми.

– Все пак опитай, Илайза.

– Това е като че ли си мъртъв.

– Чувство на безжизненост – казал колебливо той, опитвайки се да разбере.

– Да, хлад и студена влажност...

– Хм.

– Също и като че ли си заобиколен от рояци невидими пчели. Гласът идва от пчелите.

Але-хоп!

Когато д-р Суейн свършил с това мъчение, оставали му само единадесет хапчета трибензо-де

портамил, които по начало били произведени не като опият за президенти, а като лекарство, което задушава пристъпите на болестта на Турет. А оставащите хапчета, когато ги погледнал на дланта на огромната си ръка, неминуемо са му изглеждали като оставащите зрънца в пясъчния часовник на неговия живот.

Д-р Суейн стоял на слънце пред лабораторията с хулигана. Заедно с него били вдовицата и синът ѝ. Тя държала кофата в ръце, така че единствена можела да включи апарата в действие.

Гравитацията била слаба. Д-р Суейн имал ерекция. Момчето също. В същото положение бил и капитан О'Хеър, който стоял наблизко с хеликоптера.

Вероятно съответните части в тялото на вдовицата също са се напълнили с кръв.

– Г-н президент, знаете ли на какво приличахте, кацнал на онази кутия? – попитало момчето. Явно му се гадело от това, което болестта му го принуждавала да каже.

– Не – казал д-р Суейн.

– Приличахте на най-големия песоглавец на този свят, който се опитва да се люби с футболна топка – изтърсило момчето.

За да избегне други подобни приказки, д-р Суейн му подал

оставащите хапчета трибензо-де
портамил.

Последствията от отказа му от трибензо-депортамила били драматични. Наложило се да го вържат шест денонощия за едно легло в къщата на вдовицата.

През това време той се любил с нея и тя заченала бъдещия баща на Мелъди Ореоул2 фон Петерсвалд.

Пак тогава вдовицата му поверила това, което била научила от китайтецете – те станали най-напредналите откриватели и изследователи във вселената, като комбинирали сродни мозъци заедно.

След това накарал своя пилот да отлетят към Манхатън, на Острова на смъртта. Искал да умре там, като вдиша или изяде неведими китайци и да замине при сестра си в отвъдния свят.

На капитан О'Хеър обаче не му се умирало още и спуснал своя президент с лебедка, въже и кожена примка на покрива на Емпайър Стейт Билдинг.

Президентът прекарал останалата част от деня горе, наслаждавайки се на гледката. След това, дишайки дълбоко през няколко стъпала, като се надявал да поеме китайци в дробовете си, той слязъл по стълбите.

Заздрачавало се, когато стигнал до партера.

Във фойето имало човешки скелети в гниещи купища дрипи. Стените били изпоцапани със сажди от времето, когато там се готвело.

На едната стена бил нарисуван Исус Христос Похитения. Тогава д-р Суейн чул за първи път предизвикващия студени тръпки шум на летящи прилепи, които излизали от метрото с падането на нощта.

Сторило му се, че вече е мъртъв – брат на скелетите наоколо.

В този момент шест души от семейство Разбъри, които били наблюдавали пристигането на хеликоптера, внезапно изскочили от скривалището си във фойето. Били въоръжени с копия и ножове.

Когато разбрали кого са пленили, те едва ли не полудели от радост. За тях той бил цяло съкровище, но не като президент, а като лекар.

– Ура, лекар! Сега вече имаме всичко, от което се нуждаем – извикал единият.

Те изобщо не искали и да чуят за желанието му да умре. Накарали го да глътне нещо, което му се сторило като безвкусен вид фъстък. В действителност това били изварени и изсушени черва на риба, които съдържали противоотрова срещу „Зелената смърт.“

Але-хоп!

Те го накарали веднага да тръгне към банковия квартал, защото там

лежал смъртно болният Хироши Разбъри²⁰ Ямаширо, глава на семейството Разбъри.

Изглеждаше, че човекът е болен от пневмония. Д-р Суейн не можел да направи нищо повече от това, което всички негови колеги са правили от един век насам – да поддържа тялото топло, а челото студено и да чаква. Или треската щяла да премине, или човекът щял да умре.

Треската преминала.

За да изрази своята благодарност, семейството донесло на пода на фондовата борса в Ню Йорк Най-ценното, което притежавало. Имало часовник-радио, алт саксофон, пълен комплект тоалетни принадлежности, макет на Айфеловата кула с вграден термометър и тъй нататък.

От учтивост д-р Суейн избрал един месингов свещник от целия този куп боклуци.

Ето как се появила легендата, че той е маниак на тема свещници.

След този случай всеки му подарявал само свещници.

Той не харесвал комуналния начин на живот на семейство Разбъри, чиито правила изисквали между Другото и да си върти непрекъснато главата на всички страни и да търси похитения Исус Христос.

Затова той почистил фоайето на Емпайър Стейт Билдинг и се преместил там. Семейство Разбъри го снабдявало с храна.

А времето летяло.

По това време и Вера Чипмънк⁵ Запа се заселила там. И тя получила противоотрова от семейството, защото те се надявали, че ще се грижи за д-р Суейн.

Тя наистина се грижила за него известно време, но след това започнала да изгражда образцовата си ферма.

Много след това пристигнала малката Мелъди, бременна и тикаща разнебитена бебешка количка пред себе си, пълна с нейните трогателни земни блага. Сред тях бил и един дрезденски свещник. Дори в кралството Мичиган било добре известно, че легендарният крал на Ню Йорк бил луд по

свещниците.

Свещникът на Мелъди представлявал флирт

на благородник с овчарка в подножието на дънера на едно дърво, обвито с цъфнала лоза. Счупили го на последния рожден ден на стария човек. Една пияна робиня. Банда Чипмънк⁵ Ривера, го прекатурила.

Когато Мелъди се явила за първи път в Емпайър Стейт Билдинг и д-р Суейн излязъл да попита коя е и какво иска, тя коленичила пред него. Малките ѝ ръчички държащи свещника, били протегнати към него.

– Здравейте, дядо – каза тя.

Той се поколебал за миг. После ѝ помогнал да се изправи на крака.
– Влез, влез вътре.

Тогава д-р Стейн не знаел още, че е станал баща на син по времето, когато се бил отказал от трибензо-депортамила Урбана. Предполагал, че Мелъди била случайна просителка и негова поклонничка. Нито пък изобщо е мислил при тази първа среща, че има някъде наследници. Никога през живота си желанието му за поколение не е било особено силно.

Така че, когато Мелъди му доказала срамежливо, но убедително, че му е истинска кръвна роднина, той имал чувството, както обяснил покъсно на Вера, че нещо в него се разкъсало и от тази внезапна, огромна и безболезнена рана изпъзляло гладно и изтощено бременно дете, притискащо до себе си дрезденски свещник.

Але-хоп!

Да, ето и историята на Мелъди: Баща ѝ, незаконно дете на д-р Суейн и вдовицата в Урбана, бил един от малцината оцелели от тъй нареченото „клане в Урбана“. Заставили го да изпълнява службата на куриер в армията на виновника за клането, херцога на Оклахома.

Мелъди се родила, когато момчето било четиринадесетгодишно. Майката била една четиридесетгодишна перачка, която доброволно се записала в армията. Дали на Мелъди името Ореоул2, за да ѝ се осигури милост и пощада, ако бъде пленена от войниците на Стюарт Ореоул2 Мот, крал на Мичиган и главен враг на херцога.

Фактически тя била пленена на шестгодишна възраст след битката за Айова сити, в която родителите ѝ били заклани.

Але-хоп!

По това време кралят на Мичиган ставал все по-извратен и стигнал до там, че поддържал харем с пленени деца, носещи същото второ име като неговото, Ореоул2. И малката Мелъди била вкарана в тази зоологическа градина.

Но мъченията ставали все по-отвратителни и тя почерпила кураж и събрала сили от предсмъртните думи на баща си:

– Ти си принцеса, внучка на краля на свещниците, крал на Ню Йорк.

Але-хоп!

Една нощ тя откраднала дрезденския свещник от палатката на спящия крал.

След това изпълзяла навън в сгрянния от лунна светлина свят.

Така започнало невероятното ѝ пътуване на изток, все на изток, в търсене на легендарния ѝ дядо. Неговият дворец бил една от най-високите сгради в света.

Тя срещала роднини навсякъде – ако не Ореоул, то поне птички и всякакви живи същества.

Те я хранели и ѝ посочвали пътя.

Едни ѝ давали мушама за дъжд, други пуловер и компас; трети – детска количка, четвърти – будилник.

Други ѝ давали игла и конец, а също и златен напръстник.

Имало и такива, които я прекарвали през реката Харлем до Острова на смъртта, рискувайки собствения си живот.

И тъй нататък.

КРАЙ

© 1976 Кърт Вонегът
© 1982 Божидар Стойков, превод от английски

Kurt Vonnegut
Slapstick, or Lonesome no More, 1976

Източник: <http://dubina.dir.bg>
Сканиране и обработка: Сергей Дубина, 29 септември 2003
Помагали: Ирина Захариева и Стоян Васев

Публикация:
Издавателство на Отечествения фронт, София, 1985
Kurt Vonnegut
Slapstick or Lonesome no More
Delakorte Press / Seyrtiour Lawrence, 1976
God Bless You, Mr. Rosewater Dell Publishing Co., Inc., 1965
Божидар Стойков, преводач. 1979, 1982

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2250>]